National Library
Bibliothèque Nationale
NOV 20 1980
NEWSPAPER SECTION
SECTION DES JOURNAUX

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
Published weekly by the
Latvija Amerika Publishing Limited
Business Offices: 125 Broadview Ave.. Toronto, Ont. M4M 2E9, Canada. Editor-in-Chief A. Kundrats 465-7902. USA Editorial Offices: New York, Editor V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, NY 10466; V. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racina, Wis. 53403; California Editor Karlis Kalejs, 3622 Markridge, La Cressento, Ca. 91214.

NR. 41 SESTDIENA, 1980. GADA 18. OKTOBRIS, 30. GADS
SATURDAY, ,OCTOBER 18, 1980

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 75 centu

Pilsoņu kaŗa draudi Irānā

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Vienmēr konservātīvais britu slepenais dienests, vērtējot pašreizējo notikumu attīstību Vidējos austrumos, tagad jau nopietni apsver jauna pilsoņu kaŗa uzliesmojumu Irānā. Šāda kaŗa sekas neviens vēl nevar pilnīgi izvērtēt. Nepilnu divu gadu laikā, kopš šacha Palēvī vietā varu pārņēma ajatola Komeini un viņa fanātisma apsēstie mullas, Irāna ir izolējusi sevi gandrīz no visām arabu kaimiņu zemēm, un iekšējo politisko nestabilitāti pavada gandrīz pilnīgs saimniecisks sabrukums.

Divu nedēļu laikā Iraka ir tikpat kā jau okupējusi Irānas eļļas laukiem bagāto Kuzestanas provinci, uzspridzinājusi pasaules lielākās eļļas apstrādāšanas centrāli Abadānā un sagrāvusi Irānas tankkuģu terminālu Khar Iland un nogriezusi no ārpasaules svarīgo ostas pilsētu Koranšaru. Kādreizējās 6 milj. mucu dienas produkcijas vietā eksportējamās eļļas kvota nokrita uz 80.000 mucām dienā, un pēdējās dienās eļļas eksports ir pavisam apturēts. Kādreiz ar eļļu bagātai Irānai tagad jāmeklē aviācijai nepieciešamais benzīns Vidējo austrumu melnajā tirgū.

Pēc pēdējām ziņām Irakā jau saformēta labi apmācīta 3000 vīru irāniešu triecienarmija, kuŗas vadībā ir tie Irānas augstākie virsnieki, kas, Komeini nākot pie varas, paglābās no bendes cirvja. Šī Irānas atbrīvošanas armija, par savu pirmo pienākumu uzskata nomainīt despotu ajatolu Komeini pret demokratisku valdību. Tankiem apbruņotās, pagaidām vēl Irakā stacionētās, Irānas atbrīvošanas armijas triecienspējas lietpratēji salīdzina ar leģendārā vācu tuksneškaŗa ģenerāļa Rommeļa izlases vienībām.

Irāniešu nacionālisti ir jau sākuši aktīvu pretestību arī pašā Irānā. Uzlidojumu laikā Teherānai notikuši sabotāžas akti. Parīzē jau sastādījusies Irānas eksīlvaldība un šacha 20 g. vecais dēls Palēvī ir jau izraudzīts par eventuālās jaunās konstitūcionālās monarchijas galvu. Tik tālu viss izklausās itin labi.

Nav jāaizmirst, ka kopš Komeini nākšanas pie varas pagrīdē aktīvi darbojas komūnisti. Viņi gan deklarēja lojālitāti pret jauno despotu, bet, saņemdami no Kremļa līdzekļus un instrukcijas, ir izveidojuši vērā ņemamu politisku un arī militāru spēku, kas neapšaubāmi tieši pilsoņu kaŗa uzliesmojumā uznāks skatuvē. Vai Vašingtonai būs drosme atbalstīt demokratiskos irāniešu brīvības cīnītājus? Gudrā Ēģiptes prezidenta Sadata sauciens gan atskanējis, bet pagaidām palicis bez atbalss Vašingtonā.

Pēc ticamiem avotiem Pad. savienībā rūgšana un nemiers sācies pašā politbirojā. Padomju imperijas 250 milj. vergu kaklakungi ir 17 miljonu lielais kompartijas funkcionāru kontingents. Tā ir jauna privilēģēta kungu šķira, un pēc kāda augsta kompartijas locekļa atzinuma lietas esot nonākušas tik tālu, ka no septiņiem kompartijas biedriem tikai vienu varot uzskatīt par īsteni uzticamu komūnisma idejai. Pārējie esot vienkārši karjēristi un birokrati, kuŗiem par Ļeņina un Marksa ideoloģiju jau sen izzudušas visas illūzijas.

Tā Maskavā pēdējā laikā cirkulējusi ļoti zīmīga satira. Padomju labākiem zinātniekiem un ārstiem esot izdevies atdzī-

Turpinājums 20. lp.

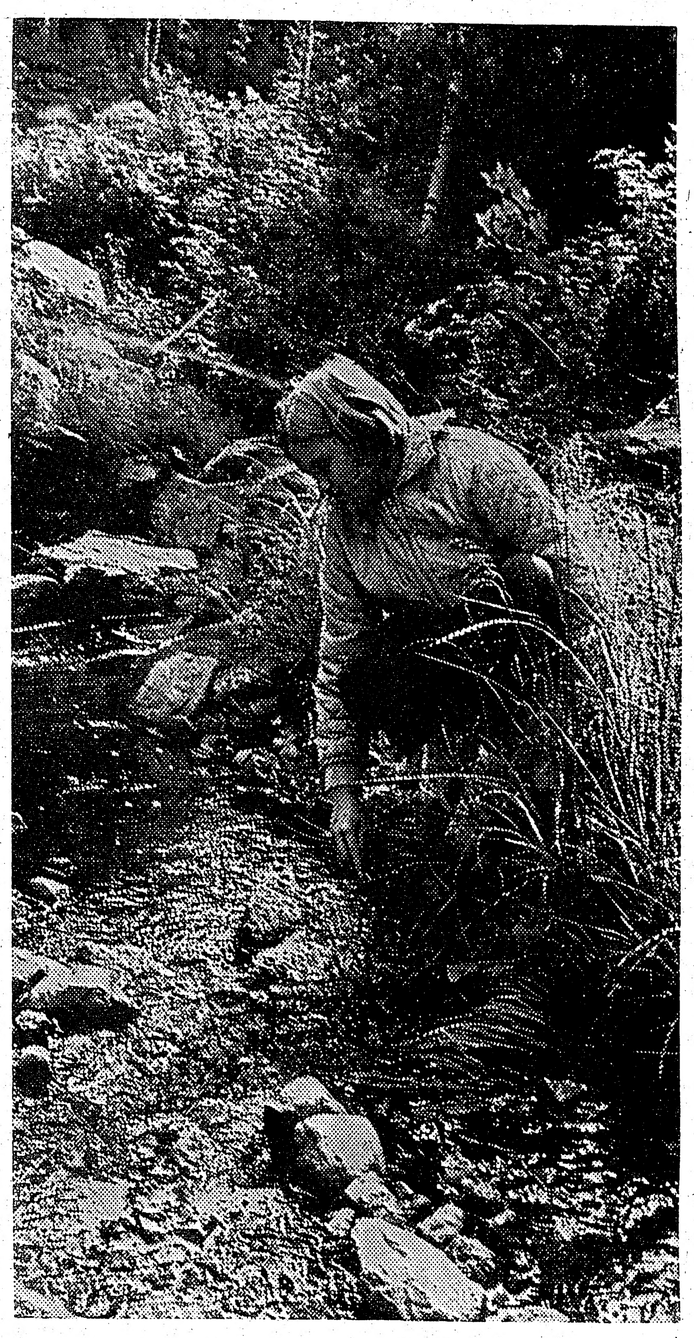

PĒDĒJĀS RUDENS DIENAS

Pieci saraksti LNAK vēlēšanās

BEIDZIES PIRMAIS POSMS LATVIEŠU NACIONĀLĀS APVIENĪBAS KANADĀ PADOMES VĒLĒŠANĀM

Savā 14. oktobŗa sēdē LNAK padomes vēlēšanu komisija priekšsēža A. Bērziņa vadībā iepazinās ar pieciem iesniegtiem kandidātu sarakstiem un konstatēja, ka ne visu sarakstu iesniedzēji pievienojuši nominēto kandidātu parakstus. Saskaņā ar vēlēšanu instrukciju šo un līdzīgu trūkumu novēršana jāizdara septiņu dienu laikā. Pretējā gadījumā apstiprinās vienīgi tos kandidātus kas ievēroredzama tuvāko laikā.

Vēlēšanu komisija tuvākā laikā pārbaudīs arī kandidātu un uzstādītāju LNAK dalības maksu kārtojumus. Pēc visu datu pārbaudes un trūkstošo materiālu saņemšanas kandidātu galējā apstiprināšana paredzāms tuvāko laikā.

No iesniegtajiem sarakstiem plašākais ir LNAK darbinieku saraksts ar 29 vārdiem: Imants Alksnis, Arvīds Bērziņš, Konstantīns Boriss, Jāzejs Grodnis, Herberts Jeckalējs, Aleksandrs Joma, Monika Jonāne, Tālivaldis Kronbergs, Ināra Leimane, Mirdza Lejiņa, Modris Lorbergs, Linards Lukss, Milda Matīsa, Ivars Melnbārdis, Jānis Mežaks, Vilis Miklaševics jr., Ēriks Nāgelis, Rūdolfs Norītis, Jānis Ozols, Laimons Ozols, Edvīns Pārups, Raimonds Preisbergs, Inta Purva, Artūrs Retigs, Elmārs Šķobe, Ādolfs Šteins, Heronims Tichovskis un Ingrida Viksna-Fogele.

Kanadas DV sarakstā minēti 13: Zigurds Akots, Ilga Breikša, Edgars Dāvidsons, Ojārs Ieviņš, Arvīds Kalupnieks, Vitolds Kārkliņš, Aldis Pastars, Varimants Plūdons, Edmunds Pulciņš, Jāzeps Ruško, Jānis Skrastiņš, Alberts Šterns un Pēteris Vasariņš.

Latviešu nacionālā jaunatnes apvienība Kanadā iesniegusi sarakstu ar 4 kandidātiem, tie ir: Andris Lauris, Pauls Minats,

(Turpinājums 20. lp.)

KĀDĒĻ VIŅI AIZGĀJA?

Nododam mūsu lasītāju ieskatam izvilkumus no vēstules, kas adresēta LNJAK priekšsēdei I. Mukānei:

Mūsu atteikšanās rakstā nav runa par lēmumu neievērošanu, bet gan par nerēķināšanos ar demokratiskiem pamatprincipiem LNJAK organizācijas valdes vadībā. To ir konstatējis arī LNJAK juridiskais padomnieks Ivars Bārs. Atzīmēsim tikai dažus iemeslus, kas noveda mūs pie izstāšanās no LNJAK valdes:

● 15. jūnija valdes sēde tika izziņota tikai dažas dienas pirms noliktā datuma bez jebkādas darba kārtības, kādēļ nebija iespējas uz to sagatavoties. Tas pats notika arī ar 19. augusta sēdi.

● 3. septembŗa valdes sēdē, priekšsēdei labi zinot, ka K. Jansons nevarēs piedalīties kāzu ceļojuma dēļ, S. Bāderei atrodoties ārpus Toronto un D. Pārupei par sēdi neziņojot, panāca ar mākslīgi radītu vairākumu Varoņdarbu atbalstīšanu no LNJAK valdes.

● Neraugoties, ka vairākums, t.i. 5 valdes locekļi pieprasīja valdes sēdes sasaukšanu šīs lietas vēlreizējai caurskatīšanai, priekšsēde vilcinājās to darīt, uzsverot. ka sēde nav vajadzīga.

Ar tādu rīcību Jūs izrādījāt savu nevēlēšanos ievērot demokratiska vairākuma ieskatus un piespiedāt mums sasaukt sēdi 23. septembrī, uz kuŗu ne-

(Turpinājums 20. lp.)

Kalpot visai latviešu sabiedrībai un vienotībai

Pārņemot atkal Latvija Amerikā vadību, atļaujos izteikt pateicību par man dāvāto uzticību.

Kaut laikraksta izdošana gulstas uz DV pleciem, tas nekādā gadījumā nav tikai vienas organizācijas periodisks izdevums. Laikraksts kalpo visai latviešu sabiedrībai ne vien kā informācijas avots, bet arī kā idejisks mudinātājs vienotības stiprināšanai cīņā par mūsu tautas atbrīvošanu un suverēnitātes atkaŗošanu Latvijas valstij.

Laiks ir nopietns. Apzināti vai neapzināti pašā latviešu sabiedrībā radušās zināmas pretišķības. Mēs to nevaram atļauties. Šīs pretišķības ir jāpārvar, jo tikai vienotībā mūsu spēks būs nozīmīgs. Tajā pašā laikā iestāšanās par vienotību nebūt nenozīmē laipošanu un neattaisnojamu izdabāšanu. Latvija Amerikā arī turpmāk kalpos visu latviešu interesēm un būs mūsu nacionālo ideju priekšpostenis. Ikviens lai pieliek savu roku kopīgā darbā! Tā mūsu sūtība un pienākums.

Varu tikai solīties savu spēku robežās pildīt atbildīgo pienākumu un atļaujos cerēt uz visas latviešu sabiedrības nedalītu atbalstu.

A. Kundrats,
Latvija Amerikā atbildīgais redaktors

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1980. G. 18. OKTOBRIS, 41. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Valdē — E. Treilons, K. Bencons, E. Krūka. Laikraksta atbildīgais redaktors — A. Kundrats. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9, tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vaditājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y.10466, U.S.A. Tālr. 931-7917. – Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1805 Taylor Ave.. Racine, Wis. 53403. Redaktors Austrālijā Ed. Šmugaja, 28 Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Nepiemērotos materiālus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskā pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskas uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 35 dol., 6 mēnešim — 18 dol., 3 mēnešiem — 9 dol. Atsevišķa numura cena 75 centi.

Sludinājumu maksa sludinājumu daļā $4.00, tekstā $6.00, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 **par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.**

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

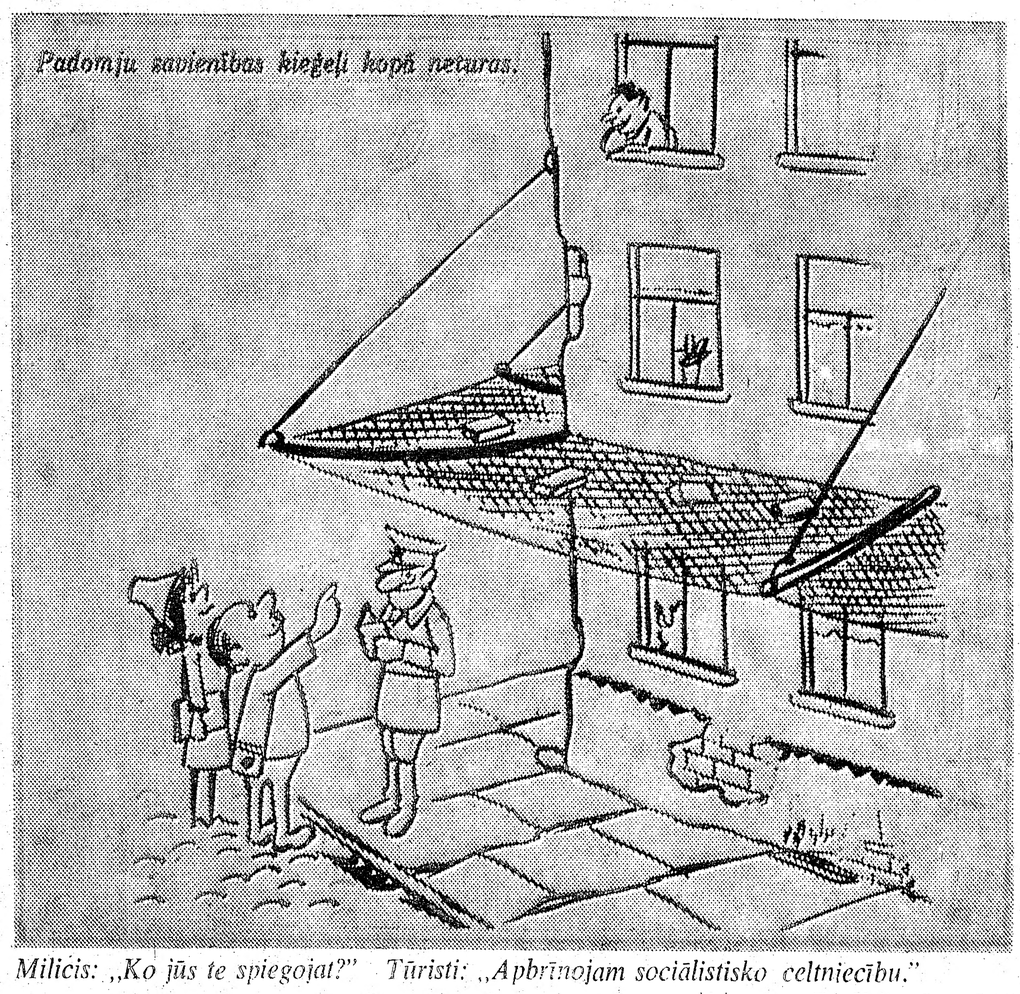

Padomju savienības kiegeļi kopā neturas.

Milicis: „Ko jūs te spiegojat?" Tūristi: „Apbrīnojam sociālistisko celtniecību."

Ed. Keiša zīm. „LA"

Dr. Margarita Ausala

Visiem jābūt modriem

PASAULES ANTIKOMŪNISTU LĪGAS KONGRESS ŽENEVĀ

Šā gada vasarā Ženēvā pulcējās visu kontinentu un zemju antikomūnistiskās kustības aktīvisti Pasaules antikomūnistu līgas 13. konferencē. Tai ir nodaļas 101 valsti. Ieradušies bija pārstāvji no 98 zemēm lielākā vai mazākā delegāciju sastāvā. Bez reģionālā statusa piedalījās arī ABN antiboļševistisko nāciju bloks, kas reprezentēja apspiestās tautas Eiropā.

Netrūka reprezentantu no Amerikas, Kanadas, Austrālijas, Jaunzēlandes, nedz arī Eiropas. Tā vāciešu vidū redzēja bijušā Adenauera kabineta ministru Oberlenderu. Mums svarīgi pieminēt dāņus, kas bija sevišķi šai konferencei izdevuši no jauna Baltiešu komitejas un Igauņu padomes Zviedrijā publicēto brošūru „No Baltijas valstīm līdz Afganistānai", kas izdalīta atradās uz ikviena pārstāvja galda. Konferencē ieradušies pārstāvji bija vairums labi informēti Padomju savienības un komūnistisko režīmu jautājumu speciālisti. Ne tā ar citiem kontinentiem. Āzijā, Dienvidamerikā un Afrikā ir subversiju un iebrukumu rezultātā komūnisma režīma spaidā nokļuvušas ne tikai zemes, bet arī šo draudu ēnā esošas valstis. Ženēva kā Apvienoto nāciju iestāžu centrs varēja konferencei dot savus diplomātus, valdības pārstāvjus un militārus ekspertus. Šveice bija gādājusi par drošības soļiem, lai sanāksmes gaitā nebūtu nevēlamu traucējumu. Lai raksturotu teikto, gribu pieminēt kāda diplomāta ļoti aso runu konferences beigu daļā, kad bija jau pieņemts sanāksmes norises un rezolūcijas komunikē. Viņš pasvītroja, ka rietumi gan cenšas šad un tad vienai vai otrai zemei Afrikā palīdzēt saimnieciski, bet aizmirst daudz svarīgākās garīgās vērtības. Viņš te domāja tautas nacionālās neatkarības izaugušanu par demokratiju.

Nekad nevienam pat nenāk prātā atbalstīt tos, kas par to cīnās, palīdzēt veidoties ideoloģiski šai virzienā. To tad dara savā veidā Maskava, sākot ar saujiņu apmācītu vīru, kas vada propagandu, subversīvās pagrīdes darbu un tad, turpinot ar ieroču piegādi un pat ar bruņotu palīdzību no Kubas. Pēc komūnistiska režīma nostiprināšanās ir par vēlu to darīt. Atliek tikai atzīt šo valstu eksistenci Apvienotajās nācijās. Bet kā ar draudu citām zemēm? Ironiski, ka šādā ziņā vienīgais palīgs nāk no Dienvidafrikas...

Konferenci vadīja tās prezidents šveicietis Dr. Pjērs Šeferle, tiesībnieks un izcila persona bēgļu jautājumu kārtošanā pie Apvienotajām nācijām. Atklāšanas aktā runāja Ženēvas parlamenta loceklis Pjērs Žakards, un Šveices parlamenta pārstāvis Andrē Gotjē svinīgās sanāksmes dalībniekiem sniedza plašāku ieskatu par Šveices demokratijas izveidošanos un tās īpatībām.

Pasaules antikomūnistu līgas sekretārs korejietis profesors Vū savā pārskatā ielūkojās dažādu kontinentu sāpīgajās problēmās, bet arī organizācijas pasākumos, kā jaunu nodaļu dibināšanās dažās valstīs, kas lūgušas tās uzņemt par pilntiesīgām loceklēm.

Pasaules pretkomūnistu līgas konferencē Ženēvā bagāts referātu klāsts.

Sevišķi jāpiemin rinda referātu, kas visi bija saimnieciski, politisku, ideoloģisku un militāru ekspertu rokās. Tie katrs savā veidā liecināja par komūnisma un sevišķi tā imperiālistiskā centra — Maskavas konfrontāciju ar demokratijām un ekspansionismu. No referātiem minēšu dažus. Kardinālis Rozaless no Fillipīnām un teologs

(Turpinājums 5. lp.)

Lasītāju Vēstules

SAJAUKTI ARCHITEKTI

Vācu žurnālista Bernharda Lameja grāmatā „Rīgas kaķu ķēniņš", kuŗu Ritas Liepas tulkojumā izdevis — Grāmatu Draugs 138. lappusē lasām nepatiesību, ka laikraksta „Chicago Tribune" galvenā mītne atrodas slavenā architekta Sarinena celtajā tornī pie Mičigenas ezera".

„Chicago Tribune" markantā torņa architekti ir ņujorkieši Džons Hauves (Howell un Rai-Raimonds Huds (Hood).

R. Taube Čikagā

IEGULDIET NAUDU PASTMARKĀS

Daži finanču lietpratēji atzīst, ka marķas ir viens no labākiem ieguldījumiem, jo to caurmēra vērtība gadā pieaug par 20 proc., bet 42 mēnešu laikā dubultojas. Pastmarkas, sevišķi nelietotas, ir tiešām labs ieguldījuma veids, tas neprasa daudz līdzekļu. Te daži piemēri. 1976. gadā Montrealā notika olimpiskās spēles, kuŗu financiālam atbalstam Kanadā izdeva speciālas pastmarkas. Dažu šo marku vērtība jau trīskārt pieaugusi. Sakarā ar lidotāja H. Cukura gatavošanos lidojumam uz seno koloniju Gambiju, 1933. g. 20. augustā, valdība izdeva šim lidojumam veltītu piemiņas izdevumu. Uz grieztām gaisa pasta markām tika uzspiests „Latvija — Afrika 1933." Tā ir piecu marku serija, un 1976. gadā vērtība bija 73 dol., 1980. gadā jau 207 dol., bet dažās Eiropas valstīs cena ir pat 240 dol.

K. Strazdiņš

CENTRU ARĪ HAMILTONĀ

Hamiltonas vanadžes 21. septembrī bija sarīkojušas rudens talku par labu Toronto Centram.

Gribētos jautāt, kas rīkos talkas vai akcijas par labu latviešu centram Hamiltonā? Pāri ielai — tieši pretī tagadējai latviešu mājai Hamiltonā — ir svaigi nolīdzināta būvvieta, gluži kā nolemta latviešu sabiedriskās dzīves namam...

Toronto Centrs apēnos latviešu sabiedrisko dzīvi visās apkārtējās pilsētās. Toronto notiks slaveni latviešu koncerti, pirmklasīgas teātŗa izrādes, izstādes, kamēr „mazpilsētu" tautiešiem būs jāiztiek ar vientuļām vakarēšanām un pārrunu vakariem.

Lai paldies čaklajām Hamiltonas vanadzēm par labo domu, bet turpmāk: ja Toronto Latviešu Centra vadība par talkām Hamiltonā nesola atbalstu vai palīdzību sabiedriskās dzīves kuplināšanai „mūsmājās", tad lai tautieši Toronto iztiek bez mūsu ārtavas.

E. Š. Hamiltonā

DARBOTIES GRIBAS

LA 36. nr. V. Augusts Čikagā par neveikliem vai nepareiziem atzīst izteicienus „Vēstīs":„turēt bēdu" un „kasieŗa darbu darīs". Abi izteicieni pareizi un daiļskanīgi, ne velti par tiem atbild Čikagas valodas pulciņš. „Turēt" ir senvārds, kādreiz tika lietots angļu „to have" un vāciešu „haben" nozīmē. „Dara darbu" atrodams, piem., tautasdziesmās: „Kas dar' darbu, lai lar' darbu. lai dar' darbu dziedādams". Vai tiešām esam ar banālo trimdas izteiksmi tik tālu notrulinājušies, ka vairs nepavisam nepazīstam savas valodas jaukumus?

Skolas biedrs Lapiņu Edgars mani „pamāca", ka Ģedemina ordenis, par ko rakstīju atmiņās, esot augstāks par Vitauta Dižā ordeni. Kā Lapiņš, pats Lietuvā dzīvojis, nezina patiesību, un vēl maldina? Ordeņu lietas mums izskaidroja sūtņa Deilides darbinieki apbalvošanas ceremonijā.

Vēl kāds lasītājs „dod padomu", lai es minot Aspazijas nāves dienas datumu. Patiesībā tas ir jau iespiests, kur tika runāts par dzejnieci.

Seniori. kam galvas vairs nav sevišķi stipras, varēja gan savu laiku lietderīgāk izmantot.

Olģerts Liepiņš Bostonā

KĀPĒC TĀDS LĒMUMS?

Izlasot LA 27. septembŗa numurā Kanadas latviešu virsnieku apvienības valdes priekšsēža Ervīna Ziplāna paskaidrojumu par atteikšanos parakstīt atklāto vēstuli, izklausās it kā tas nekas sevišķs nebūtu, jo šinī kontinentā pat vēsturiski un reliģiski tēli tiekot izmantoti satira ipar tagadnes problēmām. Nekādas briesmas nedraudot un pasaulei gals arī neesot paredzams. Labākais veids ignorēt. Darba darītāji esot vajadzīgi, un cīņa par mūsu tautas nākotni esot jaunās paaudzes rokās.

Protams, par to šaubu nav. Kā bij. karavīrs tomēr nevaru atzīt, ka tādā veidā tiks panākta mūsu cīņas pareiza pieeja un ka īstie lāčplēši tiks aicināti. Maz ticams, ka tie vēlēsies to darīt tādā veidā.. Vai tad velti protesta raksts iesniegts? Ļoti žēl, ka tādu lēmumu ir pieņēmusi Kanadas virsnieku apvienība.

Man šķiet. ka jaunieši nemaz tik stūrgalvīgi nav, lai neuzklausītu cīnītājus, ja tikai nebūtu tie, kas viņus grib nepareizi mācīt — proti, aizkart mūsu nacionālos simbolus. Kālab tas jādara tieši tagad, vai nav nekā cita, ko tanī vietā likt? Vai ir kādam tiesības, kaut vismazākā mērā, pārveidot autora iecerēto un radīto tēlu? Bet tas jau kļūst skaidrs, ja izlasa tanī pašā LA numurā pirmajā lappusē rakstu — Paziņojums sabiedrībai. LNJAK valde, kuŗā 5 valdes locekļi, paziņo savu izstāšanos no valdes. motīvējot, ka valdes priekšsēde I. Mukāne rīkojoties bez valdes vairākuma, ignorējot iepriekš pieņemtos lēmumus, pie tam atstājot novārtā jaunatnes svarīgāko darbu un latviešu tautas nacionālās intereses.

Ja kādam tas nav skaidrs, tad jāizlasa šis raksts ar jauniešu izteikto protestu. Manuprāt, bez naida un pārmetumiem Kanadas virsnieku apvienība nebūtu izdarījusi nekādu grēku vai pārkāpumu, parakstot šo atklāto vēstuli līdz ar citiem cīnītājiem un organizāciju pārstāvjiem. Tas liktu saprast. ka mēs esam vienoti, un tad arī mūsu apspiedējiem nebūtu ko priecāties.

Aleksandrs Zaube Čikagā

RAIBĀ NEDĒĻA

Jaunā lapas puse ir ļoti laba mums, vājāk angļu valodu runājošiem. Par politiku lasīt **savā valodā ir ļoti patīkami.** Ceram, ka šī lappuse paliks. Paldies redakcijai!

V. B. Toronto

Jānis Klīdzējs

Īpatnējs daiļdards

AUSTRĀLIJA GADMIJĀ, 1977/1978. CEĻOJUMA PIEZĪMES TEICĒJAM UN KORIM. MANUSKRIPTS 1979, — SEŠDESMIT LAPPUSES.

„Austrālijā laipu lika,
latvju bērni laipojās." (33)

Tā skan un saka koris, Valtera Nollendorfa lakstīgalas pavadījumā.

„Mēs nevaram noteikt
ne laiku
nedz vietu,
kur saulei tecēt,
un mēnesim skriet,
un tas arī var vajadzīgs,
ja pasaulē
varam
cits citam
gaŗām
nepaiet. (45)

Tā saka Valtera Nollendorfa Teicējs.

Dzejnieks, domātājs, profesors, Latviešu rakstnieku apvienības dibinātājs un vadītājs, vidējā paaudzes latvietis Valters Nollendorfs 1977./1978. gadmijā ciemojies Austrālijā, kur pa kontinentu izkaisīti dzīvo ap 30.000 latviešu. Kaut kur gudru pētnieku grāmatās lasīts, ka visos dzīvniekos un putnos esot kopš mūžiem iebūvēts tā nosaukt ais — Territoriālais Imperātīvs, kompass, magnēts, kas sauc un velk atpakaļ. Jo tālāk tu dodies no vietas, kur šis Imperātīvs tevi „nostādīts", jo smeldzīgāk tas ar savu „magnētu" dzīvo pa tavām asinīm, psīchi, domām un jūtām. Arī mēs piederam pie četrkāju un lidotāju radības. Mums vēl klāt nāk kultūra, tradicijas, atmiņas, vietas un laiki. Tā visa sākums ir mūsu Latvijā.

Jādomā, ka šo atpakaļ saukšanas smeldzi gan sevī pašā, gan Austrālijā satiktajos tautiešos ciemošanās laikā Valters Nollendorfs ir pārdzīvojis gan apziņas, gan zemapziņas līmeņos ar kāpinātu saspriegumu. Saskarsme ar apkārtni un neparasto dabu Austrālijā, kur tvīkst karsta vasara, kad Latvijā, ASV, vai Kanadā slīpi krīt sniegs, kur saulē jāskatās uz ziemeļu pusi, Valterā Nollendorfā sākusi sviest dzirksteles ar domām un idejām. Dzejas lakstīgala ir sākusi vilkt ārā no viņa dziļuma vēl nekad agrāk nepateiktus un nedzirdētus vārdus.

Un šis balsis sauc vietu vārdus no Latvijas: Rundava, Rīga, Cēsis, Daugavpils, Galēni, Līvāni, Burtnieki, Dzērbene, Kacēni, Vieśīte, Jelgava, Stirniena, Borkova, Vietlava...

Nāk balsis no Austrālijas pašas: Kalamanda, Korumbura, Biregura, Dungovana, Vatagana...

Tās nāk arī no Viskonsinas, ASV, kur pats Valters Nollendorfs pēdējos gadu desmitos dzīvo un māca Amerikas jauniešus lielā universitātē: Menaša, Našotu, Oškoša, Milvokī...

Tā apziņas un zemapziņas saplūsmā, teicēju un koŗu vārdiem, ainavām ejot pa „virsplūsmu" un „zemplūsmu" un tad satekot vienā, vienotā jūtu, domu un ainavu viļņojumā, ir radīts vienreizējs, neatkārtojams labas mākslas darbs. Tam ir domu kultūra un tīrs, latviskais, nacionālais suminājums un aicinājums.

Satiekot Austrālijas latviešus Tālajā Pasaules Galā, kur tie dzīvojuši jau vairāk nekā 30 gadu, šī episkā dziedājuma autors ir manījis, ka viņos Territoriālais Imperātīvs vēl izteiktāks neka tanīs, kuŗi dzīvo Latvijai tuvāk, Ziemeļu puslodē.

„Dzied vienu balsi,
dej vienu soli,
vienā mēlē,
runādami,
vienā dvēselē
dzīvodami
pasaules
kalnā."
„No ziemas vasarā,
no vasaras ziema
saule griežos šūpojas,
latvju bērni vizinās.
Par jūrām cēla
saulstaru tiltus,
citam pie cita
aizstaigāt." (33)

Šis Valtera Nollendorfa manuskripts ir pagaidām iznācis ierobežotā skaitā. Ar savu saturu, ideju, mūsu izkaisītās dzīves kopainavojumu tas ir pelnījis, lai iznāktu grāmata. Kā darbam literātūrā tam ir sava, pirmreizīga vieta ar labi izvēlēta vārda koncentrēto spēku un ar „iekšējo" balsi, kādā tas runā uz lasītāju un runātu uz klausītāju skatūves uzvedumā. Tas ļoti iederētos Kultūras Dienu sarīkojumiem, kādi notiek Austrālijā, vai Dziesmu svētkiem un Jauniešu sarīkojumiem citās zemēs, kur mīt latvieši.

Dr. Valters Nollendorfs jau gadu desmitus ar daudzām ierosmēm un darbiem ir redzīgi kalpojis latviešu kultūras auguma un balss uzturēšanai un jaunošanai pasaulē. Viņš ir pelnījis, ka sabiedrība to pamanītu un parādītu atzinību vismaz ar viņa literārā darba izdošanu visiem pieejamā veidā. Šī īsā apcere nav varējusi visu parādīt. „Gadmijā" teikts daudz kas tāds, ko būtu vērts dzirdēt un paklausīties.

ASV DV zemes valdes sēdes dalībnieki. Pirmajā rindā no kreisās: V. Aparjods, ASV vanadžu priekšniece A. Ceriņa, ASV DV priekšnieks A. Spār niņš, J. Pogenbergs. Otrā rindā: R. Čaks, A. Braunfelds, J. Vilciņš, J. Peniķis. Trešā rin dā: I. Švānfelds, I. Priedulājs. Ceturtā rindā: T. Strautkalns, V. Lanka, A. Kubuliņš.

Gatavo filmu par DV darbu

ASV DV ZEMES VALDES SĒDE GAŖEZERĀ

ASV DV zemes valdes sēdi Gaŗezerā atklāja ASV DV priekšnieks A. Spārniņš. Viņš ziņoja par savu Anglijas apmeklējumu. A. Spārniņš tur piedalījies DV CV prezidija sēdē, tāpat arī Londonas vanadžu kopas 30 gadu darbības atceres sarīkojumā. A. Spārniņš iepazinies ar Straumēniem, kuŗos pašreiz mitinās 54 vecāki cilvēki. Tur arī paredzēts rīkot Vispasaules latviešu jaunatnes kongresu 1981. gadā.

DV CV aicina visas apvienības nākošajā gadā atzīmēt DV organizācijas 35 gadu darbības atceri. 1981. gadā DV delegātu sapulce, vanadžu salidojums un jauniešu saiets notiks 4. un 5. aprīlī Bostonā.

ASV vanadžu priekšniece A. Ceriņa aicināja atbalstīt nacionālās pārliecības dēļ vajātos okupētajā Latvijā un rakstīt vēstules valstsvīriem. Lai jauniešus varētu iesaistīt DV organizācija, viņa jāiepazīstina ar tās darbību.

Aprūpes nozares vadītājs I. Priedulājs ziņoja par piešķirtajiem palīdzības saņiem un stipendijām. Ziemas svētku ziedojumu vākšana notiks tāpat kā ik gadus.

Sporta nozares vadītājs I. Švānfelds ziņoja par šautuves izbūvi Gaŗezerā. Tās nobeigšanai valde piešķīra 500 dolaru.

Finanču nozares vadītājs V. Lanka ziņoja par līdzekļu pārņemšanu no iepriekšējā kasieŗa G. Millera un par kases stāvokli. Brīvie līdzekļi ieguldīti tā, lai tie nestu visaugstākos augļus. Pašreiz DV mūža biedru iemaksas izdarījuši daudzi organizācijas locekļi, visvairāk no Bostonas. Lēmumu par mūža biedriem pieņēma delegātu sapulce Klīvlandē. Lai kļūtu par DV mūža biedru, jāiemaksā 150 dol., kas ir neaizkaŗams kapitāls.

Jaunatnes nozares vadītājs A. Kubuliņš pastāstīja par nodomāto jauniešu ragaviņu izbraukumu no 2. līdz 4. janvārim Gaŗezerā. Tanī bez sporta nodarbībām paredzētas arī lekcijas un citi priekšnesumi.

Kultūras nozares vadītājs V. Aparjods ziņoja, ka par referentu pieaicināts M. Grīns. Iznācis jaunais sieviešu koŗu dziesmu krājums: „Jo dziedāju, jo skanēja". Tā cena koŗiem 4 dolari, bet grāmatu galdos 5 dolari par eksemplāru. Krājumu vīru balsīm pērk mazāk — cena 6.50 dol. koŗiem un 8 dol. tirgū. DV kalendārs būs dabūjams oktobŗa vidū. V. Lapenieks atsūtījis scēnārija projektu filmai par DV organizācijas tapšanu un augšanu. Tās ilgums divi ar pus stundas un varētu izmaksāt ap 15,000 dol. DV CV uzdevusi ASV zemes valdei rūpēties par filmas izgatavošanu, bet līdzekļu sagādē piedalītos visu zemju valdes.

Ideoloģiskās nozares vadītājs A. Braunfelds ziņoja, ka piedalījies ALA valdes sēdē, kuŗā bijušas plašas pārrunas par latviešu vidusskolām. PBLA izdevusi dokumentu kopojumu par Pad. savienības okupantu rīcību.

Informācijas nozares vadītājs T. Strautkalns, kas būs arī DV organizācijas pārstāvis Madrides konferencē, aicināja iesniegt memorandus ASV delegātiem, lai viņi tos varētu nodot Madridē 35 valstu pārstāvjiem konferencē. T. Strautkalns pateicās vanadžu priekšniecei A. Ceriņai un A. Kubuliņam, kuŗi agrā rīta stundā bija piedalījušies raidījumā par DV darbību Kalamazu radio stacijā WKRP 1320.

Valde nolēma atbalstīt 4. skautu un gaidu nometni Kāvu gaisma, piešķiŗot 500 dolaru.

V.J.

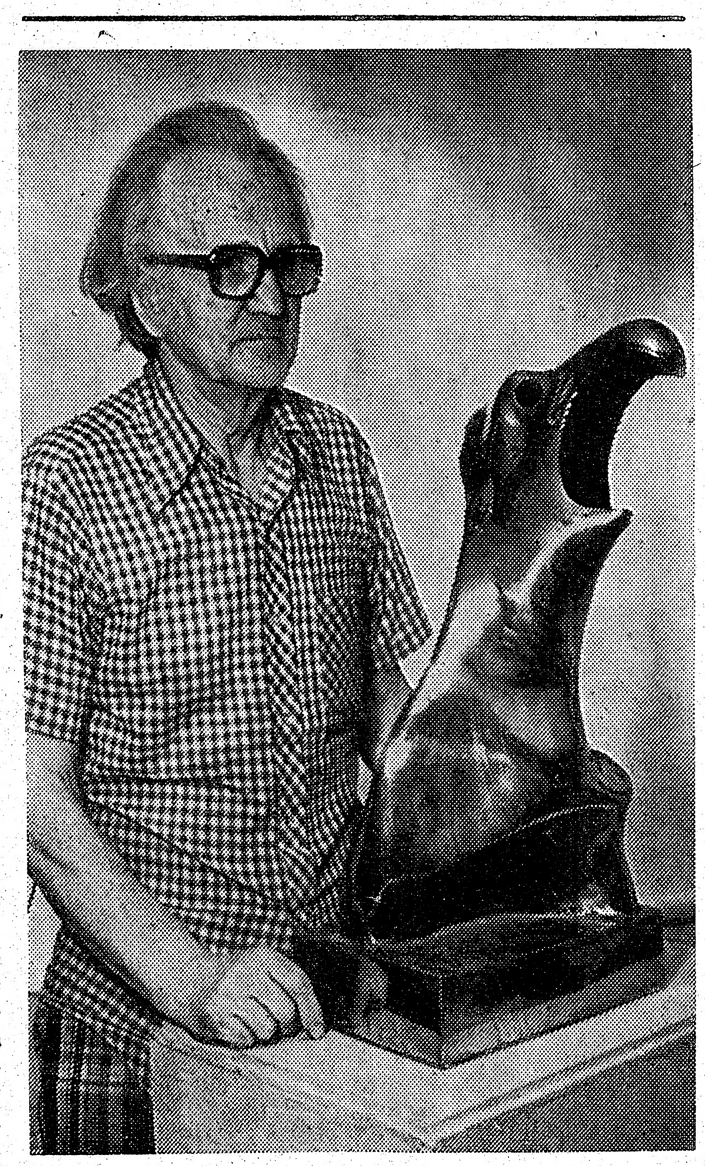

Skulptors Zigfrids Jurševskis par savu darbu bronzā Daba kliedz, 53 tautību mākslinieku kosmopolitan kluba izstāde Okīfa centrā Toronto ieguva augstāko balvu. Foto: J. Liģers

Biruta Senkēviča

VIRŠI ZILIE

Kur visdziļāk vientulība
Apņem klusās āres, silus —
Rudens dienas saulainība
Atveŗ viršu ziedus zilus.

Tur tik bišu melodija
Klusa darba dziesma pauž,
Maigo dzirneklīšu dzija,
Mazās egļu skujas glauž...

Rudens zelts un virši zili
Skumjo pelēcību dveš.
Tur, kur tumši zaļie sili
Klusu vientulību pleš...

Spiegu divkauja Allah dārzā

(Nobeigums)

Sabiedrotie pieņēma Abasi priekšlikumu un tūliņ stājās pie Meijera notveršanas plāna izstrādāšanas. Viss notika lielākā slepenībā. Teherānas policijai ne prātā nevarēja ienākt, ka jaukajā vasaras svētdienā amerikāņu slepenā dienesta vīri Teherānas šaurajās priekšpilsētas ieliņās ir sagatavojušies vācu meistarspiega sagūstīšanai. Melns limuzīns lēni virzījās pa stāvu ieliņu. Pēkšņi no automašīnas izlēca četri vīri un vērsa pistoļu stobrus pret diviem gluži ikdienišķa izskata persiešiem. Bez vārda runas apbruņotie vīri iestūma pistoļu apdraudētos irāņus tumšajā automobilī. Ne slaidais, nedz mazais druknais austrumnieks neprata angliski. Limuzīns klusi un neuzkrītoši ieripoja ielā, kur mitinājās amerikāņu militārās pretizlūkošanas dienesta Irānas štābs. Sākās nopratināšana.

„Kur atrodas Francis Meijers?" bija amerikāņu pulkveža jautājums.

Abi persieši nomitējās zvērēt gan pie pravieša bārdas, gan pie savas mātes piena, ka viņi nezin nekā. Viņi esot nevainīgi, nekaitīgi, un droši vien kungi būšot pārskatījušies, noturot viņus par kādiem citiem meklētiem noziedzniekiem.

Tad viens no pratinātājiem norādīja uz slaido persieti: „Es ņemšu priekšā šo vīru!" Amerikānis ar garo persieti iegāja blakus istabā. Klusu atvērās durvis, kas veda uz dārzu, un noslēpumainais persietis pazuda Teherānas nakts tumsā. Amerikāņi bija turējuši Ali Abasijam doto solījumu.

Tajā pašā brīdī nopratināšanas telpā atskanēja šāviens. Mazais un plecīgais persietis bija pēkšņi izvilcis pistol un mēģināja bēgt. Slepenā dienesta vīri metās viņam virsū. Mežonīgā cīņā persietim atņēma ieroci. Atbruņotais vaidēdams gulēja uz grīdas, jo viņam bija lauztas vairākas ribas.

Četras dienas ievainotais pārcieta sāpes un klusēja. Viņš zināja visbīstamākā spiega atrašanās vietu, bet viņa pretestība nebija salauzta.

Piektajā dienā sāpes bija ņēmušas virsroku, un persietis teica:

„Ja jūs taupīsit manu dzīvību, tad es jums parādīšu, kur atrodas Francs Meijers!"

Mazo piersieti, kura vārds bija Jezids, palaida brīvībā. Viņam pa pēdām sekoja sabiedroto pretizlūkošanas dienesta aģenti.

Jezids vispirms devās tieši uz tuvāko policijas iecirkni. Kāda policijas ierēdņa pavadībā viņš automašīnā brauca uz vienu no daudzajām Teheranas priekšpilsētām. Mašīna apstājās neizskatīga nama priekšā. Mājas īpašnieks bija Hamuns. Jezids ar irāņu policistu pazuda viņa namā, kur viņiem sekoja amerikāņu aģenti. Liels bija amerikāņu slepenā dienesta aģenta pārsteigums, kad nama pagrabā tie atrada visjaunākā parauga īsviļņu radiostaciju, ko apkalpoja nesen ar izpletni Irānā nomestais vācu radiotelegrafists Verners Rokstroms. Kamēr amerikāņi apbrīnoja atrasto radiostaciju, pagrabā ienāca vēl 2 vīri: sīks nervozs vācu ārsts — Dr. Nirics un kāds irāņu armijas majors. Abi ienācēji neslēpa, ka viņu apciemojuma mērķis bijis pārvest Rokstromu uz kādu citu apslēptu radiostaciju.

Mazais vācu ārsts kļuva arvien nervozāks un beidzot amerikāņu ierēdņiem atzinās:

„Es negribēju tik netīrā lietā piedalīties, bet šī nolādētā sieviete Lalla mani iepina šajā kezā, un tad šis velns Meijers..."

Amerikāņi Dr. Niricu mierināja:

„Jo vairāk jūs mums pastāstīsit par Meijeru, jo mazākas nepatikšanas jums draudēs." Tas tiešām bija nesaprotami, ka amerikāņi izrādīja tik mazu interesi par apcietināto doktoru un visu vērību veltīja tikai Meijera notveršanai.

Dr. Nirics pamazām atkusa. Viņš zināja pastāstīt, ka Meijera mīļākā Lalia ir viņa māsas meita. Viņš bija pārliecināts, ka Meijers nākošo nakti pārnakšņos Teherānā un, ļoti iespējams, tieši viņa mājā.

Pulksten trijos no rīta pulkveža Godfrija vīri kopā ar amerikāņiem ielenca Nirica māju. Vienā no daudzajām guļamistabām viņi atrada gultā kādu persieti pidžamā. Viņš bija bezgala apmiegojies un runāja tikai persiski. Par Meijeru viņš nekā nezināja. Patiesībā šo vārdu viņš nekad nebija dzirdējis.

Tad britu virsnieks, kas vadīja mājas pārmeklēšanu, draudzīgi piedāvāja no nakts miera iztraucētajam persietim cigareti. Persietis negribot to paņēma un lēni aizkūpināja, pūzdams gaisā vieglu dūmu mākoni.

Britu virsniekam likās aizdomīgi, ka persieša labās rokas vidējais pirksts bija kropli savilcies. Tātad — viņa priekšā stāvēja bīstamākais vācu spiegs Vidējos Austrumos. Nākošajā brīdī Franci Meijeru ieslēdza roku dzelžos.

Meijers bija nokavējis pēdējo vilcienu — viņš bija palicis Persijā par ilgu.

Pulkvedis Godfrijs nu varēja atvilkt elpu. Bet slepeno aģentu karš Allah dārzā nebūt nebija beidzies. Tuvējā Bagdadā bezgala godkārīgs vīrs ar rūsgani sarkanu bārdu — Haj Amins bija pacēlis „Pravieša zaļo karogu" un aicināja visu arabu pasauli sacelties pret britiem, žīdiem un citiem nelūgtiem svešiniekiem. Šis vīrs, kas labprāt fotografējās kopā ar pašu Hitleru, nebija neviens cits kā Jeruzalemes lielmuftijs.

Sešos mēnešos ar dažu Irakas armijas virsnieku palīdzību lielmuftijs bija noorganizējis 25.000 vīru stipru armiju. Kad Haj Amins deva sacelšanās signālu, tad 18.000 arabu pēkšņi pārpludināja Bagdadu. Mežonīgiem žīdu slaktiņiem sekoja ugunsgrēki, laupīšanas un beidzot valdības iestāžu ieņemšana. Lielmuftijs par savu uzticības vīru Irakā bija izvēlējies Rašidu Ali. Vecais valdnieks Abduls Ilahs aizbēga un laimīgi sasniedza Persijas jūras līci.

Pārģērbies par beduīnu, Haj Amins no Bagdadas nonāca Irānā, kur viņa uzdevums bija sarīkot līdzīgu apvērsumu kā Irakā. Sabiedroto slepenais dienests laikus uzzināja par lielmuftija nodomiem, un 200 miljonu musulmaņu reliģiskajam un politiskajam vadītājam bija steigā jāmeklē patvērums kādas neitrālas valsts sūtniecībā. Francis fon Papens no Ankaras izkārtoja lielmuftija sekmīgu bēgšanu uz Turciju. Īsu laiku uzturējies Istambulā, Haj Amins pārcēlās uz Saudi Arabiju, lai pierunātu karali Ibn Saudu pievienoties viņa mērķiem. Bagātais karalis bija tikko noslēdzis izdevīgu eļļas pārdošanas līgumu ar sabiedrotajiem, un bija kurls pret lielmuftija priekšlikumiem.

Meka bija svētceļotāju pārpildīta, kad tur ieradās karalis Ibn Sauds. Gadījās, ka tajā pašā laikā Mekā uzturējās arī Haj Amins, un gadījās, ka kāds „fanātiķis" mēģināja nogalināt karali Ibn Saudu. Drīz pēc nezināmā ļaundara uzbrukuma karalim, Haj Amins steidzīgi atstāja Arabijas pussalu, lai uzpeldētu Albānijā.

Kara pēdējā posmā Jeruzalemes lielmuftijs izmantoja Hitlera vīru viņa rīcībā nodotās radiostacijas un fanātiski sauca:

„Ja šo karu uzvarēs Anglija un ASV, tad pasaulē nodibināsies žīdu vara. Vācija ir par arabu atbrīvošanu. Cīnīsimies plecu pie pleca ar viņiem, kas ir ar mums. Nāvi tiem, kas ir pret mums!"

Bija pienācis 1945. gada 8. maijs. Sabiedrotie jau cēla karātavas kara noziedznieku sodīšanai. Lielmuftijs vairāku tuvāko līdzstrādnieku pavadībā nolaidās Bernes lidlaukā Šveicē. No turienes viņš nonāca Francijā, kur angļi to apcietināja, lai tiesātu par nodevību. Pirmā pasaules kara laikā Haj Amins bija kalpojis britu slepenajā dienestā. Lielmuftija izdošanu prasīja arī Dienvidslavijas sarkanais diktātors Tito, taču Haja tiesāšana nekad nenotika. Kā franči, tā briti un arī dienvidslāvi baidījās sacelt pret sevi musulmaņu pasauli.

Francijā lielmuftijs faktiski atradās ērtā mājas arestā. 1946. gada jūnijā divi viņa kalpi noorganizēja sava kunga bēgšanu. Tuvējā lidlaukā gaidīja lidmašīna, kas lielmuftiju nogādāja uz Kairo. Viņš bija nogriezis sarkano, iesirmo bārdu un lidlaukā kontroles ierēdņiem uzrādīja viltotu Sīrijas pasi.

Karalis Faruks lielmuftiju uzņēma ar viņam pienācīgu godu. Patiesībā Faruks visādi atbalstīja lielmuftija nodibināto Musulmaņu brālību un Arabu līgu.

Nav šaubu, ka lielmuftijs bija Ēģiptes un Izraēlas pirmā kara kūdītājs un sagatavotājs. Tikai kara iznākums pārsteidza ne vien Ēģipti, bet arī Jeruzalemes lielmuftiju. Naseram pārņemot varu Ēģiptē, lielmuftijs uzpeldēja Pakistanā.

Britu slepenais dienests bija nomodā un brīdināja Pakistanu no draudošām pilsoņu kara briesmām. Apcietināja armijas štāba priekšnieku ģenerāli Akbar Kanu un pāris desmit komūnistu aģentu.

Rietumi sāka saprast, ka lielmuftija nodibinātā Pasaules musulmaņu apvienība tagad iet roku rokā ar Kremli, jo lielmuftija ēna bija manāma Irānas eļļas lauku nacionālizācijā. Pēc Mosadegha drāmatiskās valdīšanas Lielbritanijai un arī ASV bija skaidrs, ka Jeruzalemes lielmuftijs ne par matu nav grozījis savus politiskos plānus.

(Turpinājums 17. lp.)

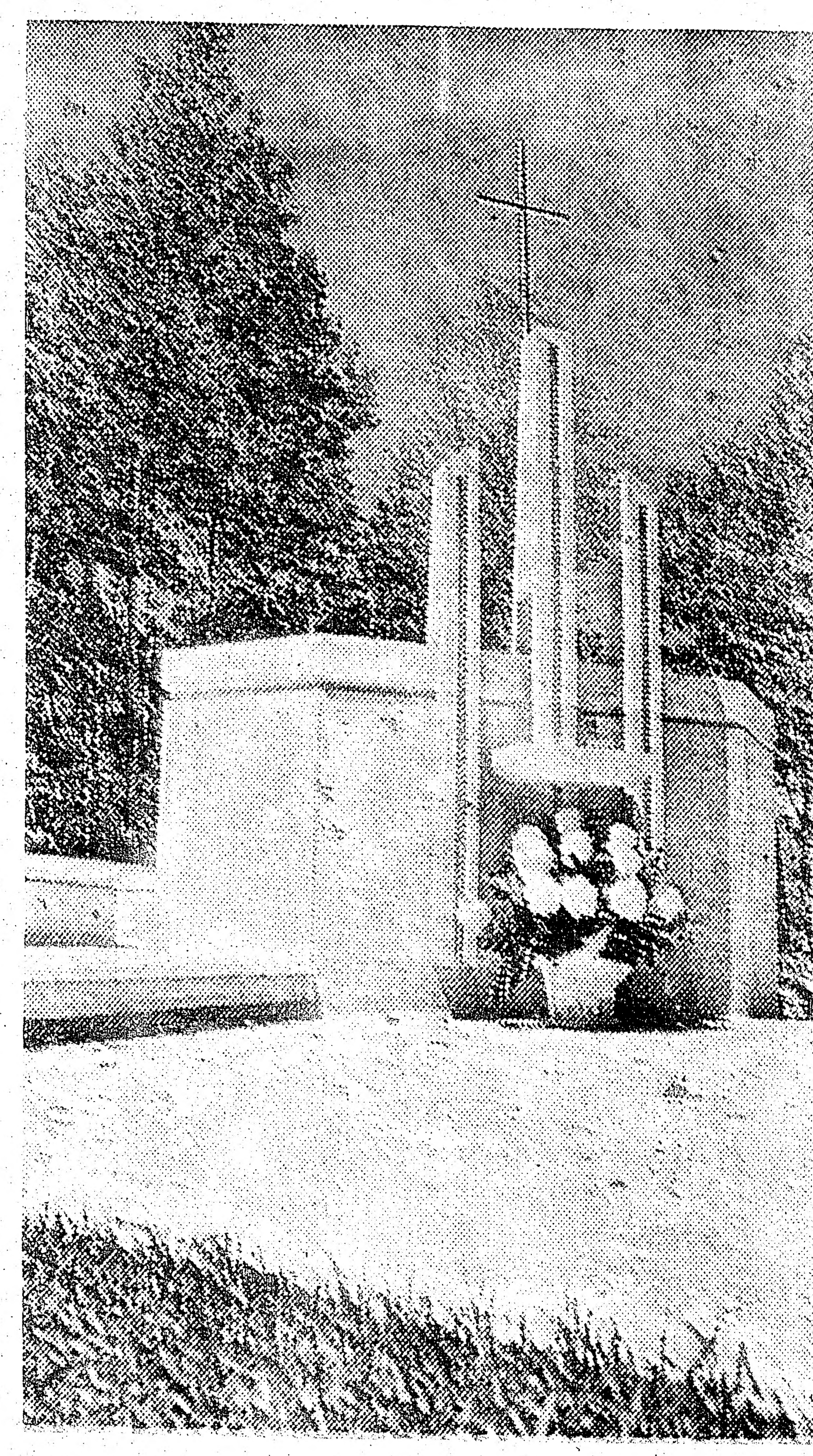

Brāļu kapu izveidošana Rotā tuvojas nobeigumam

Ieva Ādamam: „Ees aizmirsu iedot tavus zobus."

(Beļģu humos)

MLĢ LAIMEI

MLĢ LAIMEI

Vēl tikai dažas nedēļas līdz MLĢ II loterijai valsts svētkos Minsterē 18. novembrī.

PĒRCIET MLĢ LOTERIJAS LOZES.
ZIEDOJIET MLĢ LAIMEI!

Vērtīgi laimesti:

- atpūtas un prieka brīžiem alumīnija laiva (12 pēdu — de lux — modelis) un 2 desmit ātrumu divriteņi
- klusiem brīžiem un garam:
  — kokle
  — latviešu un cittautu mākslinieku gleznas
  — vērtīgas grāmatas
  — skaņu plates
  — latviešu keramika
  — mākslas rokdarbi u. c.

(Laiva ir laivu rūpnieka Rūdolfa Kadiķa ziedojums Nalco Boats Mfg. Co., a Division of Oclan Industries Ltd., Scarboro, Ont., Canada.)

Visiem jābūt modriem

(Turpinājums no 2 lp.)

Hofmanis no Francijas runāja par marksismu un reliģiju, profesors Rajs Klains no Amerikas par sabiedroto stratēģijas problēmām. Sevišķi izcila bija NATO ģenerāļa beļģa Klaza runa par globālo militāro situāciju. Runas sākumā uz kartes pie sienas ģenerālis norādīja uz Maskavas invāziju vēsturisko loku, sākot no Igaunijas, Latvijas un Lietuvas līdz Afganistānai. Divas runas no mūsu viedokļa būtu pieminamas sevišķi. Vispirms brīvās Arganistānas diplomāta Homajuna Ša Asifi ziņojums par komūnistiskā režīma nodibināšanās priekšvēsturi, kas tik ļoti līdzīga mūsējai. Vēl trīs mēnešus pirms iebrukuma Amerikas vēstniecībā viņam norādīts, ka iebrukums nav sagaidāms. Tad Azafi pārgāja uz pretestības kustību un gribu cīnīties līdz pēdējam vīram. Tāpat uz nākamās invazijas iespēju, lai nogrieztu pieeju Persijas līcim. Klāt bija daži pretestības kustības vadītāji, kas tobrīd uzturējās Ženēvā. Otru runu Ginsburga vietā teica ukraiņu ievērojamais disidents Valentīns Morozs.

Visu konferences laiku darbojās 5 komisijas, kas pārrunāja, piedaloties delegātiem no dažādiem kontinentiem, šādus jautājumus: marksisms un reliģija, padomju militārais drauds Eiropā, cilvēka tiesības un nacionālā neatkarība, Āzijas problēmas Afganistānā un Tālajos austrumos, kā arī konferences beigu komunikē izstrādājums.

Otrā komisijā prezidēja ģenerālis Klozs, un pie vadības galda, atbildīga par atzinumu un ieteikumu ziņojumu kopsapulcei, bija latviete Dr. Margarita Ausala. Blakus militāriem apsvērumiem, kas stiprinātu rietumu pozicijas ar papildu multinacionālu spēku koncentrējumu novados, kas nav nosegti ar NATO plānu, ieteikums prasīja ievērot arī svarīgu pretdarbību informācijas un ideoloģijas plāksnē, ar palīdzību apdraudētām tautām un tām, kas grib nokratīt komūnisma verdzību.

Ceturtai komisijai par cilvēka un tautu tiesībām, ko vadīja zviedrs Larsens, Dr. Margarita Ausala no ABN puses iesniedza uz baltiešu memorandu balstītu rezolūcijas tekstu, kas prasa padomju bruņoto spēku atvilkšanu no Baltijas valstīm, brīvas vēlēšanas AN vienību uzraudzībā, kā arī nacionālās neatkarības atjaunošanu. Tiklab komisija, kur netrūka iesniegumu no daudziem kontinentiem, pieņēma šo rezolūciju, kā arī kopsapulce tālāk virzīšanai. M. Ausalai bija arī ilgākas sarunas ar Afganistānas pārstāvi Azafi. Bija iespējams arī viņam nodot materiālus par Baltijas valstu aneksiju un to, kas sekoja 40 gadus pēc tam — depopulāciju un rusifikāciju, kas ir mūsu tautu eksistences apdraudējums. Tāpat sekmīgas pārrunas bija ar daudzu citu zemju pārstāvjiem..

Pasaules antikomūnistu līgas 13. konference uzskatāma par ļoti labi apmeklētu, pulcinot 98 zemju speciālistu komūnisma jautājumos. Arī beigu komunikē piemin Baltijas valstis un mūsu tautu taisnīgo cīņu pēc savas neatkarības atjaunošanas.

„Jābūt modriem visiem tiem, kas brīvi. Un nav jārimst stāstīt patiesība visiem tiem, kas ir brīvi to uzklausīt un saglabāt sev un palīdzēt saglabāt citiem.

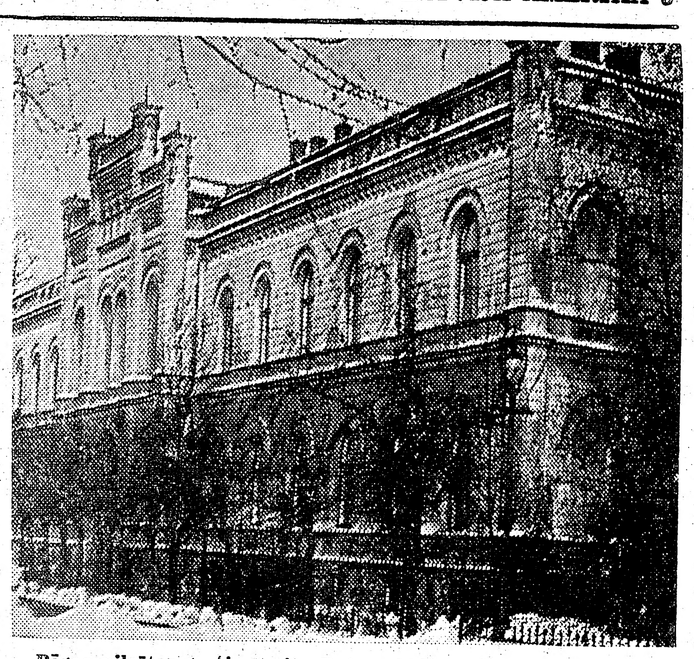

Rīgas pilsētas 1. ģimnazija Raiņa bulvāri 8. Skolas ēka celta 1868. gadā, un iela toreiz saucās Troņmantiņieka bulvāris. Ģimnazija ir tiešs turpinājums kādreizējai Domskolai, kas dibināta 1211. gadā un uzskatāma par Latvijas vecāko skolu.

Top Rīgas pilsētas ģimnazijai veltīts rakstu krājums

Iecerētajam rakstu krājumam par Rīgas pilsētas 1. ģimnaziju redaktora pienākumus uzņēmies skolas XIX (1940. g.) izlaiduma absolvents Andrejs Johansons, kas jau agrāk savās apcerēs par Rīgu un rīdziniekiem grāmatā „Rīgas svārki mugurā" skicējis īsu skolas vēsturi.

Bijušie skolas audzēkņu Zviedrijā, kas uzņēmušies iniciātīvu šim izdevumam un sastādījuši redakcijas kolēģiju (A. Johansons, Z. Landavs, N. Seglenieks, J. Gulbītis, H. Jansons, J. Reneslācis, G. Zvejnieks) ir pārliecināti, ka par šo rakstu krājumu priecāsies daudzi bijušie skolēni un skolotāji.

Lai pasāktais nodoms varētu īstenoties, darot godu savai skolai, ir nepieciešama plaša bijušo audzēkņu un vēl dzīvo skolotāju un skolas darbinieku atsaucība, atbalsts un dalība.

Daudzi apzinātie audzēkņi jau saņēmuši aptaujas lapas un iesūtījuši atbildes. Paldies! No pārējiem vēl gaidām. Ir jau savākta laba daļa materiālu, bet joprojām pastāv „robi" atsevišķos laika posmos un neskaidrības. Vairākiem laika biedriem kopēji izvērtējot savas atmiņas, tās var novērst un pareizi apgaismot.

Rakstu krājumu paredzēts sagatavot divu gadu laikā. Tas, protams, atkarīgs no mums pašiem, tādēļ lūdzam vēl šajā gadā atsaukties visu gada gājumu audzēkņus un tos, kam 1. ģimnazijā bijusi tuva un pazīstama, iesūtot savas atmiņas, epizodus no skolas dzīves un klašu sastāvus, lai tā sniegtu ieskatu par skolā valdošo garu un reizē atgādinātu skolas biedriem kopīgi strādātus darbus un nedarbus.

Tāpat vēlams bagātīgs foto attēlu klāsts, kas uzskatāmi parādītu skolas darbu klasēs, laboratorijās, vingrotavā un — ne mazāk svarīgi — arī svētku un prieku brīžos. Un pats galvenais — neaizmirsīsim mūsu skolotājus un audzinātājus!

Redakcijas kollēģijas pārstāvji ārpus Zviedrijas: Anglijā — I. Ivanovs (Coventry), Austrālijā — G. Bērzziņš (Melburnā), Kanadā — Bebris (Toronto), ASV — V. Čika (Md), H. Kiperts (Minn), O. Kārkliņš (Md), A. Ritmanis (Oregon), G. Raits (Wisc) un L. Ezers (Cal). Sazināties!

Redakcijas kollēģijas adrese: Juris Reneslācis, Logdansvägen 28 — III S-17242 Sundbyberg, Sverigs — Sweden, kur sūtāmi visi rakstu krājumam domātie materiāli. Atcerēsimies savu skolu!

Kāda kultūras centra atcere

Ņudžersijas Latviešu biedrības 30 gadu atceri Priedainē ievadīja māc. Ž. Kristberga vadīts svētbrīdis, pēc tam tagadējais priekšnieks I. Gabliks un bijušie priekšnieki J. Drulle un J. Pogainis savā uzrunā cildināja biedrības nozīmi aizvadītajos 30 gados. Goda rakstus saņēma Erasts Briedis un Ernests Donis. No Ņubransvikas-Leikvudas draudzes sveicināja priekšnieks Fr. Eversons, no sporta kopas Kursa U. Bullītis, dāvanai pasniedzot gleznu. Priekšnesumu daļā pianiste I. Vasko atskaņoja Mocarta un Šopēna darbus, vairākas tautas dejas nodejoja deju kopa Dzintars M. Biernes vadībā. Par cienastu bija rūpējušās biedrības dāmas priekšnieces A. Jansones vadībā.

Ņudžersijas Latviešu biedrība dibināta 1950. gada 11. jūnijā, piedaloties 117 dalībniekiem. Veclatvietis Čarls Karols līdz tam bija parakstījis ap 900 galvojumus tautiešiem DP nometnēs Vācijā. Tie apmetās šinī ASV rajonā ap Asburija parku un Leikvudu.

Sākumā biedrības valdei nebija viegli noorganizēt sarīkojumus vai izveidot biedrības dzīvi un sanāksmes. Bedrība 1956. gadā nopirka 8,5 akru zemes gabalu, kur pašu spēkiem uzcēla biedrības namu un kultūras centru, nosaucot to par Priedaini. Pie biedrības darbojās sporta kopa Kursa, tāpat arī deju kopa Dzintars un drāmatiskā kopa, kā arī latviešu kreditsabiedrība un koncertapvienība. Liels palīgs sarīkojumu organizēšanā un citos darbos bijusi dāmu komiteja.

Vk

Rita Jaunzeme

GULAG 232 - 12

Katrs būs jau dzirdējis stāstījumus, būs lasījis aprakstus grāmatās un laikrakstos par Padomju savienības varmācībām, cilvēku spīdzināšanas un iznīcināšanas metodēm. Arī es esmu bijusi sešpadsmit gadus pakļauta šīm mocībām. Tamdēļ pastāstīšu par saviem pārdzīvojumiem, jo katram cilvēkam un visos notikumos ir sava individuāla uztvere un pieeja. — Mazliet novirzīšos no domātā stāstījuma.

Latvija, mūsu mīļā, skaistā dzimtene, ar saviem mežiem un upītēm, pļaviņām un puķēm! Cik viegli varu izsaukt atmiņas, kā mans tētiņš ar sētuvi plecos staigāja pavasaros pa kūpošiem tīrumiem, bārstīdams sēklu; kā māmiņa ar palīdzēm nesa pilnas slauktuves ar smaržīgo pienu. Kā es ar palīgu Amīti — suniti ganījām ganāmpulku.. Tā gāja vasarās. Mēs, bērni, atkarībā no vecuma, bijām izpalīgi saimniecībā, bet ziemās gājām skolā. Vecāki centās ieaudzināt mums darba mīlestību un vienmēr skubināja skolā labi mācīties. Viņi gribēja, lai mēs izaugtu par krietniem savas tautas dēliem un meitām.

Kad es beidzu piensaimniecības vidusskolu Smiltenē, sāku strādāt par pienotavas vadītāju: Šīs atmiņas par mīļo dzimteni briesmīgie varmākas nespēja atņemt un iznīcināt. Tās visus gaŗos verdzības gadus bija vienīgais gaišumiņš. Tagad mūsu skaistā dzimtene ir svešu varu izbradāta, sāpju, rūgtuma, asaru un asiņu piesūkusies. Atnāca mūsu zemei un tautai liktenīgais četrdesmitas gads ar baigām nojautām un neziņu. Tad vēl baigāks četrdesmit pirmais gads ar mūsu tautas sēru dienu — četrpadsmito jūniju.

Es arī kritu par upuri četrpadsmitā jūnija notikumiem.

Tad es strādāju par pienotavas vadītāju Augšzemgalē, Jēkabpils apriņķī, Saukas pagastā, Lonē. — Bija vēl 14. jūnija rīts. Piena nodevēji bija jau laikus sabraukuši un darbs pienotavā uzsākts. Es stāvēju pie svaru pultes un pieņēmu pienu. Jutu kādu roku pieskaŗamies manam plecam. Pagriezos un ieraudzīju sev priekšā stāvam komūnistu jauniecelto Saukas pagasta vecāko. Viņš mani aicināja nākt uz pienotavas kantoŗa telpām. Sevi aizbildināju, ka tagad iet nevaru. jo, kā viņš pats redz, darbs pienotavā uzsākts. Tad viņš norādīja ar roku uz āra durvīm, kur ieraudzīju stāvam kādu krievu virsnieku un divus kareivjus ar šautenēm plecos. Sapratu, ka darbs ir jāpārtrauc. Gājām uz kantoŗa telpām. Krievs, apskatījis kantoŗa telpas, lika, lai vedu savā dzīvoklī, kas bija otrā stāvā. Dzīvoklī krievs izņēma no mapes papīrīti un pasniedza man. Paskatījos, ka rakstīts krieviski, un devu to pagasta vecākam, lai paskaidro, kas tur rakstīts. Izlasījis. viņš teica, ka es tiekot arestēta. Kamdēļ? Par ko? Atbildēja, ka nezinot.

Krievs lika kareivjiem dzīvokli izkratīt. Protams, viss tika izvilkts, atvilkts, izpurināts un pārmeklēts. Tā kā kareivji neko „bīstamu" neatrada, tad prasīja, kur man glabājas zelts. Teicu, ka zelta man nav, izņemot dažas rotas lietas, ko taču kareivji redzēja. Tad vēl galīgi izjauca dīvānu, zeltu meklēdami. Izņēma no rakstāmgalda atvilktnēm visas vēstules, sarakstes papīrus un albumus. Tad lika pašai saģērbties — braukšanai. Es novilku savu balto darba apvalku, noņēmu balto cepuri, uzvilku kleitiņu un vasaras mēteli. Pagasta vecākais teica, lai paņemot līdz ko ēdamu, jo manas lietas noskaidrošana varot ievilkties līdz vakaram. Sasmērēju dažas maizītes. Tad mēs no dzīvokļa izgājām. Dzīvokli aizslēdza, un atslēgu paņēma pagasta vecākais. Pie pienotavas sānu durvīm jau stāvēja smagā mašīna, kuŗā lika iekāpt man. Mašīnā jau sēdēja Saukas pagasta sekretārs Jānis Kaņepājs, Saukas pagasta aizsargu nodaļas priekšnieks Bruners ar kundzi un aizsargs Strazdiņš — laukšaimnieks. Prasīju Bruneram, kamdēļ viņam tik daudz lielu saiņu līdz: Viņš savukārt brīnījās, ka es neesmu neko paņēmusi. Teicu, ka manas lietas noskaidrošana varot vilkties līdz vakaram. Tad man vēl nebija nejausmas, ka šīs lietas „noskaidrošana" būs sešpadsmit gadus gaŗa. mocību pilna.

Mūs aizveda uz Daudzevas staciju. Mani no mašīnas tūlīt vienu pašu iedzina lopu vāģī. Durvis noslēdza. Domāju, ka būs lieki stāstīt (tas katram var bjtsaprotams) ko izjutu, viena, būt saprotams) ko izjutu, viena, ņemta tēvija un mājas, tiek pārvilkta svītra visām manām jaunības iecerēm. — Dzirdēju visu nakti izmisuma kliedzienus, vaidus, sievu un bērnu raudas, vaidus un savstarpēju lamāšanos. Kad uzausa nākošās dienas rīts, vagona durvis atslēdza un vagonā sadzina sievas un bērnus. Pēc tam vilciens drīz sāka kustēties: mēs uzsākām savu Golgātas ceļu. ——

(Turpinājums sekos)

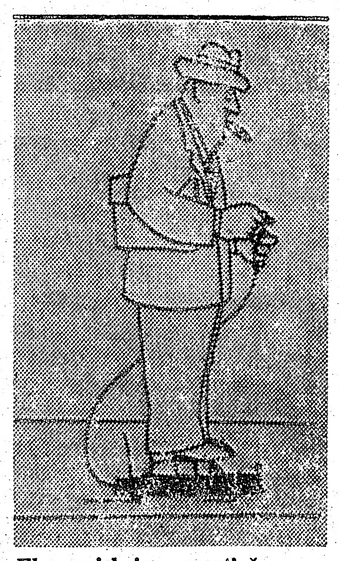

Ekonomiskais mazautiņš.
(Arģentīniešu humors)

Jānis Tanks

MANI NEMEKLĒJIET

(Zudūšam Latvijas laika dzejniekam)

Jūs mani nemeklējiet,
ja kādu dienu projām iešu:
mans ceļš būs tāls,
to neatradīsit neviens.

Ar spēka ratiem
traukšos ziemeļos,
kamēr vēl vedīs ceļa asfalts,
no bedres bedrē, stūri svaidot,
skriešu
līdz motors noslāps,
rijot tukšu gaisu
un degviela būs
izsikusi sausa.

Varbūt vēl kāda lāse
tvertnē skalosies,
tām pāris jūdzēm,
dziļāk biezoknī,
līdz atduršos pret biezu
meža sienu
un ceļš būs izbeidzies.

Jūs smejat vēl par agru,
draugi,
mans ceļš ir tikko iesācies,
vēl spēka ratiem
numurs jānoņem
un kaut kur dziļi mežā jānorok.
Tās saistības, kas vēl
pie dzīves tura,
zem sūnām lai nu sarūsē.

Nu esmu brīvs kā brīvs ir
mežs un lauks,
kā ezers dūmakains un
staignais purvs,
kas vēl man atliek uzmeklēt,
kā meklē tālu, mīļu draugu.

Vāl gabals kājām jānoiet.
vēl paciešaties, draugi
un ceļš būs drīzi galā!
Caur zariem vizmo
līmeņs gluds un rāms,
ar ūdens rozēm piekaisīts.
Tam pāri pārskrien
baltas mākoņēnas
tur kāds cilvēks aiziet
mieru rast.

Jūs mani nemeklējiet,
ja kādu dienu projām iešu:
mans ceļš būs tāls,
to neatradīsit neviens.

Metimne

MEŽS RUDENĪ

Mežs, rudens klusumā un
krēslā tinies,
Slīgst lēnām atmiņās,
kā sūnu segā zaļā,
Kur sabirušas skujas,
agrās lapas.
Kur ēnas mija gaismas
dejā līgo
Un līdzi meža mātes
teikai vijas.

Tur egļu, sūnām apaugušās.
zaru bārkstis,
Tur priedes daiņo
melodiju sirmu,
Kas gadu tūkstošus
pār dzintarzemi san,
Kas varonības garu
latvju sirdīs lej
Un senču brīves alku dziesmai
līdzi skan . . .

✯

Grimst meži lēnām
ziemas snaudā garā.
Kas līdzi mieru nes un
un nebūtību saldu —
Līdz pavasaris vārtus
rosmei vērs —
Līdz palu ūdens
miegu projām trauks
Un zeme atkal saulei
mežu tērps . . .

(170. turpinājums)

AIZSARGU KOMANDIERIS UN GPU ZIŅOTĀJS

Pirmā redzamākā lielākā pārmaiņa Pēteŗa Blaua juniora karjērā bija tā, ka viņš negaidot dabūja augstāku darbu — atbildīgā redaktora — un kur? Jaunākajās Ziņās! Pie mūsu vissīvākā sāncenša.. Iedomājieties tikai — Jaunākajām Ziņām nav vairs neviena ko likt avīzei par parakstītāju, pat ilggadējie Ernests Runcis-Arnis un Jānis Kārkliņš tiek ignorēti, nemaz nerunājot par citām piemērotām personām ar sabiedrisku nokrāsu, Akurāteru vai Skalbi vai veco žurnālistu Bākuli, „jāaizņemas" avīžnieks no pretiniekiem, kas vēl priekš dažiem gadiem bija iesācējs Pēdējā Brīdī!

Zināms, vienu punktu varēja apsvērt: Alfredam Bārziņam, jaunajam iekšlietu viceministram, kas tieši pārzināja presi un neieredzēja Pēdējo Brīdi, Pēteris Blaus bija personisks draugs. Šī draudzība katrā ziņā bija nostiprinājusies jau pirms 1934. gada 15. maija, jo Blaus liktenīgajā naktī, aizsargu formā tērpies, piedalījās apvērsumā..

Varēja vēl arī cits ceļš veicināt Pēteŗa Blaua gaitas. Man nojauta teica, ka Blaus ir ne tikai salīgts, bet arī tālākas karjēras solījumiem „iegardināts" jau Ašmanes prāvas laikā.

Gadi vēlās, liktenīgie gadi. Jaunāko Ziņu redakcijas kollēgas man stāstīja, ka krievu un somu ziemas kaŗa laikā Blaus kā atbildīgais redaktors vēlu vakarā bieži atgriezies no krievu sūtniecības manuskriptus un salikumus pārskatīt. Blaus stipri smaržojis pēc papirosiem un Grūzijas konjaka.

Kad sastādījās „pārejas" kabinets ar Kirchenšteinu, diviem Lāčiem un Pēteri Blauu, tad Ulmanis esot stipri izbrīnījies. Drīz, ar steigu vien, noteicējas vietas valstī tika aizpildītas ar cietumniekiem, pagrīdniekiem un līdzskrējējiem, jo tā krieviem bija visizdevīgāk! Liekšanos zem krievu jūga it kā vadīja paši latvieši, un gandrīz visus vecos noteikumus par iecelšanām un pavēlēm varēja nemt no vecajiem Valdības Vēstnešiem un ministriju algu sarakstiem.

Valsts prezidents Kārlis Ulmanis bija piespiests klausīt un deva parakstus. Apcietināja, deportēja, Turības direktoru Blumbergu, zemkopības ministru Birznieku, izglītības — prof. Auškāpu, tieslietu — Apsīti, bet no tuvākajiem darbiniekiem ne Klīve, ne Druva nav tikuši aiztikti, un Alfreds Bērziņš arī ne. Lasot Klīves pēdējo atmiņu grāmatu par komūnistu okupāciju 1941. gadā, radās ļoti pārliecinošs iespaids, ka Ulmanis noticējis melim Višinskim, kas tam apgalvojis, pirmoreiz tiekoties: „Valdība gan būs jāmaina, bet jūs paliksit savā vietā, jūs esat Padomju Savienībā ļoti pazīstams." Vai pagaidām tā arī nenotika?. Tikai tā var izskaidrot prezidenta vārdus uzrunā tauta: „Palieciet savās vietās, kā es palieku savā." Ulmanis cerējis, ka Latvijai turpināsies normālas attieksmes ar lielo kaimiņu.

„LABA ZIŅA, KUNGI . . ."

Bijušais Rīgas pilsētas padomnieks Vladimirs Eglītis, kas tagad dzīvo Bostonā, atceras:

„Kad bijām aizsaukti Aizsargu (agrākajā Tautas) namā, aizsargu priekšnieks, ģenerālis Kārlis Prauls teica uzrunu: „Kungi, man ir labas ziņas. Sabiedrisko lietu ministra Alfreda Bērziņa vietā iecelts mūsu cilvēks Pēteris Blaus." Laikam jau naīvi noticēja, ka bijušais Jaunāko Ziņu atbildīgais redaktors spēs „savus ļaudis" nosargāt, aizstāvēt. Jo viņš kā rotas komandieris bija tas, kas naktī uz 16. maiju, kopā ar tiem šīs telpas ieņēma, okupēja.

Bet Pēteŗa Blaua godība nepastāvēja sevišķi ilgi. Jaunā valdīšana, tagad savu varu pilnīgi nostiprinātu redzēdama, nevēlējās uzticēt preses un propagandas svarīgo aparātūru bijušajam Pēdējā Brīža reportierim un Jaunāko Ziņu redaktoram, kam, ja pieņemam, ka viņš ticis savervēts Maskavā Bertas Ašmanes prāvas laikā, bija samērā pavisam īsa komūnistiskā „izdiena". (J. Kārkliņš „Preses karalī": „Pēc atgriešanās no Maskavas Blaus vairs avansa neprasīja. Patiesībā tūlīt pēc pārbraukšanas viņš vēl uz Jaunākām Ziņām nepārgāja).

Traģisks bija Blaua aizmirsto uzticamo Latvijas dēlu liktenis. Drīz arī Rīgas aizsargiem bija jānodod viņu ziņā mazliet ilgāk atstātie ieroči, paši tie tika izformēti. Ģenerālis Prauls kopā ar neskaitāmiem citiem aizgāja moku un nāves ceļu. Blauam jebkādu teikšanu atņēma un nobīdīja viņu uz nenozīmīgo Augstākās padomes sekretāra posteni, kur bija „štampu" (zīmogu spiešanas) darbs.

Kad mēs jau bijām trimdā, tika saņemta ziņa, ka Pēteris Blaus pavisam nežēlastībā, apcietināts braucienā Krievijā. Atkal pēc gadu virknes tika dzirdēts, ka Blaus atpakaļ Latvijā, un raksta mazus gabaliņus avīzēm kā savā vēlajā jaunībā. Nu, viņš bija tāds mazs renegāts.

Beidzot 1967. gadā, jādomā, kādus ķīlniekus dzimtenē atstājot, Blauam jau tā atkal uzticējās, ka aizlaida ciemos uz Zviedriju pie brāļa. Veselība viņam vairs nebija laba pēc četriem gadiem bijušais ministrs mira.

Zviedrijā Blaus bija ticies ar vēstnieku Jāni Zalcmani, devis diezgan interesantu interviju, kas publicējama pēc viņa nāves. Vispirms Zalcmanis jautājis, vai pareizs fakts plkv. A. Lasmaņa grāmatā, ka P. Blaus jau 1939. gada augustā stāstījis Rīgas Jūrmalas vilcienā, ka krievi un vāci sadalījuši interešu sfairas Baltijā un Polijā. Blaus atbildējis, tieši tādu faktu neatceroties, bet Jaunāko Ziņu korespondents Londonā L. Raskajs tiešām par vācu un krievu līguma parakstīšanu uzzinājis britu ārlietu ministrijā dažas dienas pēc 24. augusta.

Tad Zalcmanis vaicājis, kas P. Blauam kā bijušajam ministram zināms par kaŗa ministra ģen. Jāņa Baloža atstādināšanas iemesliem. Atbilde bijusi: „Atceros, ka Ulmanim bija šķības prāts uz Balodi. Bijušas domstarpības. Balodis bijis arī pret kaut kādām sarunām ar Vāciju 1939. gada pirmajā pusē." (Nav zināms, ka Ulmanis būtu apspriedes ar ģen. J. Balodi par ārpolītiku, un arī pats bija vienmēr izteikti noskaņots pret Vāciju.)

„Pāc atgriešanās Rīgā (arī ģen. J. Balodis bija deportēts uz Krieviju) Balodis teica, ka negribot runāt, jo nevienam vairs neuzticoties." Brītiņu klusējis, P. Blaus teicis: „Mirušo pieminas dienā ap ģen. J. Baloža kapu Meža kapos bija nepārredzama ziedu jūŗa. Ārkārtīgi daudz cilvēku. Tā jau tauta parāda . . . Jā, ir takas, kas nekad neaizaug."

— Vai te domājat par takām uz brīvu Latviju? — Zalcmanis vaicājis.

(Turpinājums sekos)

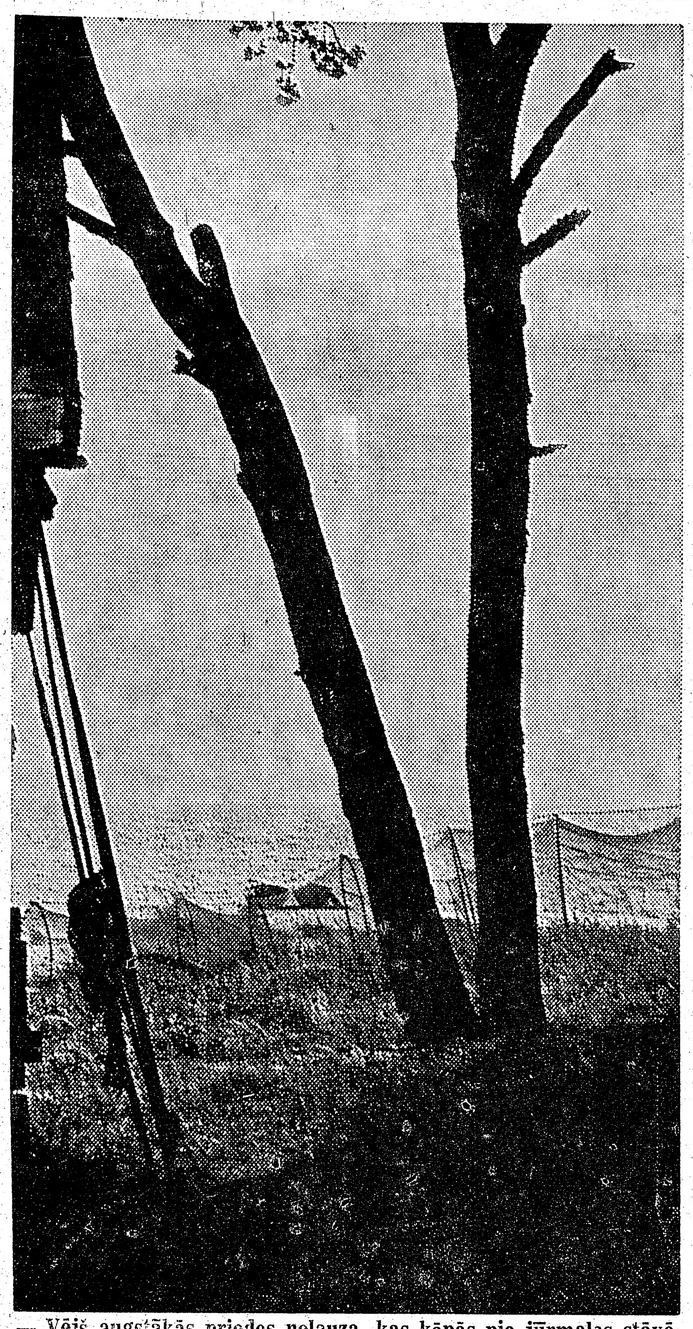

— Vējš augstākās priedes nolauza, kas kāpās pie jūrmalas stāvēja — Starp Skulti un Saulkrastiem. (LNF)

Vanagu Kārlis

Dzelzs aizkars nolaižas...

IV

Paļecka valdības ārlietu ministra amatā bija ievilināts prof. Krēve—Mickevičius, kuram 2. jūlijā Kremlī (19 dienas pirms ievēlētais Lietuvas seims pieņēma „brīvprātīgo lēmumu" par pievienošanos Maskavijai!) Molotovs drāmatiskā sarunā paziņoja, ka Lietuva kā pirmā tiks anektēta (sic!) Pad. savienībai, kam sekos Latvijas un Igaunijas aneksijas! (Mickevičius: „Kādēļ tad Lietuva kā pirmā?". Molotovs: „Tas notiks tuvējās Vācijas dēļ!").

No tā jāsecina, ka Lietuvas bij. nacionālās valdības ārlietu ministrs Urbšis būs laikam „privāti" vēl uzturējis sakarus ar sūtņiem ārzemēs un tos instruējis aizstāvēt Lietuvas intereses nedienā. Mūsu nacionālās valdības pēdējo ārlietu ministru V. Munteru krievi deportēja „tautas saeimas" vēlēšanu dienā, un maz ticams, ka viņš pēc zemes okupācijas ko darīja Latvijas nākotnes labā.

Paliek nenoskaidrots, pēc kādas ierosmes mūsu sūtnis Berlīnē Dr. E. Krieviņš, iesniedza savu protesta notu, vai tas noticis pēc kollēgas plkv. K. Šķirpas pamudinājuma? Latvijas valdības 1940. g. 17. maijā slepenā sēdē izdotās ārkārtējās pilnvaras sūtnim Londonā K. Zariņam krizes gadījumā dot norādes Latvijas diplomatiskajām pārstāvībām uz mūsu sūtniecību Berlīnē neattiecas (tas tā noteikts pilnvaru 4. p.), turklāt kara dēļ starp Berlīni un Londonu nebija vairs sakaru.

Lai nu kā būtu, Latvijas, tāpat Lietuvas nacionālo valdību sūtņu Vācijā protesta notas, kaut tās oficiāli skaitījās „izsniegtas sūtņiem atpakaļ", vārdu pa vārdam starptautiski dokumentētas un ir svarīgs liecinājums pret maskaviešu meliem, ka viss tas, kas priekš 40 gadiem notika Baltijas valstīs, bija šo valstu „iekšēja lieta" („tautas revolūcija"!), kuŗā Pad. savienība gan nekādi netika iejaukusies!

Kad pēc Latvijas sūtniecības nolikvidēšanas, sūtniecības darbinieki nokļuva grūtā saimnieciskā stāvoklī, Šūlenburgs diplomātiskā korpusa vecākais Maskavā, viņu labā iestājās pie Molotova; grāfu Šūlenburgu vēlāk par sazvērestību pret Hitleru nacisti pakāra! „Lietuvu ‚uzņēma' Pad. savienībā 3. augustā, Latviju — 5., bet Igauniju 6. augustā — Padomju valdība lūdza Vācijas valdību turpmāk visus jautājumus, kas skar Baltijas valstis, kārtot tieši ar Maskavu!" (12. augustā seko otrs paziņojums, ka Baltijas valstis jau kļuvušas par ‚PSRS sastāvdaļu', Vācijas sūtniecībām tur darbība izbeidzama līdz 25. augustam, bet konsulātiem līdz 1. septembrim.).

Latvija, Igaunija un Lietuva abu lielo kaimiņu (Vācijas un PSRS) un to satelītu ieskatos vairs neeksistēja! Tās bija kļuvušas jau par Pad. savienības kolonijām! Ņu āziātu dzelzs aizkars bija nolaists un no senčiem mantotās baltiešu zemes tika izolētas no rietumiem, pie kuŗu kultūras un dzīves ziņas tās piederēja!

Dienā, kad PS Augstākā padome sava deputāta „Uzbekijas tautas dēla" Juldaša Achunbabajeva priekšlikuma uzņēma „badam un verdzībai pamesto Latviju" laimīgo padomju tautu saimē, norisinājās mazs incidents. Rīgā, 5. augusta Jaunākās Ziņās cenzūras neuzmanības dēļ bija iesprucis kāds rakstiņš, kas pauda vācu komūnistu ieskatus un tādējādi bija vērsts pret Vācijas nacistu valdību. Par to jau nākamajā dienā ‚otrdien, 6. augustā uz Vilhelmielu Berlīnē aicināja padomju sutni A. Škvarsovu, kuram fon Rībentrops pats par to izteica asu protestu. Kremļa sūtnis tad 14. augustā ieradās pie Rībentropa atvainoties, ka „raksts latviešu Jaunākās Ziņās iespiests pārpratuma dēļ. Padomju valdība devusi rīkojumu Latvijai, kas tagad pieder pie PSRS, tādus rakstus nepublicēt". Rībentrops tad pateicis, ka maskaviešu paskaidrojumu pieņem zināšanai, norādot, ka Vācijas prese neievietojot rakstus, kas vērsti pret Kvieviju .

Rībentropa parakstītā dienesta atzīme beidzas ar vārdiem, ka „krievu sūtnis un tā tulks atstājis uz mani kaut kā garīgi nomāktu cilvēku iespaidu". Uz šī dokumenta vēl atzīme, ka to 15. augustā lasījis Adolfs Hitlers. Piemetināms, ka Molotovs, kas ir vienīgais vēl dzīvais no 1939./40. g. noziedzīgā nodarījuma iniciātoriem, dzīvo tagad klusi Maskavas vasarnīcu rajonā!

(Turpinājums sekos)

A. Sedasdēls

Es atceros...

(2. turpinājums)

Nomanu, ka kaut kas kopējs ir viņu attieksmēs: kā gan Dorāns zinātu izrīkot savu šoferi, lai atkal mūs izvadā zināmiem nolūkiem?

Mašīna, gludi slīdot, pakāpjas ceļa uzkalnos, tad rāmu gaitu nolīgo lejup. Savādi: ainavas gar ceļa malām liekas redzētas.

Skots kļūst pielaidīgāks valodās. Pamazām viņš atklāj savu uzdevumu: izrādās, tas jau otrs brauciens uz Dorāna mežiem. Viņa mežzinim, tipiskam indiāņu izcelsmes pēctecim Manselim, vajadzīga palīdzīga roka meža darbos, un Dorāns to meklējot ieceļojušo eiropiešu vidū.

Kad dažu stundu braucienā atkal pamanu ceļa labajā pusē izdeguša meža iejoztu ezeru, gatvi un sarkani krāsotu māju, šaubas izplēn.

Neatlaidīgs piedāvājums — nodomāju. Kad ieejam mežziņa Manseļa mītnē, tur jau rīkojas arī Barklāvs. Maza glāzīte. Abi pietvīkuši un runīgi.

Šoreiz saldeni laipni un uzmanīgi valodās. Par govju slaukšanu un ēveli vairs neieminas. Lai noskaņotu mani pārdomām un panāktu manu izšķiršanos Dorāna mežu labā?

Ir saules piemirdzēta maija diena. Maiga zilgme ieķērusies Andoras mežu galotnēs. Urdz strauti. Kaut kur augstu gaisā vītero pirmais cīrulis. Sniega ūdeņiem uzpildītās ieplakās sadzirdama it kā maiga ņurdoņa. Pavasaŗa vējš ar siltumu noglauž vaigu.

Tad Manselis sāk klāstīt, kas man būtu darāms, ja es izšķirtos par darbu Andoras mežā. Viņam piebalso Barklāvs: abi uzrauš ļoti draudzīgu gaisotni .Arī Manseļa sieva, kas visu laiku klusēdama sekojusi mūs sarunām, atplaukst smaidā.

Bet es vēl nepadodos, kaut apzinos vienmuļo laika ritējumu Avonas bērnu namā. Ar rītos nebeidzamo suņu barības reklāmu, akmeņu raušanu no zemes un standarta gaitā iekaltām dienām, kas viena otrai līdzīgas.

Manselis ar Barklāvu mūs laipni izvada atceļam. Abi laikam nojauž manas pārdomas. Tās mani tirda, vajā un smacē gaŗajā pārbraucienā. Ko darīt? Izšķirties un pateikt skotam? Varbūt dot kādu mājienu Manselim? Cīnos ar sevi.

To nomana arī skots. Un tad viņš it kā baiļodamies iejautājas: kāda manī noskaņa par šo braucienu? Es zinu, ka to viņš pateiks Dorānam. Arī viņš droši vien gaida manu izšķiršanos, zinādams manu draudzību ar kokiem, ūdeņiem un dzidro, smaržīgo meža gaisu.

Arī Borgkvists kļuvis nepacietīgs, jo viņa pienākumos — pēc iespējas ātrāk izvietot darbā bēgļus no Eiropas, lai tie varētu iekārtoties jaunai dzīvei svešumā un ātrāk iemīlēt darbu nepierastā vidē un apstākļos.

Viena nakts atkal iestigusi murgos. Tā nav izvairīšanās no darba, bet gan drīzāk it kā baiļošanās saskarties ar svešiem ļaudīm: cik silta un atklāta būs viņu sirds pret tiem, kas, kas zaudējuši stiprāko pamatu zem kājām — savu tēvzemi?

Kamēr Dorāna skots mūs vizina par Ņuhempšīras kalnainiem ceļiem, ko ielogo meži, ezeri un laukā pabāzti granīta ieži, Avonas patversmē ierodas jauna bēgļu grupa no Eiropas. Tās nodomi līdzīgi mūsējiem. Tā mums jāuzupurējas viņu labā — jāatbrīvo tiem novietošanās iespējas.

Tas ir dzinulis izšķirties par Andoras mežiem, pakļaušanos Dorānam un viņa mežzinim Manselim. Protams, par to apmierināts jūtas arī pirmais vadātājs Barklāvs, šis slepenais izlūks, bet varbūt arī mūsu jaunā ceļa cirtējs svešumā. Ar savu smago klusēšanu un mazrunību viņš visdziļāk bija ieniris mūsu nodomos. Varbūt viņš bija tas, kas jau ar pirmo saskares brīdi vēlējās mani izvietot darbā, kādam biju nodevies savos mežos dzimtenē?

Tā atnāca izšķirīgā reize braucienam uz Andoras mežiem. Borgkvists bija parūpējies par mazu atvadu cienastu. Igauņu profesors joprojām taujāja pēc angļu valodas stundām. Latviešu mācītājs mudināja paciesties, līdz visiem atradīs piemērotu nodarbošanos.

Jutos kā trauslas laimes skarts, laudamies Andoras mežu mājienam. Borgkvistam tas sildīja sirdi: viņš apzinājās kaut ko paveicis savos pienākumos, palīdzot tiem, kam padoms vajadzīgs.

Varbūt tas bija viegls prieks? Varbūt pateicīga apziņa, ka esmu izkļuvis no svešuma smagmes pirmajiem žņaugiem? Šī izvēle cēla labsajūtu, cik nu liela tā nezināmā vidē. Darbs šķita cietākais pamats dzīvei ārpus dzimtenes.

Visas labas lietas — trīs. Un tā Dorāna skots mūs ar trešo gājienu izcēla no satrauktās vides, kur ik bēglis meklēja lielo atrisinājumu darbā. Tas vienīgais spēja dziedēt neziņas pārņemto bezdarbību.

Saule likās spožāka. Debesis dzidrākas.

Koki taču te neaug citādāk, kā pašu mežos dzimtenē. Lai sasniegtu gatavību, tie prasa tādu pašu rūpi un uzmanību kā pašu zemē. Un mazā sēkliņa ir tās pašas dzīvības pilna, kaut tai te dažkārt jācīnās ar sekli sadēdējušo granītiežu kārtu.

Šīs pārdomas it kā nomierina.

Bet paši cilvēki? Sveši un nezināmi, kas ap tevi? Varbūt tie uzrauš neziņu un šaubīšanos?

Iebraucot mežziņa mājas pagalmā, nekādu goda vārtu jau gatves galā nebija. Mežzinis likās norūpējies, kā mums sagādāt labu dzīves sākumu. Bet lielu grūtību nemanīja. Aiz viņa mītnes, apmetis īsu loku, aizaudzis lauku ceļš apstājās sarkani krāsotas vasaras mājas priekšā. Andoras meža īpašnieks Dorans to katru vasaru bija iznomājis kādam Ņuhempšīras kalnu mīļotājam, un tagad tā kļuva par mūsu apmetni. Pakalnā paceltā mītne ar spilgti baltajiem logu ietvariem, līdzīgi bākai, vērās uz visām debesu pusēm, ienirdama kalnu un mežu zilganā dūmakā. Pie mājas dienvidu pusē bija izaudzis Latvijas baltais bērzs ar trim stumbriem sastatā, kas, pie zemes izliekušies no kopējas atvases ,slējās augšup. Kaut kas te bija no dzimtenes. Bērzā atbalsojās daļa sudrabaino šalku no pašu birzīm Aņģa apgaitā.

No mežziņa mūs šķīra tikai pāris simts soļu, tā ká bija parocīga viņa izpalīdzība un padoms.

(Turpinājums 16. lp.)

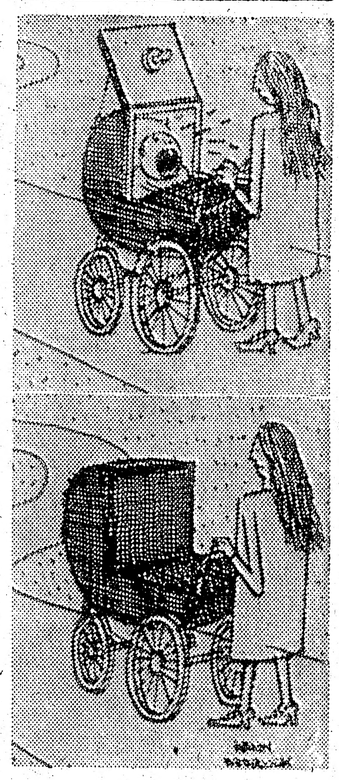

Zīdaiņu apklusināšana nav nekāda problēma.

TORONTO ZIŅAS

● Kopbaznīcas dievkalpojumā visām luterāņu draudzēm 12. oktobrī Sv. Andreja baznīcā piedalījās māc. J. Cālītis un māc. A. Briedis, kas teica svētrunu Ērģeles spēlēja J. Barušs. Bija ieradušeis ap 200 dievlūdzēju. Kollektē baznīcas Rītdienas fondam savāca 195 dol. Sv. Andreja draudzes dāmu komiteja pēc dievkalpojuma baznīcas zālē bija klājusi kafijas galdu.

● Toronto latviešu tautas augstskolas Latvisko zināšanu semināra ģimnazijas absolventes Pamelas Melnbārdes vadībā pirmajā pusgadā atsāks darbību ar trim semināriem. 26. oktobrī pl. 13 Latviešu namā Modris Lorbergs vadīs paneli: „LNAK kandidātu idejas un platforma". Aicināti piedalīties visi kandidāti, katram atļaujot runas laiku piecas minūtes. Pēc tam pārrunas. Nākošais panelis par to pašu tematu Latviešu namā 9. novembrī pl. 15 Andreja Stikuta jun. vadībā. 14. decembrī pl. 15. arī turpat, Latviešu namā, iztirzās trīs tematus: „Sports un politika" (Sandras Bāderes referāts), „Madrides konference" (LNAK politiskās nozares vadītājs Dr. L. Lukss) un „Toronto latviešu tautas augstskolas Latvisko zināšanu mērķi". Šīs pārrunas vadīs Pamela Melnbārde.

● Tālavas sezonas noslēguma sarīkojumā 11. oktobrī Tālavas sabiedriskajās telpās bija ieradušies 80 apmeklētāju, naši tālavieši un viesi, no tiem apm. puse pensionāru, kas savā priekšnieka A. Retiga vadībā bija ieradušies autobusā. Viņus un mārējos apmeklētājus apsveica — Tālavas pārvaldes priekšnieks — U. Jeckalējs. Priekšnesumos A. Brumelis izrādīja DV mūzeja slīdīšu skati skenās par Brīvības pieminekli Rīgā. Tālavas dāmas bija klātušas bohēmas galdu. Apmeklētāju vidū bija arī tāla viešņa — latviete no Izraēlas. Šo uzrunu teica arī konsuls Dr. E. Upenieks, kas arī tagad kļuvis par tālavieti, jo viņam tur ir vasaras māja.

● Jūlija Popeļa 14. gadskārtējā gleznu izstāde 1. un 2. decembrī Latviešu Centrā būs atvērta no pl. 12 — 20. Klāstā 32 darbi lielākotiesu Rīgas un Latvijas lauku ainavas, arī puķu gleznojumi un klusās dabas. Šī būs J. Popeļa pirmā izstāde Latviešu Centrā.

● Krafika Ilgvara Štejna miniatūrgrafiku izstāde 25. un 26. oktobrī publikai būs atvērta mākslinieka dzīvoklī. 33 Carluke Cres., Apt. 706, Willowdale, Ont. Apskates stundas nav noteiktas.

● DV Toronto nod. tautas deju kopa Daugaviņa rīko nākošā gada 20. martā Seneku kolledžas Minklera auditorijā 10 gadu darbības atceres sarīkojumu. Jubilejas balle 21. martā Latviešu Centrā ar Runču mūziku.

● TLTA ģimnazijas vecāku gada sapulce trešdien, 22. oktobrī, pl. 20 Latviešu namā. Pēc ziņojumu noklausīšanās un pieņemšanas klašu pārstāvju izraudzīšana un pārrunas. Vecāku un skolotāju individuālās intervijas sanāksme 11. janvārī pl. 14., pēc tam kopēja sanāksme ar skolotājiem un skolas padomes sēde pl 1.8 Latviešu namā. Ģimnazijas sarīkojumi: 16. novembrī pl. 16 valstssvētku akts, 19. decembrī pl. 19 eglītes vakars, 24. janvārī pl. 18 Draudzīgā aicinājuma ieskaņas vakars, 25. janvārī pl. 17 Draudzīgā aicinājuma sarīkojums, 26. aprīlī pl. 17 audzēkņu vakars par labu Latviešu namam un 29. maijā pl. 19 izlaiduma akts. Visi sarīkojumi notiks Latviešu namā.

● TLB sestdienas skolā izraudzītie klašu vecāku pārstāvji: Bērnu dārzā — J. Andrejsons un Logins, pirmskolā J. Ivsiņš un M. Vēlande, 1. kl. Dr. V. Ozoliņš un I. Batņa, 2. kl. A. Brencis un S. Searle. 3. kl. Edmunds Ozols un S. Kampbela. 4. kl. M. Sukse un Z. Kalniņa, 5. kl. E. Emsiņš un Ziedonis Skuja, 6. kl. A. Kaļiņš un R. Kness-Knezinska, 8. kl. D. Untjka un G. Sebre.

● Māc. J. Cālītis kristījis Sameanthu Evu Stikuti-Tesli, Rūdolfa Testla un Laumas Beatrises, dzim. Stikute, meitu.

● Sv. Andreja draudzes svētdienas skola mācības gadu atsāka 5. oktobrī Juŗa Tērauda vadībā. Svētdienas skolā trijās vecuma grupās strādā pieci skolotāji. Pirmjesvētes jauniešu grupas (no 12 — 15 gadiem) nodarbības māc. J. Cālīša vadībā.

● Pensionāru apvienības 9. oktobŗa sanāksmē Latviešu namā no Kanadas operas ansambļa viesojās četri solisti: Rosalana Rosiaka (soprāns), Klodete Roi (mecosoprāns), Rodžers Olsens (tenors) un Marks Pedroti (baritons). Programmā mainījās solo, dueta un kvarteta dziedājumi no Bizē Karmenas, Verdi Traviatas, Guno Fausta, Verdi Rigoleto, Lehara Jautrās atraitnes un citām operām un operetēm. Pensionāru apvienības sarīkojumu daļas vadītājs K. Tannis iepazīstināja ar pianistu — pavadītāju, kas savukārt pieteica programmu un māksliniekus. Pārpildītā zāle koncertu noklausījās ar ļielu atsaucību, neskopojoties aplausiem. No apvienības V. Aleksandera pasniedza katram māksliniekam pa rozes ziedam. Pēc koncerta mājinieki kopā ar māksliniekiem pakavējās pie pensionāru apvienības dāmu kom. rīkotā kafijas galda nama augšējā zālē.

● Baptistu draudzes mācītājs A. Arājs 8. oktobrī uz Jorkas latviešu kapiem izvadīja 4. oktobrī Hantsvillē, Alabamā, mirušo 89 g. veco Ādolfu Sudmali. Nelaiķi lidmašīnā pārveda uz Toronto, kur par apbedīšanu rūpējās svaine Ārija Avika un brālēns Ādolfs Sudmalis. Pirms nelaiķa pārvešanas uz Toronto, aizlūgums notika Hantsvilles baptistu draudzē, kuŗas loceklis bija aizgājējs. Viņš ASV astāj divas meitas. Dzīvesbiedre mirusi šī gada sākumā. Abu pelnu urnas apglabāja latviešu kapos.

● Kanadas immigrācijas ministrijas jaunākajā izdevumā Kaleidoscope Canada ievietota informācija par Kanadas etniskā žurnālistu klubu jaunās valdes sastāvu. Kluba priekšnieks ir ukrainis Ostops Sokoļskis (laikr. Veterans Naws), locekļi: T. Kronbergs (Latvija Amerikā), viņš ir arī šī kluba viceprez.; otrs ir V. Durovics, CHIN radio serbu programmas vadītājs, prof. F. Smieja, kas ir TV London Mosaic programmas direktors un sekretārs Žvaričs (News Perspective redaktors).

● Sv. Jāņu draudzes dāmu komitejas gadskārtējā Pļaujas svētku mantu loterijā 5. oktobrī izvilkti šādi laimesti, kas vēl nav izņemti: 566, 472, 338, 185, 308, 530, 167, 572, 582, 541, 163, 438, 575, 69, 675, 211, 35, 42, 516, 203, 248,141, 579, 328, 263 un 224.

● Sakarā ar LNAK vēlēšanām no 4. novembŗa līdz 3. decembrim, Toronto latviešu katoļu draudzes loc. aicināti nokārtot LNAK biedru naudu par 1980. gadu. Nodevu var nokārtot caur draudzi (2 dol.) vai individuāli (5 dol.). Draudzes priekšnieks V. Miklašēvics sastāda maksātāju sarakstu.

● Pag. laikraksta numurā. lasītāju vēstulē S. Zaķes rakstā „Latviešu nams", jābūt „paldies visiem, kas atbalstījuši šo gleznu iegādi", nevis izstādi, kā nepareizi iespiests.

Konstantīnam Borisam 75 gadi

Rēzeknes apr. pirms 75 gadiem 3. oktobrī dzimis mums labi pazīstamais sabiedriskais darbi-

nieks Konstantīns Boriss. Visus šos trimdas gadus Toronto Latviešu biedrībā viņa aktīvā darbošanās vienmēr bijusi pozitīva un konstruktīva, vienmēr ar dzimtenes mīlestībā vērstu skatienu uz Latviju

Audzis turīgā astoņu bērnu ģimenē. Vidējo izglītību guvis privātu skolotāju gādībā kopā ar uzņēmēja un saimnieciskā darbinieka tēvoča Andrieva Borisa bērniem.

Jau 22 gadu vecumā sācis strādāt Izglītības ministrijā par darbvedi-grāmatvedi Kalnezeru valsts patversmē.

Vācijā, — Elingenas bēgļu nometnē strādājis par latviešu katoļu vienības sekretāru.

Kanadā ieradies 1948. gadā. Strādādams maizes darbu vienmēr bijis aktīvs sabiedrībā, īpaši starp latviešu katoļiem. Bijis viens no Latviešu katoļu apvien. dibinātājam, vēlāk šīs apvienbas valdes priekšsēdis.ī Nodibinotjes Toronto latviešu kreditsabiedrībai, nepārtraukti

16 gadus ir bijis tās valdes loceklis, vairākus gadus to pārstāvēdams LNAK padomes sesijās. Pašreiz Konstantīns Boriss ir LNAK revīzijas komisijas loceklis un Bīskapa Rancāna fonda loceklis. Jau vairākus gadus baudot bezrūpīgos pensionāra gadus, kuŗi nesen pienākuši arī viņa dzīvesbiedrei Adelei.. K. Boriss vairāk kā jebkad grib savu neizsikstošo enerģiju veltīt sabiedriskam darbam, protams, nenozogot pārāk daudz laika arī makšķerēšanas priekam. Makšķerēšana viņam esot kā visu citu enerģiju avots visai viņa eksistencei.

Nelielais draugu pulciņš, kas bija gribējuši jubilāru pārsteigt tieši jubilejas dienas vakarā ar sveicieniem, nebija pārsteiguši saimnieci, kuŗai bija jau sagatavots cienasts. Prāvests Dr. B. Kokins visu vārdā sveica jubilāru un cildināja viņu kā labu kristieti ģimenes dzīvē un darbā.

Daudz baltu dieniņu!

E. Upenieks

Arnolda Grīnberga pieminal

Mūžībā aizgājis sirsnīgais un centīgais sporta draugs Arnolds Kārlis Grīnbergs. Mācītājs Ā. Čops viņu izvadīja pēdējā gaitā 30. septembrī.

Arnolds K. Grīnbergs dzimis Krievijā, 1910. gada 7. februārī, bet 1921. gadā viņa vecākiem izdevās pārcelties uz dzīvi Rīgā, kur Arnolds beidza arī savas skolas gaitas.

A. Grīnberga interesi no pašas jaunības bija saistījis futbols, un jau Rīgā viņš bija viens no futbola vienības 13 or-

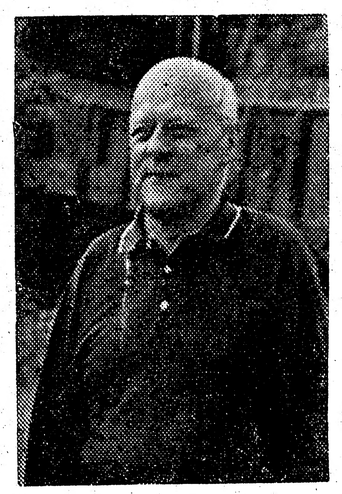

ganizētājiem. Kādu laiku viņš spēlēja arī Cēsu aizsargu pulka futbola vienībā. Vislielākie dotumi viņam bija kā futbola trenerim un arī organizātoram. Pēc dzīves Anglijā un pārcelšanās uz Kanadu, viņš nekavējoties jesāka organizēt DV futbola vienību un 1953. gadā uzņēmās vadīt Latviešu sporta apvienības fubola nozari, gūstot labas sekmes. Arnolds bija kluss darba darītājs, necenšoties pēc slavas. Visu, ko viņš darīja, tas darīja rūpīgi. tāpēc viss arī izdevās. Draugu vidū Arnolds bija ļoti sirsnīgs un iemīļots.

A. Grīnbergs ir apbalvots ar Lielo sporta nozīmi latviešu sporta organizēšanas darbā.

Ž. Zentiņš

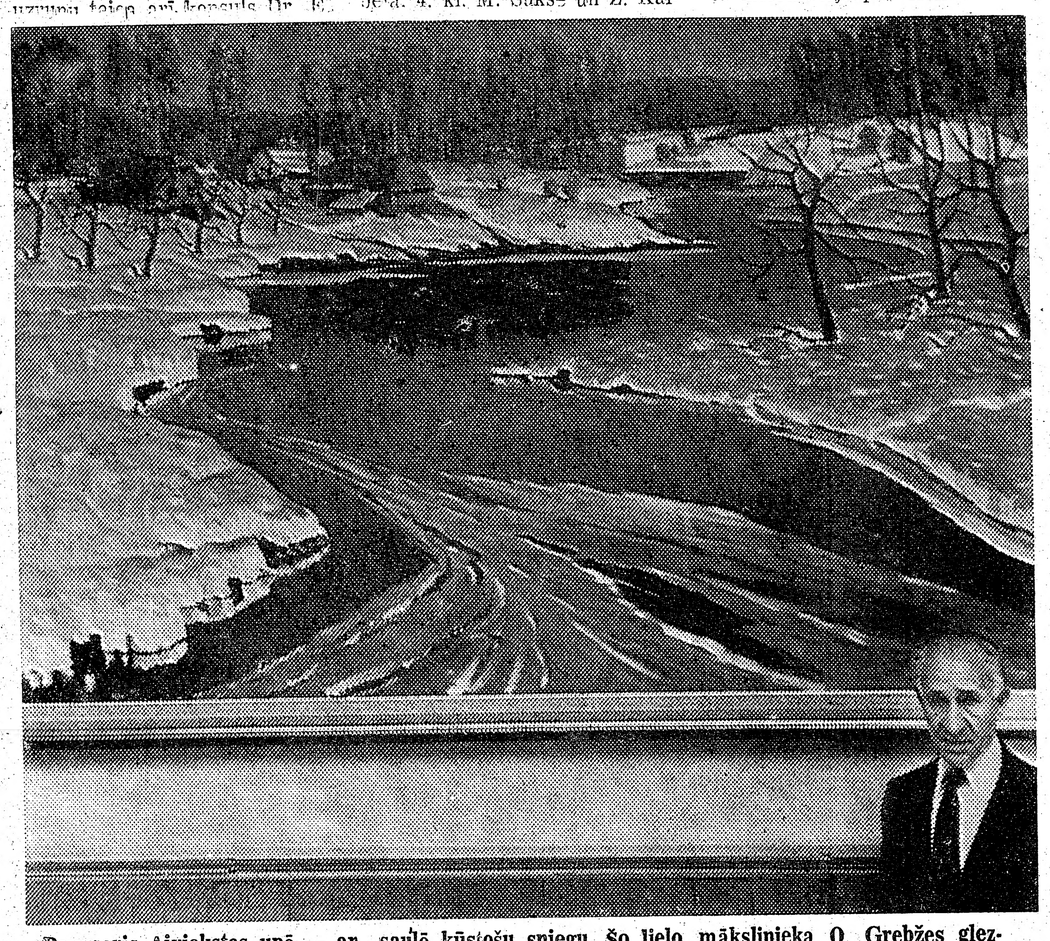

Pavasaris Aiviekstes upē — ar saulē kūstošu sniegu. Šo lielo mākslinieka O. Grebžes gleznu Toronto latviešu nama īz daiļošanai dāvināja Edgars Koks, labajā stūrī, attēlā, savas dzīvesbiedres Annas piemiņai, kas 10 gadus darbojās Toron to latv. nama dāmu komitejā un aizgāja mūžībā šogad.

Foto: J. Liģers

RAIBĀ NEDĒĻA

Rēgena un Kārtera konfrontācija ASV prezidenta vēlēšanu kampaņā tuvojas savam kulminācijas punktam. Pēc pēdējām sabiedriskās domas pētīšanas institūta aptaujām gubernātors Rolands Rēgens ir atkal labu tiesu priekšā Džimijam Kārteram. Elektorātu balsis, kas ir izšķirīgs faktors, esot 2 pret 1 republikāņu partijas kandidāta labā.

Arī Kārters tagad atzīst stāvokļa nopietnību un pagājušā nedēļā krasi mainīja savu līdzšinējo vēlēšanas kampaņas taktiku. Kārtera padomdevēji ir noraizējušies par Džimija demagoģiskiem uzbrukumiem Rē-

Kārters nobažījies

genam, nosaucot to par kaŗa kūdītāju, rašu naida cēlēju, kristiešu un žīdu, ziemeļu un rietumu un visas amerikāņu tautas šķēlēju.

Sludinātāja Stepeltone neaicina

Rēgens preses konferencē apliecināja, ka viņam esot žēl, ka šādi neatbildīgi un pilnīgi netaisnį apgalvojumi nākuši no vīra mutes, kas atrodas tik augstā amatā. Un tā, paklausot sa vas vēlēšanu kampaņas ģenerālstābam, Kārters intervijā ar populāro komentātori Barbaru Valteri pēkšņi mainīja sa-

Rēgens nožēlo

vu toni. Viņš nožēloja un taisnojās un, Valteres piespiests, atzinās, ka līdz šim rīkojies aplam. Kļūdīties esot cilvēcīgi, un arī viņš esot kļūdījies ar pārsteidzīgiem un nepamatotiem apgalvojumiem. Un tā atlikušās vēlēšanu kampaņas nedēļās Kārters atkal tēlos lēnīgu vīru, kam amerikāņiem būtu jādāvā uzticība.

Daži politiskie komentātori norāda, ka Kārtera pārvēršanās no demagoģiska krasa uzbrucēja par miera pilnu goda vīru ir patiesībā bijusi rūpīgi plānota vēlēšanu stratēģija.

Izšķirīga nozīme 4. novembŗa vēlēšanās var būt tā dēvētai konservātīvo evaņģelistu kustībai. Viņi jau tagad ir nostājušies Rēgena pusē, un tā šo evaņģelistu laicīgā politiskā aktivitāte republikāņu partijai var dot miljoniem lielu atbalstītāju kontingentu.

Pat Kārtera māsa — populārā amerikāņu evaņģeliste un brīnumdziedinātāja Ruta Stepeltone izvairās atklāti nostāties sava brāļa pusē. Par to ļoti sašutusi esot pirmā lēdija Roslina, jo Džimijs taču ir „par jaunu pārdzimušais" kristietis, bet Rēgens tāds nav. Gubernātoru Rēgenu tagad atbalsta arī divas lielākās amerikāņu arodbiedrības. Tā nu ir pirmā reize, kad tik iespaidīgas strādnieku organizācijas nostājušās republikāņu pusē

Kārters tagad, izmantojot savu augsto amatu. sācis piešķirt līdzekļus atsevišķām pavalstīm miljoniem dolaru lielu projektu īstenošanai. Viņš tā cer iegūt atbalstītājus tajās pavalstīs, kur vēlētāji var nosvērties uz vienu vai otru pusi.

Rietumvācijas armija manevros

Rēgens vaino Kārera administrāciju militārā un politiskā impotencē, kas varot izrādīties liktenīga ne vien ASV, bet arī visas brīvās pasaules nākotnei. Vēlētājiem 4. novembrī būs jāizšķiras, vai Ronalds Rēgens tiešām būs īstais vīrs, kas atdos amerikāņiem zaudēto spēku un prestižu pasaules forumā. Solījumi ir viena lieta, bet solījumu turēšana pavisam cita. Arī Kārters taču solīja gādāt par cilvēka tiesību respektēšanu visā pasaulē, bet patiesībā pat amerikāņu nēģeŗi vēl gaužās par diskrimināciju. Kad Kārters par cilvēka tiesībām ieminējās Brežņevam, pēdējais Džimiju faktiski pasūtīja uz zināmu vietu.

RIETUMVĀCIJA NOSVERAS UZ LABO PUSI

Rietumvācijas vēlēšanu rezultātā Bonnas ārpolitikā turpmāk lielāka nozīme būs Brīvo demokratu partijas līderim Geršneram. Kanclera Helmūta Šmita palikšana amatā un koalicijas valdības sastādīšna ar itin iespaidīgu vairākumu bundestagā atkarīga no Geršnera atbalsta un prasībām. Viņa partija bija vienīgā, kas triskāršoja savu deputātu skaitu. Kristīgo demokratu Štrausu sociāldemokratu propaganda nomelnoja par kaŗa kūdītāju, kas grib tūlīt sākt kaŗu ar Pad. savienību.Diemžēl, šai melīgajai demagoģijai daudzi naīvie vācu vēlētāji noticēja. Geršnera panākumu dēļ sociāldemokratam Šmitam tomēr turpmāk būs jāraugās vairāk uz rietumiem nekā austrumiem. Tas nozīmē, ka Rietumvācija neieslīdēs vēl dziļāk detantes purvā, bet tai būs jāpagriežas uz labo pusi.

Rietumvācijas ģenerāļi ļoti labi aptver briesmas, kas draud no austrumiem. Bonnas armija ir labi apmācīta un apbruņota. Izvērtējot nesen notikušos manevrus, vācu militārie taktiķi atzinuši, ka pat bez tūlītējas amerikāņu palīdzības Rietumvācija spētu apturēt Kremļa iebrukumu.

Sociāldemokratu partijas līdera Vilija Branta sapnis par sašķeltās Vācijas apvienošanu, izdabājot Kremlim. sācis izplēnēt. Austrumvācijā vēl tagad ir 40 Pad. savienības divīzijas. Sarkanais cars Brežņevs izmanto ikvienu izdevību, lai demonstrētu austrumvāciešu vadonim Honekeram „liesmainu sociālistisku draudzību un mīlestību". Honekers ir Kremļa kipars, bet kā izturēsies izšķirīgā brīdī Austrumvācijā ieslodzītā vācu tautas daļa —— tas ir pavisam cits jautājums.

TEHERĀNA GATAVA PAMIERA SARUNĀM

Irakas un Irānas militārā konflikta lūzumu var sagaidīt kuŗu katru dienu. Irakas prezidenta Sadama Huseīna pusē jau atklāti nostājušies Jordānas karalis Huseīns, kas tagad devies uz Saudi-Arabiju un citām mazākām arabu valstīm, lai dabūtu tās Damaskas pusē. Tanī pašā laikā Teherānu atbalsta Ziemeļkoreja. Sirija un Lībija. Pad. savienība „neitrālitātes ietvaros" savu palīdzību piedāvā kā Irānai, tā arī Irakai, jo Brežņevs ir vairāk nekā ieinteresēts konflikta pagarināšanā.

Irānas prezidents Bani-Sadrs sagādāja pārsteigumu ar paziņojumu, ka viņš esot tagad runājams par AN ģenerālsekretāra Kurta Valdheima ierosināto pamieru. Sadama Huseīna bruņotie spēki jau okupējuši vērā

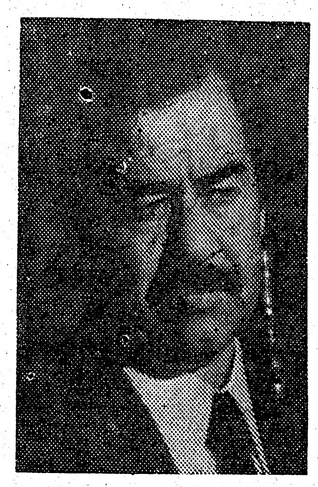

Irakas Huseīnam jauni sabiedrotie

ņemamu Irānas territoriju un tagad jau no abiem krastiem kontrolē stratēģiski svarīgo Shatt al Arab ūdensceļu.

Damaska demonstrātīvi pārtraukusi diplomātiskās attiecsmes ar Siriju, Lībiju un Ziemeļkoreju. Bani-Sadrs apgalvo, ka aiz Irakas agresijas patiesībā slēpjoties Kārtera viltīgie plāni. Viņš pārmet amerikāņiem 200 tanku piegādi Saudi-Arabijai. Amerikāņiem esot nekavējoties jatsakās atbalsīt Iraku vēl tālāk. Tādā gadījumā varētu sākt runāt arī par Teherānā turēto ķīlnieku lietas nokārtošanu. Acīm redzot Bani-Sadra demoralizētā armija, trūkstot ierēču rezerves daļām, ilgi nespēs pretoties Irakas un viņas palīgu spēkiem. Ar Valdheima starpniecību Bani-Sadrs mēģina atrast izeju no strupceļa. Droši vien viņš arī nojauš, kādās rokās Irāna iekritīs, ja uzliesmotu pagaidām pagrīdē perinātā komūnistu revolūcija.

VAI IESPĒJAMS SARKANARMIJAS APVĒRSUMS

Maskavā akreditētie ārvalstu diplomāti vēl joprojām ir neziņā par to, kas eventuāli varētu iesēsties sarkanās imperijas tronī pēc Leonīda Brežņeva nāves. Gromiko akcijas esot kritušās, jo viņam piedēvējot vainu, ka laikā mājas kārtībā neesot novērsis iekšpolitisko krizi Polijā. Gromiko esot Brežņevam vairākkārt iegalvojis, ka Gireka valdība Polijā Maskavai nekādas galvas sāpes nesagādāšot. Gromiko pārmetumus saņēmis arī par aplamu poliistko prognozi Afgānistānas invāzijā.

Par nopietnu kandidātu uzskatītais čekas priekšnieks Jurijs Andrupovs arī izslēgts no sacensības. Padomju prese gan mēģina noklusēt, bet ir zināms, ka Andrupovs grūtas slimības rezultātā, var piedzīvot paša bēres ātrāk nekā to varētu iedomāties.

Pēdējā laikā uzpeldējis jauna tromantinieka vārds. Tas ir apsardzības ministrs maršals Ustinovs. Ja Polijā vai Vidējos austrumos Kremlis piedzīvotu katastrofālu neveiksmi, tad esot iespējama maršala Ustino-

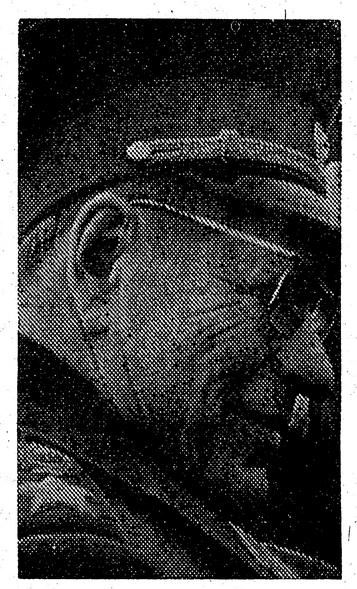

Maršals Ustinovs gaida savu stundu.

va nākšana pie varas. Reizē tas nozīmētu arī militāru apvērsumu. kas varētu būt liktenīgs komūnistu diktātūras tālākai eksistencei.

No Maskavas saņemta ziņa, ka ur uz trim gadiem soda nometnē notiesāts pagrīdes izdevuma Samizdat redaktors Jurijs Grims. Tāpat par valsts nonicināšanu trīs gadus dabūjis viņa palīgs Valerijs Abramņiks. Tā vien šķiet, ka abus drosmīgos žīdu intellektuāļus būs nodevis trešais Samizdat redaktors Viktors Soriks. Pēdējais tiesā atzinies un palaists brīvībā.

Honekers un Brežņevs — ne sekss, bet politiska mīlestība.

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

7. Latviešu dziesmu svētki Kanadā

TORONTO 1981. GADĀ no 1. — 5. jūlijam.

18. oktobrī Kanadas Latviešu Centrā — AABS simpozijs Baltiešu kultūras saglabāšana. Pl. 13 tautiskās identitātes saglabāšana — izredzes un nepieciešamie soļi; rusifikācija; tautiskās identitātes saglabāšana— — Motīvācija ģimenē, skolā un sabiedrībā. Piedalās prof. Maruta Lietiņa-Ray, Olev Trass, Solveiga Miezīte, Juris Dreifelds uc Pl. 19 vakariņas, pl. 21 deja.

19. okt. pl. 3 pēcp. Latviešu namā LDS Burtnieku draudzes Veļu daudzinājums.

19. oktobrī Kanadas Latviešu Centrā — svētdienu azaidi Katru svētdienu līdz 14 decembrim un pēc tam no 11. janvāŗa līdz 12.aprīlim.

23. oktobrī pl. 14 Latviešu namā Pensionāru biedrības sanāksme ar Valdas Zvanītājas referātu „Aizgājušo draugu piemiņai".

23. okt. līdz 11. decembrim no pl. 19.30 — 23.30 Latviešu Centrā lielajā zālē spēļu vakari — šachs. „scrabble", zolīte, bridžs, preferans, galda teniss u.c. Viegli uzkožamie. Dzērieni. Apkalpošana pie galdiem.

25. oktobrī ALT Vašingtonas ansambļa divas viesizrādes Bickforda Pārk skolā.

25. oktobrī DV namā DV Toronto nodaļas gada svētki.

26. oktobrī pl. 13 Latviešu namā TLTA Latvisko zināšanu seminārs — LNAK kandidātu idejas un platforma. Semināru vadīs Modris Lorbergs.

26. oktobrī pl. 15 Latviešu Centrā virspulkv. A. Silgailis runās par tematu „Aminas par Pad. savienības karaspēka ienākšanu Daugavpilī".

26. oktobrī pl. 15 Latviešu namā Sestdienas skolas 30 gadu darbības atceres akts, katrs latvietis mēļi aicināts.

1. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā TLMM kluba medību sezonas atklāšanas balle. Izlozē medījumi un zivis. Pilna bufete. Spēlēs Runči.

1. novembrī — sestdien, pl. 20 komponista Jāņa Kalniņa darbu koncerts Centrālā tehnikuma auditorijā. Rīko Koncertapvienība.

1. novembrī pl. 20 DV namā DV Toronto nod. Novusa kluba balle. Spēlēs Runči.

1. —2. nov. Kanadas Latviešu Centrā Jūlija Popeļa gleznu izstāde.

2. novembrī pl. 16.30 Sv. Andreja baznīcas zālē Gaujas. 14. gaidu vienības Mārtiņu vakars. Uzvedums „Krīksis".

8. — 9.novembrim Kanadas Latviešu Centrā Mārtiņu tirdziņš.

9. novembrī pl. 18 Sv. Jāņa draudzes vokālā ansambļa koncerts draudzes dievnamā.

15. nov. pl. 19 Rasmas Lielmanes koncerts, pavadītāja Marina Baltere-Giringas. Koncerts par labu Kanadas Latviešu Centram un notiks Karaliskās mūzikas konservātorijas koncertzālē, 273 Bloor St. W, pēc tam pieņemšana Kanadas Latviešu Centrā.

16. novembrī pl. 17 Latvijas valsts 62 gadu atcere Toronto universitātes Convocation Auditorium — King College Circle.

18. novembrī karoga iesvētīšana un pacelšana Kanadas Latviešu Centrā.

20. novembrī DV namā DV Toronto nodaļas rīkotā karavīru godināšana.

22. novembrī pl. 19.30 Latviešu namā Katoļu draudzes gadskārtējais sarīkojums ar loteriju. Spēlēs Runči.

23. novembrī no pl. 11.30 — 15.30 (azaida laikā) Latviešu Centra mākslinieks Ed. Keišs zīmēs šaržus.

29. novembrī no pl. 9—16 Ziemsvētku tirdziņš Sv. Jāņa draudzes sarīkojumu telpās.

6. decembrī pl. 19 Latviešu Centrā Dainas koŗa koncerts. Soliste Dace Kārkliņa. Pēc koncerta deja.

6. un 7. decembrī DV namā Ziemsvētku tirdziņš.

13. decembrī pl. 19 Sv. Jāņa draudzes dievnamā koncerts Ziemsvētku ieskaņai. Piedalās: sopráns Irma Kurme un ērģelniece Anita Rundāne.

20. decembrī DV namā DV Toronto nodaļas eglītes vakars.

1981. GADĀ

21. februārī, sestdien, pl. 20 Andris Rožukalns — klavieres. Town Hallē. Koncertapvienības sarīkojums.

28. februārī Latviešu Centrā Vīru koŗa Viesturs koncerts.

14. martā, sestdien, plkst. 20 Linda Alļe, čello, Town Hallē. Koncertapvien. sarīkojums.

29. un 21. martā Daugaviņas 10 gadu jubileja.

☆

HAMILTONA

24. oktobrī ALT Vašingtona ansambļa viesizrāde.

25. oktobrī pl. 18.30 DV Hamiltonas nodaļas 30. gada svētki 350 King Str. E., First Place telpās. Junda, koncerts un balle. Runču dejas mūzika.

BĒRZAINE

25. oktobrī pl. 10 TLMM kluba tītaru šaušanas sacensības.

LONDONA

18. oktobrī pl. 18 Londonas Ukraiņu Centrālā zālē, 247 Adelaide Str. South, DV Londonas nodaļa atzīmē 30 g. darbības atceri. Svētbrīdis māc. J. Prauliņš ; svētku runa — DV KV priekšsēdis V. Plūdons: Junda un svētku koncerts (DV vīru koris Kanadā). Sekos saviesīgs vakars ar svētku mielastu. Spēlēs iecienītā deju mūzikas kapella Runči.

Nepietiekošas atsaucības dēļ paredzētais bij. gaisa spēku izpalīgu salidojums nenotiks, bet viņi tiek laipni aicināti ņemt dalību šai sarīkojumā, lai kopējās pārrunās izvērtētu šāda salidojuma organizēšanu Dziesmu svētku laikā Kanadā vai ASV.

SIDRABENE

1. novembrī pl. 19 Sidrabenē Mārtiņu vakars ar jautru, raibu programmu. Laba mūzika.

SV. KATRĪNAS

2. novembrī pl. 13 Mulicultural Centre, 185 Bunting Rd., Daugavas vanadzes rīko — Ziemsvētku tirdziņu.

200 viesus saņemot 16. gada svētkos Latviešu namā Toronto. Attēlā no kreisās: L. Pauzere, E. Volmere, I. Stagava, Z. Simanovska, V. Bebre, dāmu komitejas pr-ce S. Zaķe, M. Hallivela, E. Kuzņecova un I. Freimane Aiz muguŗē divas lielās 96 x 102 collas māksl. O. Grebžes gleznas. Foto: J. Ligers

Pirmais solis deportēto piemineklim

PAPLAŠINĀTĀS LNAK VALDES SĒDES LĒMUMI UN ATZINUMI

Sakarā ar tuvējo Madrides konferenci nacionāli politiskais darbs ir pašreiz galvenā prioritāte, kā tas izrietēja no LNAK valdes priekšsēža T. Kronberga un politiskās informācijas nozares vadītāja Dr. L. Luksa ziņojumiem paplašinātā valdes sēdē. Ļoti intensīvi risinās materiālu sagatavošana iesniegšanai Kanadas delegācijas pārstāvjiem un viņu informēšana. Jau notikušas un tuvākā nākotnē vēl paredzamas vairākas tikšanās ar valdības locekļiem un citām amatpersonām.

Bez PBLA iesnieguma sagatavots arī papildus iesniegums Kanadas valdībai un delegācijai .Noorganizēta arī aktīvo latviešu darbinieku braucieni uz Madridi, jo vidū ieskaitot arī piecus jaunatnes pārstāvjus. Cik zināms, šādai latviešu un citu apspiesto tautu aktīvitātei jau radusies pretestība Pad. savienībā, izpaužoties gan ar iesniegumiem Spānijas valdībai, gan arī dažādiem blakus gājieniem, tādēļ saprotamu iemeslu dēļ visās aktīvitātēs jāievēro zināma piesardzība.

Šāds darbs prasa arī ievērojamus līdzekļus, un LNAK valde ar atzinību konstatēja, ka aicinājumi ziedot Madrides konferences priekšdarbu veikšanai ir radījuši dzīvu atbalsi, un ziedojumi vēl vienmēr ienāk. Kā informēja Dr. L. Lukss, Madrides konferences laikā paredzēta arī Latvijas dibināšanas atcere ar svinīgu aktu un pieņemšanu, kas notiks 11. novembrī.

Dr. L. Lukss informēja arī par iespējām parakstīt līgumu ar Kanadas imigrācijas departamentu par latviešu ieceļošanu Kanadā, ja LNAK uzņemtos attiecīgo garantiju sagādi. Valde atzina šo iespēju par svarīgu un izmantojamu, uzdodot L. Luksam ievākt un sakopot konkrētu informāciju.

Par pozitīvu ierosinājumu pieņēma arī domu par piemineķļa celšanu aizvesto piemiņai, kā to poļi nesen panāca Katinas upuriem. T. Kronbergs šo jautājumu virzīs tālāk BTFK prezidijā, lai apsvērtu visu baltiešu kopdarbību. Saziņā ar ALA valdi, paredzēts organizēt plašāku referātu ciklu Frankam Gordonam par apstākļiem okupētajā Latvijā.

Valdes priekšsēdis T. Kronbergs informēja par neseno ALA un LNAK kopsēdi Garezerā, kurā apspiesta sadarbība vairākos kopējos jautājumos, ieskaitot arī Madrides konferenci. Sakarā ar PBLA paziņojumu, LNAK valde vienprātīgi pieņēma statūtu grozījumu projektu. T. Kronbergs informēja arī par BTFK iesniegumiem ārlietu ministrijai.

Valdes sēdē bija ieradusies arī LNJAK valdes priekšsēde Ingrīda Mukāne un Karīna Mieriņa, lai pārrunātu sadarbības iespējas. Šīs pārrunas tomēr varēja būt tikai informātīvas, jo, kā zināms, pieci no deviņiem LNJAK valdes locekļiem izstājušies, tādēļ pašreizējā valde nav lēmējtiesīga līdz nākamai LNJAK gada sapulcei. Vairāki LNAK valdes locekļi izteica sašutumu par jaunizdoto žurnālu „Pēdējais laiks", kas pauž sadarbībai kaitīgas idejas, nepamatoti nievājot LNAK darbu un darbiniekus.

Pārrunājot organizācijas „Council of National Ethnocultural Organizations of Canada", atzina to par atbalstāmu un, iemaksājot statūtos paredzētos 200 dol., LNAK valde iestājās tajā par pilntiesīgu dalībnieci.

Sēdes nobeigumā A. Tīcmanis pasniedza LNAK kultūras nozares vadītājai Intai Purvai savas nelaikes dzīvesbiedres Lidijas Auzānes—Tīcmanes piemiņas fonda balvu par 1979. gadu. Inta Purva šo balvu iegūvusi par izcilu darbu latviešu kultūras un sabiedriskā dzīvē, ko vienmēr veikusi ar dziļu nacionālu pārliecību.

R. Norītis

LASĪTĀJA VĒSTULE

PAR ZIŅOTĀJU

Esam vieni no pirmajiem Montrealas Ziņotāja abonentiem. Bijām spiesti abonēšanu pārtraukt, jo Ziņotājs pēdējā laikā stipri mainījis līdz šim tīri pieņemamo informātīvo virzienu.

Nedomājam, ka mums kā pensionāriem pienāktos balstīt nesaticību un visa vērtīgā, kas jau veikts, nodošanu iznīcināšanai un noārdīšanai, kā to pauž un vēlas Ziņotāja redakcija augusta un jo sevišķi septembŗa numuros. Mums nav pieņemami tāda veida Ziņotāja uzbrukumi LNAK. Negribas arī vēl ticēt. ka mēs, vecie, būtu tik tālu jau nonākuši, ka bez kādiem iebildumiem, pat iepīkstēties nedrīkstēdami, ēstu šo „rakstu darbu pīrāgu" un aplaizoties uzsaukt: — „Kuš, kuš, stāvi klusu. stāvi klusu, cik gards, cik gards. to tak cepuši mūsu pašu bērniņi!

Paliekam tomēr ļoti cerīgās domās, ka vairumam mūsu jaunās audzes ir veselīgs saprāts. Vēlam šiem jaunajiem, nacionāli domājošiem ļaudīm panākumus un veiksmi viņu dzīvē. **E. un J. Reicholdi**

Terrase Vandreuil, P. Q.

Andris Zeibots, C. A.

Cole, Zeibots & Company

CHARTERED ACCOUNTANTS

Henry Cole Management Group Limited

MANAGEMENT CONSULTANTS

797 Don Mills Rd., Don Mills, Ont. M3C 1V1. Tel. 429-2894

Okupētās Latvijas ainas. Grobiņas dzirnavas sen apklusušas. Jumtu plēš nost. LNF archīvs

SAVIENOTAJĀS VALSTĪS

ROČESTRA

● 7. oktobrī Burtnieku pag. Nauču mājās dzimušai Martai Upītei apritēja 80. mūža gads. Viņas šūpulis kārts lauksaimnieku ģimenē. Jau bērnībā radināta noteiktam un disciplinētam zemes kopējas darbam uzskatot to par latviešu paaudžu tikumu. Pabeigusi V. Maldoņa ģimnaziju Rīgā, 1920. gadā uzsākusi medicīnas studijas Latvijas universitātē. Atgriezusies uz laukiem, nodibināja ģimenes dzīvi, kur viņas vīrs, Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieks, ieguva īpašumā Rencēnu muižas centru Ziemeļvidzemē, piepērkot klāt 8 jaunsaimniecības un tā nostabilizējot un sekmīgi vadot savu īpašumu.

1939. gadā Upīši pārnāca uz dzīvi Rīgā, kur Brīvības ielā iepirka Freimaņa kafejnīcu, to vadot ar teicamām sekmēm. Sākoties izceļošanai, ģimene nonāca Tirolē, Austrijā. Īsi pirms 2. pasaules kara beigām ģimene piedzīvoja sāpīgu triecienu. Kad Tirolē iesoļoja amerikāņu 8. armijas daļas, tās pārpratuma dēļ apšaudīja nelielo bēgļu nometni. Klūmīgā akcija paņem 17 gadus vecā dēla Jāņa dzīvību, kad viņš, krēslai iestājoties, mēģina patverties kalnu aizsegā.

No Tiroles Upīšu ģimene pārceļas uz Eslingenas nometni, no kurienes 1950. gadā izceļoja uz ASV, kur novietojās uz dzīvi Ročestrā, 1958. gadā Marta Upīte zaudēja dzīves draugu, Latvijas atbrīvošanas cīņu dalībnieku.

Darba tikums jubilārei nācis līdzi no bērnības, un tas arī piepildījis viņas dzīves saturu. Ilgus gadus bijusi talciniece Krusta draudzes dāmu komitejas darbā, ir viena no šīs draudzes dibinātājām. Joprojam čakls solis, mundras domas un rūpes par ģimenes labu lizdas siltumu lai pavada jubilāres tālāko gājumu.

A. Sed.

KALAMAZŪ

● Latviešu skola mācības gadu iesāka ar 34 skolēniem un 12 skolotājiem. Vecāku sapulcē par skolas pārzini ievēlēja līdzšinējo Dr. Ģ. Kaugaru, par vecāku padomes priekšsēdi prof. Dr. U. Šmidchenu, viņa vietnieci L. Kaugaru, sekretāru P. Sīku, kasieri M. Rozenbergu, saimniecības daļas vadītāju A. Ārumu, un bibliotekāri. K. Klaumani. Revīzijas komisijā A. Mežsētu un Ievu Švernu .Skola rīkos Lāčplēšu dienas atceri 8. novembrī un Latvijas valsts dibināšanas piemiņu 15. novembrī. Abi sarīkojumi notiks skolas mītnē — Latviešu draudzes namā 828 S. Roze ielā un sāksies pulkst. 9 no rīta. Svinīgos aktus kuplinās skolēnu priekšnesumi, un tie beigsies ar kafijas galdu. Skolas padome lūdz sarīkojumos piedalīties visu latviešu saimi. Tāpat padome lūdz un aicina visus bijušos skolas absolventus un ikvienu tautieti atcerēties latviešu skolu ar atbalsta ziedojumiem.

● Torono Latviešu biedrības drāmas kopa 8. novembrī viesosies ar L. Vasariņas iestudēto E. Zālītes traģikomēdiju „Rudens rozes". Izrāde notiks Recreation Park zālē, pēc tam Mārtiņvakars. Deju mūziku spēlēs Indianapoles Atmiņas

● Gunāra Stumbra gleznu izstāde paredzēta no 12. — 14. decembrim.

● Viestarta Aistara gleznu izstāde no 14. — 16. novembrim.

V.B.

ŅUJORKA

● Ap 700 skatītāju bija ieradušies uz Amerikas latviešu teātŗa izrādē 5. oktobrī Ņujorkā noskatīties Goldoni lugu Divu kungu kalps. Lugā nevar saskatīt kādu ideju, bet par vieglo un asprātīgo izrādes gaitu skatītāji priecājās un spējās. Galveno lomu izcilais tēlojums priecīgo noskaņojumu vēl papildināja. Asprātīgi un īpatnēji bija izdomāts dekorāciju pārveidojums starp atsevišķām ainām. Kad jāpārbīda dekorācijas, nentika pārtraukums, izrāde turpinājās pie mūzikas, bet viesnīcnieks ar abiem viesmīļiem izdarīja skatuves pārkārtojumu, paveicot to deju, soļiem un izteiksmīgiem žestiem. Izrādes beigās visi tēlotāji saņēma daudz ziedu. Ņujorkas latviešu organizāciju padomes viceprieksšēdis A. Bogdanovics sveica režisoru un Trufaldino lomas tēlotāju Osvaldu Uršteinu, pasniedzot velti. Ar aktieŗu parakstītu adresi sveica Latvijas aktieris K. Sebris. O. Ursteins ar šo izrādi atzīmē 50 skatuves darba jubileju, bet Amerikas latviešu teātris 30 gadu pastāvēšanu.

● Latvijas neatkarības dienas atceres svinībās 22. novembrī pl. 2 dienā lielajā Karnegī koncertzālē svētku runu teiks ALA priekšsēdis J. Riekstiņš. Pēc tam paziņos Tautas balvas laureātu, kā arī godinās apbalvotos Kultūras fonda laureātus. Koncerta daļā dzirdēsim H. Berino kantātes Staru tilts pirmatskaņojumu, kas speciāli pasūtināts. Būs arī L. Apkalna, B. Skultes, J. Mediņa un A. Kalniņa darbi, ko atskaņos apvienotais koris ar 150 dziedātājiem. Piedalās mecosoprāns Melita Mičule no Oldenburgas operas, soprāns Silvija Erdmane un baritons Kārlis Grīnbergs. Pagājušajā gadā sarīkojuma zāle ar 1000 vietām izrādījās par mazu, tāpēc šogad izraudzīta lielāka zāle. Sarīkojuma budžets pārsniedz 19,000 dolāru, Ņujorkas pavalsts kultūras iestādes sniedz materiālu palīdzību Ņujorkas korim. Ieejas 12,10 un 8 dolāri. Labvēļiem par 25 dolāriem rezervētas ložas, un viņu vārdi parādīsies Karnegī zāles programmās.

Vk

DZEJA AR TĒJU

Latviešu fonda Nedēļas nogale nākotnei (NNN) sanāksmes laikā Latviešu centrā notika arī dzejai veltīts sarīkojums Dzeja un tēja, kuŗu vadīja Rita Gāle no Ņujorkas, fonda padomes locekle. Centra dāmu komiteja bija sagādājusi zāļu tēju ar maizītēm. Izņemot sarīkojuma vadītāju, pārējie dzejnieku bija vietējie, kas ar saviem lasījumiem saistīja ap 70 klausītāju uzmanību. Lasījumus ar vairākiem dzejoļiem ievadīja Juris Zommers, starp tiem arī veltījumu savam mazajam dēlēnam.

Jaunā dzejniece Māra Gulēna nebija ieradusies. Viņas dzejoli par nagu laku un jāņtārpiņu nolasīja Dagnija Staško. Indrai Gubiņai bija vairāki dzejoļi no Gotlandes dziesmu dienu cikla, kuŗos viņa dalījās ar klausītājiem savos iespaidos šajā apmeklējumā. Ingrīda Vīksna dziļi pārdzīvotā dzejā lika pakavēties atmiņās par degošo Kurzemes krastu un latviešu laivu bēgļiem, kas meklēja brīvības krastu, pārvarot uguni un jūru.

Pārdzīvojumus koncertā Doma baznīcā savā dzejā bija tvērusi Rita Gāle. Irma Liepsala nolasīja stilistiski labi izstrādātu un niansētu tēlojumu — Dienvidus. Jauku mūzikālu iestarpinājumu deva koklētāji Daina un Jānis Gulbji. Sarīkojumu atklāja Latviešu fonda priekšsēdis Dr. V. Gulēns, atzīmējot fonda desmit gadu pastāvēšanu.

V.S.

KANADĀ

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnās 22. septembrī 61 g. vecumā mirusi Alma Baltā, dzim. Lutere. Aizgājēju 26. septembrī uz vietējiem kapiem izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikē atstāj dzīvesbiedru Vili, meitu Mirdzu Tromeli, dēlus Jāni un Pēteri un divas mazmeitas.

HAMILTONA

DV Hamiltonas nodaļas 30 gadu darbības atceres svētkos 25. oktobrī pl. 18.30 First Place zālē (350 King St. W) notiks svētku akts ar lielo jundu, svētku runu teiks agrākais DV Kanadas valdes priekšsēdis G. Brikmanis no Londonas. Mūzikāli priekšnesumi, piedalotjes baritonam A. Vītolam. Sekos saviesīgs vakars ar Runču deju mūziku.

Hamiltonas Latviešu biedrības pārrunu vakarus ievadīja 14. oktobrī ar inž. Jāņa Valdmaņa referātu par Wintario piešķīrumiem un šāgada 2x2 nometnes norisi. 28. oktobrī pl. 19 arch. E. Kalniņš referēs par Rīgas izbūves plāniem. Referents tikai nesen ieradies Amerikā. Pārrunu vakari notiks otrdienu vakaros Hamiltonas Latviešu biedrības zālē, 16 Queen St. N.)

Hamiltonas latviešu pensionāru apvienības kārtējā sanāksmē 23. oktobrī pl. 14 Hamiltonas Latviešu biedrības zālē (16 Quee St. N.) viesosies dzejniece Biruta Senkēviča ar referātu Rudens noskaņas dabā un sabiedriskajā dzīvē. Dzejas autores skandējumā. 2. novembrī pl. 12.15 pēc dievkalpojuma, Latviešu Kristus draudzes baznīcas telpās, 18 Victorie Ave. S. Rudens sarīkojums,programmu izpildot Toronto latviešu pensionāru apvienībai. Kafijas galds un mantu izloze. ....

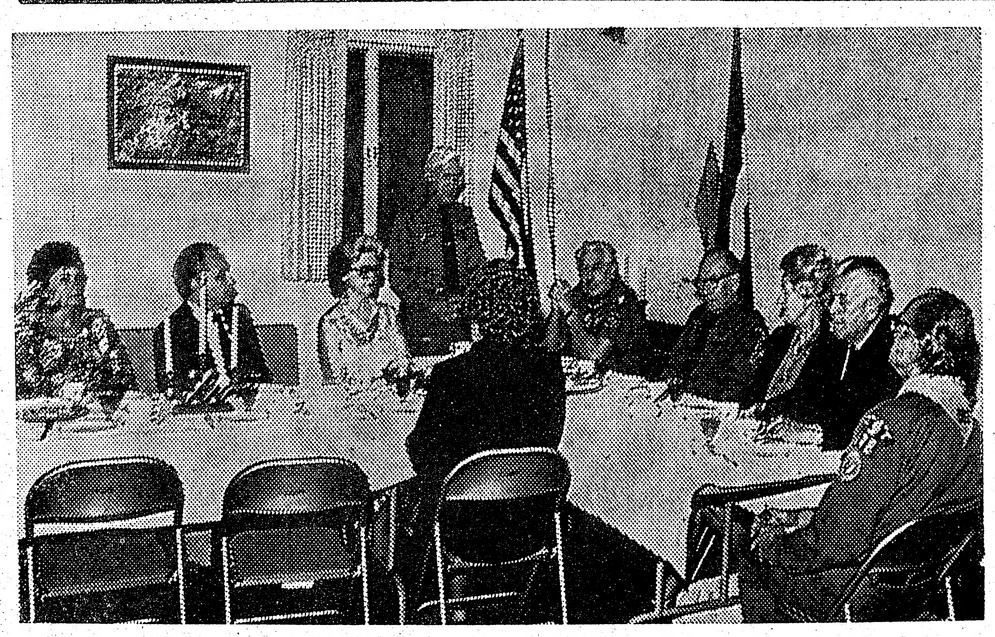

Lielupes skautu 175 vienība Kalamazū 19. septembrī godināja savu vadītāju Jāni Ķesteri 75 gadu jubilejā un 55 gadu skautošanas atcerē. Apsveikuma vārdus teica vienības priekšnieks vad. V. Rollis, un 55 gadu skautošanas nozīmi pasniedza vad. Ā. Artmanis. Sanāksmi ar dievvārdiem ievadīja prāv. J. Turks, kas tanī pašā sarīkojumā saņēma 10 gadu skautu darbības nozīmi. Uzņēmumā vad. J. Ķesteŗa godināšanas brīdis Sv. Jāņa ev. lut. draudzes telpās, no kr.: E. Rolle, V. Miķelsons, A. Artmanis, vienības priekšnieks vad. R. Rollis, vad. Ā. Artmanis, jubilārs vad. J. Ķesteris, E. Turka, prāv. J. Turks un vad. J. Zuika. Šinī pusē galdam V. Vīgants. Foto: V. Namatēva

VAI JŪS DZIVOJAT LIELTORONTO, KUR

PIRMDIEN, 1980. G. 10. NOVEMBRĪ, IR

PAŠVALDĪBU VĒLĒŠANU DIENA?

Vai jūsu vārds ir uz 1980. g. iepriekšējā vēlētāju saraksta?

Ir viegli to pārbaudīt. Lasiet zemāk minēto.

Paziņojam, ka mēs, arekšā norādīto pašvaldību ierēdņi, esam rīkojušies saskaņā ar Pašvaldību vēlēšanu likuma 24 paragrafu, 1977. g. labojumu, un esam savos birojos izlikuši 1980. g. 18. oktobrī visu personu sarakstu, kas ir tiesīgi vēlēt pašvaldību vēlēšanās zemāk minētajās pašvaldībās un ka šie saraksti tur paliks pārbaudei.

Aicinām visus vēlētājus pārbaudīt šos sarakstus un nekavējoties ierosināt izlabot ikvienu kļūdu vai izlaidumus vai izdarīt svītrojumus sarakstā, lietojot tam paredzētas veidlapas, kas saņemamas pašvaldības ierēdņa birojā.

KĀ PĀRBAUDĪT TAS IR VIENKĀRŠI.

Ja jūs esat 18 g. v. vai sasniegsit 18 g. vecumu 1980. g. 10. novembrī vai pirms tam, esat Kanadas pilsonis, vai Britu pavalstnieks un esat dzīvojis šinī pašvaldībā laikā starp 1980. g. 2. septembri un 22. oktobri, pārbaudiet sarakstu, kas izlikts pašvaldības ierēdņa birojā vai zvaniet pa tālruni, kas turpmāk minēti, atbilstoši pašvaldību adresēm.

Visi zemāk minētie biroji būs atvērti saraksta pārbaudei šādos laikos:

Darbdienās, sākot ar 15. oktobri, līdz 22. oktobrim no pl. 8.30 rītā līdz 8.30 vak.

Pašvaldība	Tālr.	Vieta
East York	465-2663	550 Mortimer Avenue
Etobicoke	626-4555	Civic Centre
North York	224-6070	5100 Yonge Street
Scarborough	296-7255	150 Borough Drive
Toronto	367-7076	City Hall
York	653-2700	2700 Eglinton Ave. West

BEIDZAMĀ DIENA LŪGUMRAKSTA IESNIEGŠANAI IR 22. OKTOBRIS

Mr. Wm. Alexander, Jr.	Clerk, Borough of East York
Mr. R. F. Cloutier	Clerk, Borough of Etobicoke
Mr. E. Roberts	Clerk, City of North York
Mr. J. J. Boots	Clerk, Borough of Scarborough
Mr. R. V. Henderson	Clerk, City of Toronto
Mr. H. G. Courtman	Clerk, Borough of York

Pēc gara un grūta darba cēliena
mūžīgā mierā ir aizgājusi mūsu mīļā memmīte

Matilde Mazsilis dzim. Šteins

dzimusi 1897. gada 13. decembrī, Daugmalē,
mirusi 1980. gada 18. septembrī, Kraukļos.

Neglāstīs vairs Tavas rokas,
neskanēs vairs mīļa balss . . .

Viņu mīļā piemiņā paturēs
dēls, vedekla un mazmeita ar vīru.

Pazīsim savu tautu

KAŅADAS UN ASV LATVIEŠU SKAUTU UN GAIDU VADĪTĀJU KONFERENCE

Tā notika Midlandē, Mičigenā, no 13. — 14. sept. piedaloties 38 gaidu vadītājām un vad. vietniecēm, kā arī 45 skautu vadītājiem. Par konferences vadītājiem izraudzīja vad. Ilzi Šmidchenu un vad. Intu Rupneru, par sekretāriem vad. Ilzi Rupneru un vad. Imantu Pecholcu.

Konferences darba sekā bija paredzētas kopējas konferences, atsevišķas skautu un gaidu kustību, kā arī jaunu apspriedes. Bez tam vēl bija apspriedes pa darbības nozarēm, piem., mazskautu, skautu, u.c. vadītājiem.

Konferenci atklāja vad. M. Šķinķe. No apsveicējiem runāja vad. M. Vilka un F. Sīpols. Kopējā konference noklausījās attiecīgo amatpersonu ziņojumus par nākošo 4. Lielo nometni "Kāvu gaismā", skautu un gaidu vadītāju rakstu krājumu Kegums, latviešu piedalīšanos etniskie skautu un gaidu apvienībā AISCO un pieņēma kopējo mudi nākošajam darbības gadam.

Par kopējo mudi izvēlējās nodarbību nozares ietvaros "Pazīsim savu tautu!" šīs mudes iedzīvināšanai rīkos dažādas sacensības un pētīs ne tikai latviešu tautas senu vēsturi, bet arī nesenu vēsturi līdz mūsu dienām, ieskaitot arī latviešu sabiedrisko dzīvi katram gadā pilsētā, kā ģen. K. Gonner fonda gādību viens eksemplārs L. Streipa Visjaunākā laiku Latvijas vēsture piesūtīts visām skautu vienībām. Grāmata sīki apskata laikmetu no 1940. g. līdz mūsu dienām un palīdzēs mudes izpildīšanā.

Skautu un gaidu vadītāju žurnāls Kegums bijis nonācis finansiālās grūtībās, tādēļ nolēma paaugstināt vadītāju gada maksu uz 10 dolāriem. Šinī maksā ieskaitīta arī Kegums abonēšanas maksa, un to saņems katrs vadītājs. Konference arī ieteica vadītājiem un vadītājām būt ņaklākiem raksti iesūtīšanē Kegumam.

Skautu kustības atsevišķajā konferencē pārrunāja vairākus jautājumus un pieņēma lēmumus par kustības iekšējo darbību. Pēc pēdējā pārskata skautu kustībā ir 681 iecirknis; no tiem 133 mazskauti, 137 skauti, 36 dižskauti, 104 rovieri, 41 vecskauts un 206 vadītāji un vad. vietnieki. Liels skaits kustībā reģistrēto vadītāju ar zēniem vairs nestrādā, bet vēlas palikt kustībā, veicot dažādus administrātīvus amatus vai paliekot ārpus skautu vienībām.

Tā ka trimdas latviešu centrālo organizāciju sevišķi PBLA vadošiem darbiniekiem liekas, trūkst informācijas par skautu un gaidu kustību darbību ASV skautu un gaidu iendas izplatīs ALA biedru karte, un sūtīs savu pārstāvi ALA padomē. Kanadas iendas darbtāpat attiecībā uz LNAK.

Līdzšinējās skautu kustības angāda nozares apvienotas vienā, par tās vadītāju iecelot vad. Georgu Ivanovu. Jaunā nozare jau izdevusi skautu Trimdas darbības noteikumus, kas aizstās līdzšinējos Latvijas laika iekšējās darbības noteikumus. Tāpat pieteikšanās krājumā dažādas skautu nozīmes un ieņemiekārtas izdotās grāmatas. Līdzšinējā Informācijas nozare ieskaitīta jaunajā Pārvaldības nozarē ka Informācijas un propagandas daļa. Līdzšinējā vad. Edmunda Ozola vadībā Mirušā vad. A. Gaujenieka vietā par skautu mūzeja pārzini iecelts vad. Jāmārs Paupe.

Konferences laikā notika arī izbraukums autobusos uz paredzētās 4. Lielās nometnes vietu — amerikāņu skautu nometni pie Ross City, Mičigenā. Nometnes vieta ir skaistā priežu un lapu koku mežā. Tanī ir arī ezeriņš, kas izmantojams peldēšanai.

Pirms konferences 12. sep. vakarā notika arī skautu Centra vadības biroja sēde, kurā pārrunāja skautu kustības administrātīvās lietas.

Izlēma nākošo ASV un Kanadas iendu vadītāju konferenci rīkot 1988. g. janvārī Toronto. Skautu un gaidu kustības nozāmās arī vadīt informācijas centru nākamajos Dziesmu svētkos 1981. g. Toronto, ja arī to būs mierā. Dziesmu svētku komiteja. Nolēma arī rīkot gaidu un skautu vadītāju kopējas brokastis Dziesmu svētkos Toronto.

Konferences laikā Skautu pilnvarnieku padomes priekšsēdis vad. F. Sīpols pasniedza skautu Baltās lilijas ordeni vad. Ij. Muižniekam.

Konference bija ļoti labi no organizēta. Par to pateicību saņēma rīkotāji — gaidu vad. Edīte Eversa un skautu vad. Vitālijs Kikulis.

Edm. Ozols

Sunnyside rajonā
klusā mājā
izdodams
2 istabu dzīvoklis
Zvanīt 535-3589

ŠTEINA MINIATŪRGRAFIKU IZSTĀDE

SESTDIEN UN SVĒTDIEN,
25. UN 26. OKTOBRĪ
PIE ATVĒRTĀM DURVĪM
MĀKSLINIEKA DZĪVOKLĪ
38 CARLUKE CRESCENT, APT. 705
WILLOWDALE
STUNDAS NEIEROBEŽOTAS.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Māc. T. Vēdzele

Kur laime mit?

Vēl debesu valstība līdzinās tirgotājam, kas meklēja dārgas pērles. Un, atradis vienu sevišķi dārgu pērli, viņš nogāja un pārdevu visu, kas bija, un nopirka to.
Mat. 13,45.66

Nav vārda pasaulē, ko cilvēka lūpas būtu vairāk minējušas kā laimes vārdu. Laimes sauciens un ilgas pēc tās ir tikpat sens pavadonis cilvēcei, cik gadu simtiem un tūkstošiem tā ir mīlējusi un nīdusi, cik daudz tā ir ticējusi un atkal savā ticībā rūgti vīlusies. Ir cilvēce laimi meklējusi pie tautu saprašanās ugunskura. Drausmīgos karos un asiņainās revolūcijās cilvēce ir centusies panākt laimi. Veltas ir bijušas cerības to atrast gan vislielākajā brīvībā, gan — drausmīgā verdzībā. Vērtējot šo meklējumu rezultātus, ir jāatzst, ka nav vēl laimes stāvokļa virs zemes. Arī atsevišķais cilvēks ir cēlis lūdzot rokas savos laimes meklējumos. Viņš ir gājis meklētāja ceļu. Viņa prāts ir rakstījis dažādas receptes laimes stāvokļa sasniegšanai. Dažādas atziņas un pasaules uzskati ir pie tam radušies. Neviens šobaltdien nevarēs apgalvot, ka cilvēks būtu kļuvis laimīgāks. Tādēļ rodas jautājums, vai maz ir iespējams tas virs zemes, ko varētu par laimes stāvokli saukt.

Evaņģelijā minētais pērļu tirgotājs pēc būtības arī ir tāds laimes meklētājs. Viņš dodas pie pērļu zvejniekiem un tirgotājiem, kas savākuši daudz un dažādas pērles. Starp tām ir īstas un neīstas, vērtīgas un nevērtīgas. Tirgotājs neļauj sevi apmānīt ar mazvērtīgu preču vai pērļu ārējo mirdzumu. Viņš patur skaidru skatu, meklēdams īstas un vērtīgas pērles, lai tās iegūtu savā īpašumā. Arī cilvēki — līdzīgi šim tirgotājam — ir tādi meklētāji. Katram ir savas ilgas, mērķi un cerības, un visam tam pamatā dziļākā vēlēšanās — kļūt dzīvē laimīgam. Cilvēks domā, ka viņam ir tiesības, pat pienākums būt laimīgam. Viņš nekavējas un ar lielu dedzību steidz pirkt dzīves tirgū piedāvātās pērles, lai nestu tās mājās. Viņš cer, ka ar šīm dzīves tirgū iegūtajām pērlēm būt atrasta un mājās pārnesta laime. Un ko gan dzīves tirgū visu piedāvā: tur ir iespējams iegūt bagātības pērles un mirdzošo zeltu. Tur ir pērles, kas sevī slēpj uzvaru, ieguvumus, bezrūpību, dzīves ērtības un pārticību. Mūsu dienās sevišķi bagātīgi dzīves tirgū piedāvā baudu pērles, tās rosīgi pērk mūsu jaunā audze. Var pirkt arī pērles, kas sola godu, apbrīnošanu utt. Kā lai nosauc visu to, ko cilvēks var iegūt dzīves tirgū un kas pēc viņa domām nozīmē ceļu laimes stāvokļa sasniegšanai! Taču jautājot, vai ar dzīves tirgū iegūtajām pērlēm ir atrasta paliekama laime, gribot negribot ir jāliecina, ka tā tikai uz brīdi cilvēku sveicina un nākamajā mirklī jau trauc tālāk. Daudzi ir vīlušies un ar dzīves tirgū iegūtajām pērlēm jūtas nelaimīgi. Kur tad slēpjas īstā laime? Tā slēpjas cilvēka ciešā savienībā ar Dievu. Tātad ar Dievu vienota un Viņam pakļauta dzīve ir dārgākā pērle — tā ir laime. Ja cilvēks ir ieguvis šo dārgo pērli, tadviņš guvis šo dārgo pērli, tad viņš ir arī atradis laimi. Ārējā dzīvē viņam var daudz kā tūkt. Dažādas bēdas un rūpes var cilvēku nomākt, bet savos dvēseles dziļumos viņš glabā bagātību, kas nav vārdos izsakāma. Tā ir patiesā laime. Cilvēkam nav jāklīst tāli ceļi, pasaulē laimi meklējot, jo sirds durvju priekšā aizvien kaut kas stāv un runā: es esmu tava laime. Un gluži pareizi, laime aizvien ir mums tuvu, pavisam tuvu mūsu sirdī un mūsu Dievā, ģimenē un mūsu mājā. Tā mūs pavada dzīves kalnos un lejās. Tā ir klāt jaunībā un vecumā, dzīvībā un mūžībā.

Vai jūsu mājās ir

JEZUS NACARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janinas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

Izdota jauna garīga ilgspēlējoša stereo skaņu plate

SVĒTBRĪDIS

Evaņģēlija vārdus un dziesmās

Draudzes, kora, vīru kora un solo dziesmas

Mācītāju:

Fr. Čukura, J. Tervita un A. Vaska iesvētrunas

Plate pasūtināma pie: Rolfs Augstroze,

P. O. Box 7839, Miami, Florida 33155

U.S.A.

Ieskaitot piesūtīšanu, Kanadā $7.-

Klausaities latv. radioraidījumu katru svētdienu Vienības Balss ir kristīgs radioraidījums tautiešiem dzimtenē. Mīļi aicinām klausīties Vienības Balss ierakstus kasetē. Pieprasait J. Šmitam. Box 465, SURREY B.C., V3T 5T8

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS

Global TV 6. un 22. stac. 100 Huntley Str., Toronto, no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakaros.

Radio FM CBN 107.7 24 stundas. Tel. 869-3126.

Latviešu misijas radio raidījums

„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"

nepārtrauktā 25. gada gājumā katru svētdienas rītu no pl. 9 — 9.30

Vilnis 1270 AM

No Niagaras WHLD raidītāja

Vadītāja A. Leksmanis 106 Dorset Rd. Scarboro, Ont., tālr. 261-4218

BAZNĪCAS ZIŅAS

TORONTO

SV. JĀŅA DRAUDZE

Māc. I. Gaide, 12 Werthington Cr., Toronto, Ont. M4V 1J6, tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālrunis 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas kancelejā: otrdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12.30 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc vienošanās.

10. oktobrī pl. 11 dievkalpojums ar jaunatnes piedalīšanos. Svētdienas skola, jaunatnes grupu un iesvētes mācību sākums. Pēc dievkalpojuma pārrunas. Iesvētāmie lūgti pieteikties pie mācītāja pirms 19. oktobŗa.

26. oktobrī pl. 11 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Dievkalpojumu vada archibīskaps A. Lūsis.

2. novembrī pl. 11 dievkalpojums. Vadīs archibīskaps A. Lūsis.

9. novembrī pl. 11 Varoņu atceres dievkalpojums. Pl. 18 garīgs koncerts draudzes vokālā ansambļa izpildījumā. Ansambļa vadītāja — Brigita Alka.

16. novembrī pl. 11 dievkalpojums.

SV. ANDREJA DRAUDZE

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ontario M4G 1V5.

Māc. J. Cāliša runas stundas kancelejā: trešdienās un ceturtdienās no pl. 10 — 12 un trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā iepriekš sazinoties.

18. oktobrī, sestdien., pl. 9, dāmu komitejas rīkots Rudens tirdziņš. Gleznotāja F Lintiņa darbu skate.

19. oktobrī pl. 15 Pļaujas svētku dievkalpojums ar dievgaldu. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

26. oktobrī pl. 11 Ticības atjaunošanas dievkalpojums kopā ar igauņu draudzi. Pēc tam sadraudzības brīdis un kafijas galds.

AUSTRUMU DRAUDZE

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto, Ont. M4B 3C6, tel. 757-2739. Toronto Austrumu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

19. oktobrī pl. 13 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma nodarbību stunda priekšiesvētes jauniešu grupai.

26. oktobrī pl. 13.30 dievkalpojums Grace United baznīcā Bramptonā.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 402, Willowdale, Ont. M2R 1L6; tālr. 638-3822. Toronto latviešu baptistu draudzes sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Svētdienas skola visām vecumu grupām katru svētdienu pl. 15.

Bībeles studiju — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

17. un 18.oktobrī pl. 19.30 Garīgās celsmes sanāksmes, kurās runās māc. Jānis Šmits.

19. oktobrī pl. 16 Garīgas celsmes dievkalpojums ar māc. J.Šmita svētrunu.

26. oktobrī pl. 16 dievkalpojums, un pēc tā draudzes darīšanu sanāksme.

2. novembrī pl 16 dievkalpojums ar Sv. Vakarēdienu.

9. novembrī pl. 15 draudzes 29. gadasvētki. Piedalās Klīv. landes latv. baptistu koris un māc. Uldis Ukstiņš.

Prāvests Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456. Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā, pulksten 13.00.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Ave. South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Māc. K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures.

19. oktobrī pl. 10.30 — bērnu dievkalpojums, bībeles klase un svētdienas skola, pl. 11 — iesvētīto saiets un jaunatnes dievkalpojums ar dievgaldu. Pl. 12 — iesvētīto saiets baznīcas apakšējās telpās.

26. oktobrī pl. 16 svētdienas skola un bībeles klase, pl. 16 Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums, koris. Dziesmu grāmatas.

19. oktobrī pl. 10.30 bērnu devkalpojums, bībeles klases un svētdienas skola. Pl. 11 iesvētīto saiets un jauniešu dievkalpojums ar dievgaldu. Pl. 12 iesvētīto saiets apakšējās telpās.

26. oktobrī pl. 16 svētdienas skola un bībeles klase; pl. 16 — Ticības atjaunošanas svētku dievkalpojums; koris. Dziesmu

BAFALO

Māc. Artūrs Drūmiņš, P.O. Box 655 Port Colbourne, Ont. L3K 5X8 Tālr. (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Baffalo, N.Y.

12. oktobrī pl. 12.30 Pļaujas svētku dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma svētdienas skola.

TĒRVETES NOMETNĒ

MONTREĀLA

Prāv. A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latv. ev. lut. Trīsvienības dr., Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS

MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pēteŗa lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

PRIEKA VĒSTS

Kristīgo latviešu radio raidījums katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja Vilnis 1270 AM

Vadītājs Dāvids Miķelsons, 60 Stevenson Rd., Ramsale, Ont., tālrunis 749-0832

Latviska dāvana

SVĒTKOS

un vienmēr

Laikraksts Latvija Amerikā

Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadwiev Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtiet manu dāvanu (L. A. abonementu),

uz vienu gadu, sākot ar .....

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

.....

Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu:

.....

.....

Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $27.00.

Vārds, uzvārds .....

Adrese .....

Es atceros...

(Turpinājums no 5. lp.)

Kāds plašums! Kāda zilgme svešajās debesīs! Aiz putekļiem un ielu pelēcības bija nogrimusi Avonas patversme. Kaut arī tai netrūka apkārt šalcošu koku un aprīļa saules, dvēseli smacēja nospiestība.

Gan jau kaut kā sadzīvošu ar svešajiem mežiem un cilvēkiem — nodomāju. Vēl asi grauza no Eiropas līdznemtais laiks ar dienām, kas nežēlīgi mūs iemeta likteņa skāvienos.

Pirmo cienastu mums klāja mežzinis savās mājās. Kļavu sīrups no pašu meža, svaigi cepta kviešu maize ar glāzi vēsa piena.

Pirms mēs sākām sarunas par darbu, Manselis ar lepnumu uzsvēra savu izcelsmi. Viņa dzimts saknes dziļi urbās indiāņu ciltskokā, un to viņš arī nekad neslēpa. Viņš prata sadzīvot ar savu vidi, un Dorāns viņu daudzkārt bija uzteicis par uzticību, čaklu darbu un vērienīgu saimniekošanu Andoras mežos.

Ģimenē četras atvases — ar lielu mīlestību pret tēva darbu, jo tas bija saistīts ar sensenām, laika tecējumā sagruvušām celtnēm un dažādām veco indiāņu atstātām zīmēm Andoras meža nogabalos.

Mums vajadzēja stāstīt par savu tālo ceļu, savām mājām un aiziešanu no tām. Bet Manseli tas nedz skumdināja, nedz arī pārsteidza, jo viņš bija pieradis pie savas zemes vēstures. Tās stiprumu taču vairoja ieplūstošās jaunās asinis no vecās Eiropas krasta, kas laika tecējumā iesūcās svešajā vidē. Manselis droši vien zināja, ka arī mūsu ilgas pēc savas tēvzemes, gadiem ejot, varētu izplēnēt, kā jau tas noticis ar tūkstošiem un atkal tūkstošiem, kas par savu jauno apmešanās vietu izraudzījuši Amerikas krastus. Ja varbūt viņš tā domāja, tad mēs sevi atstājām ārpus šāda pieņēmuma.

Novakarē aizstaigājām līdz Aukstavotu ezeram, kura miglošanu varēja labi saredzēt tepat pa Manseļa mājas logu. Tas bija iespiests izdeguša meža un granītiežu ielokā. Apdegušie koku stumbri kā drūmas kolonnas spogulojās skaidrajā ezera ūdenī. Taču zeme atkal bija izrāvusies dzīvībai, un starp posta lieciniekiem spraucās jaunā kļavu un ošu audze. Daba necieš tukšumu.

Pirmā nakts pārvērtās sapnainā miglā: tie svešās mājas šalca Latvijas bērzs! Ar to pašu zaļo vainagu un majestātiski balto augumu, kuru tūkstoš palika aiz jūrām.

Varbūt gaidīdami mūsu drīzo atgriešanos?

(turpinājums sekos)

Brīvību Baltijas valstīm

Baltiešu demonstrācijā pie Apvienotajām Nācijām Ņujorkā ap 800 dalībnieku noklausījās runas, parakstīja iesniegumu, pieņēma rezolūciju, bet nobeigumā ar plakātiem un savu valstu karogiem devās uz Pad. savienības misiju, ap 20 blokus no demonstrāciajs vietas.

Demonstrācijas norisi vadīja BATUN priekšsēdis Ints Rupners. Ņujorkas mācītāja Launa Lagzdiņa—Zuševica lūgšanā atgādināja, ka mums nav lielu iespēju kaut ko teikt pasaules politikā, bet Dievs var līdzēt baltiešu brāļiem un māsām, lai tie varētu lūgt katrs savā zemē un savā valodā.

Iespaidīgi runātāji bija abi lietuviešu disidenti Simas Kudirka un Vladas Šakalis. Simas Kudirka norādīju, ka brīvība pasaulē ir apdraudēta, kaut kas jādara, lai saglābtu brīvību bez kompromisiem. Tālāk viņš runāja par Molotova un Ribentropa paktu, prasot, lai Rietumvācijas valdība to anullētu.

Līdzīga uzruna bija arī otram lietuvietim Vladim Šakalim, kas tikai pirms mēneša caur Somiju izmucis uz Zviedriju. Viņš brīdināja, ka uz brīvību nevar gaidīt, par to jācīnās. Baltijas valstis kādreiz bija Tautu savienības locekles, tām tagad vajadzētu tādas pašas tiesības kā jaunajām zemēm. AN jāizbeidz dubultais standarts, cilvēku tiesības nenoteic ādas krāsa.

Igauņu nacionālās padomes priekšsēdis J. Simansons norādīja, ka demonstrācijā piedalās daudz jaunatnes, kas dod cerību, ka tā cīņu nākotnē turpinās. Lietuvas ģenerālkonsuls A. Simutis aizrādīja, ka viņš kā Lietuvas valdības oficiāls pārstāvis nevarētu demonstrācijā piedalīties, bet viņam tas jādara un citādi tas nevar. Brīvība Baltijas valstīm nāks. Pasaules brīvo latviešu apvienības priekšsēdis I. Spilners atcerējās notikums pirms 60 gadiem, kad Baltijas valstis izcīnīja savu neatkarību, un ieteica Rietumvācijai atsaukt Molotova—Ribentropa nolīgumu.

Galvenā runātāja ASV prezidenta padomnieka asistente etniskos jautājumos Viktorija Manžiardo aizrādīja, ka prezidentam ir interese par Baltijas valstīm. ASV nav atzinusi Baltijas valstu ieklaušanu Pad. savienībā, tā runā par Baltijas valstīm internacionālās sanāksmēs, tā turpina cīņu par cilvēku tiesībām, tā turpina radio raidījumus uz Baltijas valstīm. Madrides delegācijās sastāvā ir arī baltietis lietuvietis Rimas Česūnas. Viņa runas laikā no klausītājiem atskanēja saucieni: „Mēs grībam darbus, mēs prasām brīvību". Vēl runāja republikāņu senāta kandidāts A. Damato. Sanāksme beidzās ar monsinjora Balkūnas lūgšanu. Uzraksti uz plakātiem prasīja brīvību Baltijas valstīm, cilvēku tiesības vai atbrīvot politiskos cietumniekus.

V.I.

A COMPLETE PERSONAL FINANCIAL SERVICE FROM ONE MAN

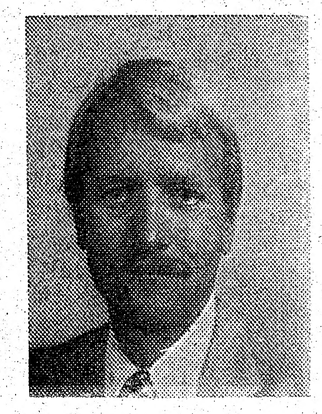

Juris (George) Zommers
Birojā — (416) 842-4630
Mājā — (416) 274 1548

- Reģistrētas pensijas ((RRSP)
- Reģistrēti māju pirkšanas plāni (RHOSP)
- Ieguldījumi
- Naudas taupīšanas plāni
- Iemaksas pensijām (annuities)
- Nākotnes īpašumu plānošana
- Dzīvības apdrošināšana
- Kompāniju darbinieku palīdzības izkārtojumi (dzīvības apdr. u. c.)

Investors SYNDICATE LIMITED

ALCAN

ALSCO - RUSSELL
Aluminum Company

IERĪKO UN LABO

- Aluminija māju sienas un jumtu pārkares (soffits)
- Ūdens noteku caurules ar neredzamiem savienojumiem 5" dimensijā
- Durvju un logu nojumes un slēģus
- Dubultdurvis (storm doors) un logus
- Apmaina logus.

Licensētu amatnieku speciālistu lietpratīgs darbs.
Bezmaksas darbu novērtējumi katrā laikā.
Pakalpojam īpašniekam tieši — bez starpniekiem.

BBB BETTER BUSINESS BUREAU MEMBER

Telefoni (416) 274-1589 vai (416) 861-1087.

Īpašnieki: Andris Namgauds
Tom Russell

SVĒTKU SAIŅI UZ LATVIJU

Tazab and Co. Ltd., Latvian Dept.,
273 Old Brompton Rd.,
London SW 5 9JE, England

Express saiņis Nr. 111 ..... **US$ 135.00**
1 labas kvalitātes kungu kamzolis VAI 1 mohaira vilnas dāmu jaka, 500 gr. šķīstošās kafijas pulvera, 500 gr. dzeramās šokolādes, 1 kg krējuma konfekšu, 1 kg rozīnu, 453 gr. šokolādes svētkiem kastē.

Express saiņis Nr. 222 ..... **US$ 275.00**
2 pāri Wranglera džīnsu bikses, 2 Wranglera virskreklī, piemēroti biksēm, 3 metri bieza krimplīna uzvalkam vai kostīnam, 200 gr. šķīstošās kafijas pulvera,

Sainim Nr. 222 pievienosim 4 metrus sintētiska džersija kleitas drānu skaistās krāsās, pasūtītājam samaksājot tikai muitu 12 rubļus — US$ 23.00.

PĒRKU
Kanadas un ASV
SUDRABA
dolarus
Augstas cenas.
Toronto (416) 762-7100.

B & V Installers
IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES
gāzes un eļļas, kā arī gaisa vēsinātājus.
Zvanīt
Dienā — Stan Back — 783-6151
Vakarā — V. Ivans — 763-3374

Izdevīgs laiks
pasūtināt spalvu un dūnu
segas, pēļus spilvenus,
kā arī guļamos maisus un žaketes un izdarīt to labojumus.
Zvanīt 787-9021.

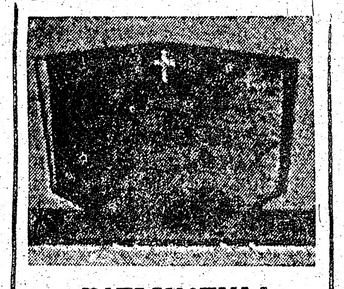

PIEMINEKĻI
487-2147, vakaros 445-8955
Kvalitātes darbs un eiropiešu mets
Īgauņu uzņēmums
YONGE MEMORIAL LTD.
2044 Yonge St., Toronto M4S 1Z9
Starp Eglinton un Davisville
Prasīt pēc E. J. Hopp

VITA
gatavo viesībām — mazām, elegantām, intīmām. Tālrunis 491-9465

MŪSU LASĪTĀJU IEVĒRĪBAI
Streika radītu traucējumu dēļ laikrakstu jūs, droši vien, saņemsit ar nokavēšanos. Pagaidām pasta piegāde gan atjaunota, bet iespējams, ka tuvākās dienās vai nedēļās streiks uzliesmos no jauna. Lūgums nevainot laikraksta ekspedīciju, jo tā laikrakstu uzsūtīšanai sagatavo laikus — tāpat kā vienmēr.
LA apgāds

Vecākais latviešu puku veikals
Dibināts 1952. g.
Venus
ZIEDI, SAKĀRTOJUMI UN STĀDI
katram gadījumam
Piegāde Lielotoronto pilsētas robežās
Pasūtinājumus pieņem arī no ārzemēm un uz ārzemēm
231 RONCESVALLES AVE., TORONTO, ONTARIO M6R 2L6
Tel. darbā (416) 534-4645,
pēc darba (416) 533-4037
A. Putniņš

VALUTE JEWELLERY LTD.
• DIMANTI • PULKSTEŅI
• LATVISKAS ROTAS
Zeltkalies
ALDONAS KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ — Tālr. (416) 595-1125
College Park, 444 Yonge St., Toronto, Ont. M5B 2H4

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel. 534-0563

Dāmu un kungu DRĒBNIEKI
šuj apģērbus pēc mēra un Jūsu gaumes
Runā vāciski
Old Mill Tailors
Rudi H. Schneider
7 Riverview Gardens—769-9535
pie Bloor, vienu bloku rietumos no Jane.

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKĀ**
125 BROADVIEW AVE., TORONTO, ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKĀ uz
☐ vienu gadu $35.00
☐ 6 mēnešiem $18.00
☐ 3 mēnešiem $ 9.00
☐ Piemaksāju par 1980. gadu $.....
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese: .....
Jauns abonents ☐ pagarinājums ☐
Ceku lūdzu sūtīt uz
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING, LTD. VĀRDA

ZIEDI UN DĀVANAS
GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRĀ VEIDĀ — KATRAI VAJADZĪBAI
VISUR BRĪVAJĀ PASAULĒ
LATVIEŠU DAIĻAMATNIEKU DARBI
ĀDĀ, KOKĀ — KERAMIKA, AUDUMI
DZINTARA IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienu vakaros līdz pl. 20.
Māra Gugāns-Lūsis

Murray E. Newbigging
BĒRU MĀJA
Izjusti personīgi pakalpojumi, pastāvīga kapella.
M. WAYNE HAMILTON
Funeral Director
733 Mount Pleasant Rd., pie Eglinton Ave.
Auto novietošana. Tel. 489-8811, 489-8002

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS
Īpašn. Elza Avots
Veikali Toronto:
674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005
9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5011
Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzipari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva, visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos
Veikali atvērti:
ceturtdienu un piektd. no 9 rītā — 8 vakarā.
Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
sestdienās no pl. 9.30 rītā — 4 pēcp.

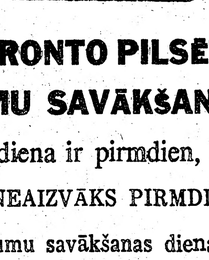

TORONTO PILSĒTAS ATKRITUMU SAVĀKŠANAS PLĀNS

Pateicības diena ir pirmdien, 13. oktobrī.

ATKRITUMUS NEAIZVĀKS PIRMDIEN, 13. OKTOBRĪ

Kārtējā atkritumu savākšanas diena būs OTRDIEN.

Parastās otrdienas savākšanas vietā atkritumus savāks TREŠDIEN. Trešdien, 15. oktobrī, nesavāks ne laikrakstus, ne smagos priekšmetus (ledusskapjus, dīvānus, matračus, kokus vai zarus u. c.).

Pataupiet laikrakstus un smagos priekšmetus savākšanai trešdien, 22. oktobrī.

Atgādinājums: Toronto ir 17 salasīšanas vietas stikla un skārdeņu pārstrādāšanai Tuvākai informācijai zvaniet 367-7742.

R. M. BREMMER, P. Eng., F.I.C.E.
Commissioner of Public Works
City of Toronto

Prof. Dr. A. Berķis

Garģabalu peldēšana pagarina mūžu

Pēdējos gados tiek lielā mērā veicinātas fiziskās nodarbības kā ļoti nozīmīgs faktors veselības uzturēšanai un uzlabošanai. To ārstu skaits, kuri šādas nodarbības uzskata par atslēgu labai veselībai, īpaši sirdstriekas aizkavēšanai, nepārtraukti aug. Piemēram, katram derētu izlasīt Donald M. Vickery, M.D. Lifeplan For Your Health, Addison — Wesley Publishing Co., Reading, Massachusets, 1978.

Šis darbs kā intellektuāla godīguma paraugs jebkurai profesijai noderīgs, pat ja ne visiem autora secinājumiem nebūtu iespējams pievienoties.

Ir tādi sporta veidi, kas īpaši labvēlīgi un svarīgi veselības kopšanai, piemēram, skriešana vai riteņbraukšana, bet peldēšana, liekas, būt pats vērtīgākais fiziskās nodarbības veids; tas stiprina sirds muskuli un veicina dziļu un pareizu elpošanu.

Vēl joprojām ir daudzi ne visai pareizi vai pat pašos pamatos gluži aplami ieskati par peldēšanu. Nav tā, ka peldēšanai, īpaši garo distanču, ir vajadzīgi muskuļi vai peldēšana ir grūta, nogurdinoša vai bīstama, sevišķi krampju dēļ. Būtībā peldēšana dibinās uz māku pareizi elpot un pārvaldīt savu ķermeni ūdenī. Peldētājs, kas prot pareizi peldēt, prot arī pareizi pārvaldīt savu ķermeni; muskuļu spēkam šeit ir blakus nozīme. Bieži smagatlētiem, piem. grieķu-romiešu cīnītājiem vai svaru cēlējiem ar peldēšanu veicas gaužam vāji — lai gan viņiem ir spēcīgi muskuļi, viņi neprot pareizi elpot. Šajā sakarā var atzīmēt, ka pazīstamais cīkstonis grieķu-romiešu cīņās Mazais Jānis (Jānis Polis) ar lielām grūtībām varēja kaut cik peldēt, turpretim Lielais Jānis (Jānis Leskinovics), svarā krietni pāri par 100 kg., bija garo gabalu peldētājs. Peldēšana arī ir laikam vienīgais sporta veids, kurā lieks svars pat zināmā mērā palīdz peldēt ūdenī ar zemu t. galvenokārt garo distanču peldēšanā.

Lai gan peldēšana stiprina sirdi, arī peldot ir stingri jāizvairās no pēkšņas un ilgstošas sirds piepūlēšanas. Tas nozīmē, ka jāpeld ļoti pakāpeniski. Nedrīkst peldēt cilvēks, kam ir organiska sirds slimība, turpretim funkcionālus sirds traucējumus peldēšana uzlabo vai novērš. Tikai ārsts, īpaši speciālists, var noteikt, kā jāsāk peldēt un cik daudz drīkst peldēt.

Peldēšana ne vien uzlabo sirdsdarbību un aizkavē sirdstrieku, bet stiprina plaušas, aizkavē vai uzlabo cukurslimību, palīdz novērst locītavu slimības un veicina citas organisma funkcijas, īpaši dziļu un veselīgu miegu.

Gribu pakavēties pie dažādiem uzskatiem un aizspriedumiem par peldēšanas bīstamību. Šķiet, ka peldēšana bez uzraudzības var būtu ļoti bīstama, jo cik daudz nav noslīkuši, par diagnozi minot krompjus. Atcerēsimies, cik daudz nenoslīka Latvijas ūdeņos, peldot vieni vai kopā ar draugiem, pie tam sekoja apraksti, ka noslīcis „labs" peldētājs. Gribu uzsvērt ,ka noslīkšanas cēlonis nav vis krampji, bet pānika. Krampis vairāk vai mazāk ir sāpīgs, vairāk vai mazāk ilgstošs, bet nav tik bīstams, kā peldētāja nonākšana pānikā. Būtībā krampis ir samērā viegli likvidējams sekunžu vai nedaudz minūšu laikā.

Pirmais priekšnoteikums ir nezaudēt galvu un nenonākt pānikā. No krampja var atbrīvoties, mainot ķermeņa stāvokli ūdenī. Visvieglāk tas panākams, metoties uz muguras un ceļot abas rokas pāri galvai. Te jāuzsver, ka peldētājam ir jāpārvalda dažādie peldēšanas stili, piem. prast peldēt uz muguras ir ļoti svarīgi. Krampi var arī izmaset, sēžot ūdenī kā uz krēsla, ar vienu vai abām rokām stingri satverot krampja sarauto kāju, kura, skatoties no apstākļiem, vai nu jāspiež vai jāizstiepj. Gribu uzsvērt, ka krampju iestāšanos var samazināt vai pavisam izskaust, ja pirms došanās ūdenī izdara kāju vingrinājumus piem. notupjoties.

Nedrīkst peldēt ar pārpildītu vai tukšu vēderu. Daži tomāti, apelsīni vai suleņu (grapefruit) sula, viena ola, nedaudz maizes, ēdamkarote zivju eļļas ir viegli sagremojama, vitamīniem bagāta barība, dodoties garo distanču peldējumā.

Kritiķu neiztur apgalvojums, ka vienam peldēt ir bīstami, jo var atgadīties sirdstrieka vai krampji. Bet vai tādā gadījumā cilvēks var viens ceļot, braukt ar divriteni, staigāt pa mežiem vai gulēt ārpus mājas?

Beidzot var jautāt, vai peldēšana un citas piemērotas fiziskās nodarbības tikai veicina labsajūtu vai arī pagarina mūža ilgumu? Jau ar iepriekš aprādīto varu teikt, ka mūža ilgums tiek pagarināts. Cilvēki, kas jaunībā bijuši fiziski aktīvi, šo aktīvitāti nedrīkst pārtraukt, jo tas ir ļoti bīstami sirdij. Šādos gadījumos noteikti saīsinās mūža ilgumu un veselība pirms laika tiek sagrauta.

Garģabalu peldēšana dabas mīļotājiem sagādā daudz prieka, šķērsojot ar mežiem apaugušus ezerus vai upes. Nākotnes pētījumi dos vairāk atziņu par peldēšanas un fizisko nodarbību nozīmi veselības uzturēšanā, dažādu slimību aizkavēšanā, organisma novecošanas palēninašanā un mūža ilguma pagarināšanā. Droši var teikt, ka garģabalu peldēšana pozitīvi ietekmē veselību un ka tā ir samērā viegli pieejama lielākam skaitam moderno cilvēku, kuŗu daudzo problēmu sakne ir attālināšanās no dabas.

„Saulainā Krasta Vēstis"

Prof. Dr. Aleksandrs Berķis dzimis 1916. gada 9. jūlijā Vladivostokā, Krievijā. 1920. g. Berķu ģimene ar Troickas pulku atgriezās Latvijā, kur Berķis ieguva izglītību, beidzot Latvijas universitāti ar mag. iur. grādu. Strādājis par zvērināta adv. palīgu un juriskonsultu. Ieguvis PHD grādu Viskonsinas universitātē. Strādājis par vēstures profesoru Highpoint Koledžā, N.C. un patlaban strādā par vēstures profesoru Longwood koledžā, Va. Prof. Dr. A. Berķis ir aktīvs Latviešu Republikāņu apvienībā, bez tam viņš raksta vēstules par Latviju un pret Padomju savienību un ASV prezidenta daudzajām ārlietu kļūdām laikrakstos visās ASV malās. Blakus politiskajam un vēstures darbam prof. Dr. A. Berķis ir lielisks peldētājs. Pēc amerikāņu preses ziņām Dr. Berķis šogad Floridā 19 dienās nopeldējis 205 jūdzes, bet savā mūžā veicis vismaz 6000 jūdžu garu kopdistanci!

LIELTORONTO APKĀRTNES PAŠVALDĪBAS

PĀRMAIŅAS SARAKSTĀ PAR PERSONĀM, KAM JĀMAKSĀ TIEŠI NODOKĻI SKOLU ATBALSTAM

Ar šo tiek paziņots, ka saskaņā ar nodokļu likuma 23. paragrafu zemāk minēto pašvaldību nodokļu pilnvarotais šo pašvaldību ierēdniem ir nosūtījis sarakstu, kas rāda katru iedzīvotāju, kam jāmaksā nodoklis skolu atbalstam.

Pašvaldību likuma 516. paragrafs starp citu paredz:

„Nosakot visu nodokļu maksātāju vārdus un skolu atbalsta veidu ievešanai nodokļu maksātāju sarakstā, ierēdniem bez indeksa grāmatas, kas paredzēta Izglītības likuma 119. paragrafā, jāvadās arī no saraksta, kas ir saskaņā ar nodokļu likuma 23. paragrafu, kā tas pārlabots un apstiprināts."

Ikviena parsona vai viņas pilnvarnieks var lūgt attiecīgās pašvaldības ierēdni ievest viņa vārdu sarakstā vai izlabot informāciju, ja sarakstā būtu kāda kļūda.

Ikvienai personai, kas lūdz maiņu skolu atbalsta veidā, kāds parādījies sarakstā, ir jāpāraksta īpaša veida lūgumraksts, kurā pilnīgi jāuzrāda visa informācija; tas jāuzraksta vai nu pašam lūguma iesniedzējam vai ierēdnim pēc viņa pieprasījuma.

Jūsu bērna tiesības mācīties bez maksas pamatskolā, ko jūs esat izvēlējies, atkarīgas no jūsu skolu atbalsta veida.

Ar šo visas personas, kuŗām jāmaksā tieši nodokļi skolu atbalstam, tiek aicinātas pārbaudīt sarakstu un nekavējoties likt izlabot ikvienu kļūdu vai neprecizitāti.

PĒDĒJĀ DIENA SŪDZĪBU IESNIEGŠANAI IR 1980. GĻ 22. OKTOBRIS

Ikvienas pašvaldības saraksts būs izlikts un iepriekš minētās lūgumraksta veidlapas saņemamas zemāk minētajās vietās.

Vieta un laiks, kad saraksta maiņas izdarāmas, ir:

Darbdienās, sākot ar 15. oktobri līdz 22. oktobrim no pl. 8.30 rītā līdz pl. 8.30 vakarā.

Pašvaldība	Tālr.	Vieta
East York	465 2443	550 Mortimer Avenue
Etobicoke	626 4550	Civic Centre
North York	224 6070	5100 Yonge Street
Scarborough	296-7285	150 Borough Drive
Toronto	367-7036	City Hall
York	653-2700	2700 Eglinton Ave. West

Mr. Wm. Alexander, Jr.	Clerk, Borough of East York
Mr. R. F. Cloutier,	Clerk, Borough of Etobicoke
Mr. E. Roberts,	Clerk, City of North York
Mr. J. J. Poots,	Clerk, Borough of Scarborough
Mr. R. V. Henderson,	Clerk, City or Toronto
Mr. H. G. Courtman,	Clerk, Borough of York

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304

Sīkāku informāciju un paskaidrojumus ceļojuma jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

Spiegu divk

(Pārnesums

Vēl 1954. gadā
lielmuftija svē
Siamaks un ār
Hoseins Fatemi h
Irānu iztirgot
amerikāņu palī
tronī nāca šach
būs likteņa ironi
būs likteņa ironi
amerikāņi, atra
despotam Komej

Senajā Persijā
par naudu atkal
dzīvības, ieročus
bas slepenos spi
politiskos plānus,
vairs netetovē u
tiem, jo tagad š
šo uzdevumu ve
Karaļa Ibn Saud
sijas jūras lī
mašīnas jau stā
briesmu signāl
mēģinātu apdzēs
les kara liesma

Tajā pašā lai
bākie aģenti sol
tavo jaunu revo
herānā Islāma
nomainītu ar s
rijas asiņainiem
nas un Irakas
frontācija ir tik
ra spiegu divkau
turpinās. Šīs div
nākums ir neapr

Laipni lūd
lasītājus
1980. gad
menta ma

Laikra
LAT
AMER
atsevišķus
var pirkt
latviešu v
un DV grāmatn
Latviešu namā
kā arī sp

Velna milti! M
iekšā nav tik vie
(It

Spiegu divkauja . . .

(Pārnesums no 4. lp.)

Vēl 1954. gadā atklājās, ka ar lielmuftija svētību pulkvedis Siamaks un ārlietu ministrs Hoseins Fatemi bija mēģinājuši Irānu iztirgot Kremlim. Ar amerikāņu palīdzību Irānas tronī nāca šachs Palēvi. Tā būs likteņa ironija ne tik paši būs likteņa ironija, ka tie paši amerikāņi, atraujot atbalstu despotam Komeini.

Senajā Persijā šodien spiegi par naudu atkal pērk un pārdod dzīvības, ieročus, kā arī valdības slepenos saimnieciskos un politiskos plānus. Slepenas ziņas vairs netetovē uz vergu skaustiem, jo tagad ērtāk un drošāk šo uzdevumu veic mikrofilmas. Karaļa Ibn Sauda zemē un Persijas jūras līcī amerikāņu lidmašīnas jau stāv gatavībā, lai briesmu signālam atskanot, mēģinātu apdzēst nākošā pasaules kara liesmas.

Tajā pašā laikā Kremļa labākie aģenti soli pa solim gatavo jaunu revolūciju, lai Teherānā Islāma zaļos karogus nomainītu ar sarkanās impērijas asiņainiem karogiem. Irānas un Irakas militārā konfrontācija ir tikai fons, uz kura spiegu divkauji Allah dārzā turpinās. Šīs divkaujas gala iznākums ir neaprēķināms.

Aleksandrs.

Laipni lūdzam LA lasītājus kārtot 1980. gada abonementa maksas.

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKĀ

atsevišķus numurus var pirkt Toronto latviešu veikalos un DV grāmatnīcas nodaļās Latviešu namā un Centrā, kā arī spiestuvē.

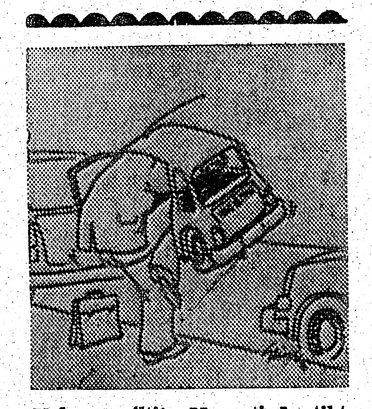

Velna milti! Mazautiņā tikt iekšā nav tik viegli!
(Italiešu humors)

What's all this talk about a New Constitution?

The First Ministers of Canada and their representatives have been discussing changes to the Canadian Constitution.

These proposed changes are important—to you, as a Canadian, and to the future of Canada.

If you would like to know more, please fill out and mail the coupon below.

Publications Canada
P. O. Box 1986
Station "B"
Ottawa, Ontario
K1P 6G6

☐ Please send me the information available on the renewal of the Constitution.

☐ Please add my name to your mailing list.

Name

Address

City/Town

Province Postal Code

Canada

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266; 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd., Willowdale, Ont. M2L 2K1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Latviešu aģentūras ir pieejamas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.

Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19⅔ mārc. netto

LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ

Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00.
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
Sestdienās no pl. 9.00 — 16.30(trešdienās birojs slēgts.

Baltic Exporting Co.

482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M6R 2N5

Tālr. 531-3098

Gaŗezera Vasaras vidusskolai un Gaŗezera bērnu nometnei VAJADZIGI DIREKTORI.

Piedāvājumi adresējami Gaŗezera Padomei, rakstot:
57632 Lone Tree Rd.
Three Rivers, MI 49093, USA.

Nepieciešami dzīves apraksti:
izglītība, darba pieredze līdzīgas institūcijas vadīšanā.
Vēlamā atlīdzība.

Pirmie kandidāti ir līdzšinējie direktori.
Iesniegumi iesūtāmi līdz 1980. g. 15. novembrim.

Gaŗezera Padome

Daudzkultūru teātŗu festivāls Toronto

Ontario daudzkultūru teātŗa apvienība, kuŗā ietelp 44 teātŗi, jau devīto gadu, rīko Daudzkultūru teātŗa festivālu Toronto Sv. Lorensa centrā, (Townhellē). Šogad tas notiks laikā no 1. — 23. novembrim. Ar izrādēm piedalīsies deviņi ansambļi, kas pēdējā sezonā novērtēti par labākajiem, to vidū arī DV teātris Kanadā, kas bija aicināts piedalīties gadskārtējā festivālā. DV teātŗa Kanadā vadītājs Valdis Mārtinsons paskaidroja, ka DV teātris Kanadā šogad festivālā nepiedalīsies, tāpēc ka jau uzsākts E. Zālītes drāmatizējuma Vecais pilskungs iestudējums režisora G. Vērenieka vadībā. Dziesmu svētkiem Kanadā. Bez tam daudzkultūru apvienība šogad bija noteikusi, ka katram dalībnieku ansamblim jāpiedalās ar kanadiešu autora lugas tulkojumu attiecīgās grupas valodā.

Preses konferencē par festivālu informēja Daudzkultūru teātŗa apvienības valdes priekšsēdis G. Petrišeks. Visas Kanadas daudzkultūru teātŗa apvienības eksekūtīvais direktors Dž. Polivka paskaidroja, ka festivāla sarīkošanai Kanadas valdība Ontario apvienībai piešķīrusi 15.000 dol. pabalstu, Metropoles pašvaldība — 7000 dol. un Toronto pilsētas pašvaldība 2000 dol. Konferencē bija ieradies arī Toronto pilsētas padomes priekšsēdis un Toronto eksekūtīvās komitejas vicepriekšsēdis 36 g.v. Arts Egeltons, kas arī kandidē pilsētas galvas amatam šāgada vēlēšanās. Savā uzrunā viņš minēja, ka pēc Ņujorkas lielākā teātŗu pilsēta Ziemeļamerikā ir Toronto, un solījās rūpēties par jaunu teātŗa ēku daudzkultūru teātŗa apvienībai. Viens no Egeltona vēlēšanu kampaņas koordinētājiem ir Imants Purvs, kas darbojas arī Kanadas daudzkultūru teātŗa apvienības valdē, tāpat Inta Purva, Ontario daudzkultūru teātŗa apvienības goda prezidente.

Ontario festivālu atklās 1. novembrī pl. 20 ar apvienības iestudēto Teda Geleja lugu „Pēc vecmāmiņas bērēm" angļu valodā. Lugā attēlota paaudžu plaisa ukraiņu sabiedrībā, un 1980. g. tā ieguva piecus apbalvojumus. Ontario teātŗa festivālā Piterboro un visas Kanadas daudzkultūru teātŗa festivālā Edmontonā. Ontario daudzkultūru teātŗa apvienība piedalīsies ar šo lugu 1981. g. Starptautiskā amatieŗu teātŗu festivālā Monoko. Festivālu rīko pa četriem gadiem reizi, un tajā aicina piedalīties labāko amatieŗu teātŗu ansambļus.

V.S.

Pārejot dzīvot uz pilsētu,

atdodams suns

(neitrālizēta kuce), 3. g. veca, vācu aitu suņa un Maskie krustojums. Derīga uz laukiem, kur plašums skriešanai. Labs miesas sargs jaunai sievietei.

Zvanīt (416) 622-4442.

JAUNĀS KANADAS IEKŠĒJĀ AIZŅĒMUMA ZĪMES - Bondi

TIEM IR LABAS, IZCILAS ĪPAŠĪBAS, KĀDAS JŪS VĒLATIES KATRĀ IEGULDĪJUMĀ

Kanadas bondi miljoniem kanadiešu vienmēr bijis ieguldījums, kam var uzticēties unuuu un kam arī ir daudz citu īpašību.

Ja jūs izprotat šīs īpašības, jūs sapratīsit, cik labs ir ieguldījums Kanadas bondos un cik tie ir izdevīgi, salīdzinot ar citiem ieguldījumiem.

LIELA DROŠIBA

Kanadas bondi ir drošs ieguldījums, nodrošināts ar visas Kanadas dabas bagātībām. Iegādājoties Kanadas bondus, jūs varat būt pārliecināts, ka nauda vienmēr ir drošībā.

LIELA DAŽĀDIBA

Jaunos Kanadas bondus var viegli pārvērst naudā katrā laikā — tātad jūs neesat ierobežoti. Nav arī soda nauda, ja jaunie Kanadas bondi tiek iekasēti pēc 1980. g. 31. decembŗa — jūs saņemsit pilnu procentu maksu par katru pilnu mēnesi, sākot ar 1980. g. 1. novembri (ja jūs iekasējat bondus katru pilnu mēnesi, sākot ar 1980. g. 31. decembri vai agrāk, jūs varat saņemt tikai bondu nominālo vērtību — bez procentiem).

Jūs varat pirkt jaunus Kanadas bondus, sākot ar $100 līdz kopējai pirkuma robežai $35.000 par tūlītēju samaksu vai uz nomaksu.

Kanadas bondi ir divējāda tipa. Kārtējo procentu bondi maksā procentus katra gada 1. novembrī ar čeku vai pārskaitot procentus tieši jūsu bankas (chequing or savings) kontā, kas ir ļoti ērts ieguldījuma veids.

Procentu procentu bondi nogulda procentus, un tie ienes procentus procentus. Katrs $100 procentu procentu bonds pieaug uz $201.16 līdz to dzēšanai 7 gados.

LABA PEĻŅA

Kanadas bondi ienes labu peļņu uz ieguldīto naudu — kas ir sevišķi labi, ja ņem vērā visas citas bondu īpašības.

Jaunie bondi datēti ar 1980. g. 1. janvāri un ienes 10,5 proc. katru gadu līdz to dzēšanai 1987.g.

PAŠREIZ TIRGŪ

Jūs varat pirkt Kanadas bondus no katra pilnvarota aģenta, ieskaitot bankas, ieguldījumu aģentus, biržas mākleŗus, trasta kompānijas un kreditjūnijas.

PĒRCIET TOS JAU ŠODIEN.

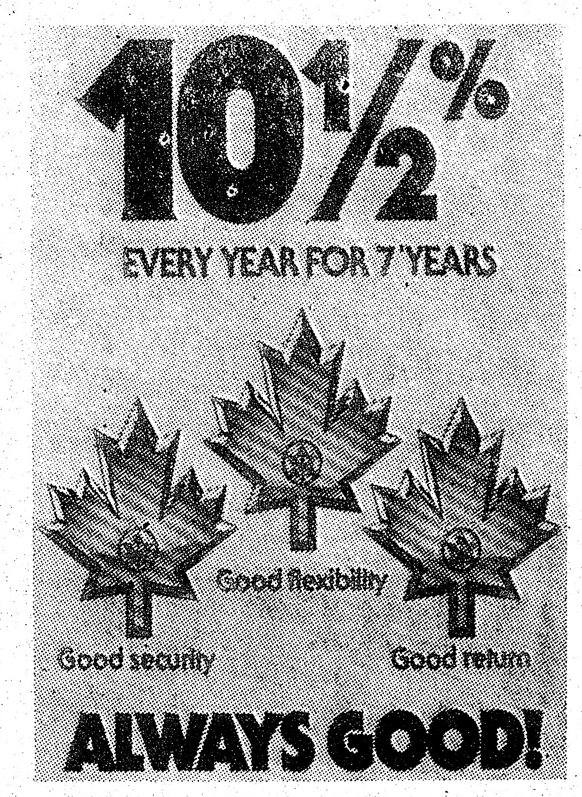

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM.
PIEPRASIET TELEFONISKI.
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MELTĪTĒM. — $3.00

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Dugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtdid., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektd., setd. no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y9
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nosaistošai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt obligācijas un lemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

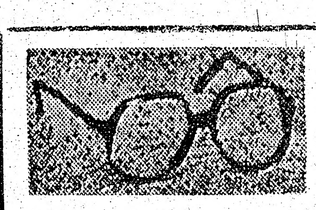

RATAS

IGAUŅU OPTIĶIS

247 Danforth Avenue. Tel. 465-6251

Gatavo brilles pēc receptēm, arī no okupētās Latvijas
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft)
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

Alcan Building Products
Authorized Dealer

Māju īpašnieki!

Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
Ir trīs veidi, kā var ietaupīt ar ALCAN SIDING:

1) **Ietaupa darbu un laiku**
2) **Instalācijas un apkures izdevumus**
3) **Uzlabo izskatu un līdz ar to palielina mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju**

- Δ **LIETUS NOVADA CAURULES**
- Δ **LOGUS**
- Δ **DURVIS**
- Δ **MARĶĪZES (Awnings)**
- Δ **JUMTA PĀRKARES (Soffit and fascia)**

CENTURY ALUMINUM INSTALLERS
534-2864 *Īpašnieks Artūrs Mīlns*
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

A. Egītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

Fotogrāfisks uzņēmums ar atzītu kvalitāti.

(416) 863-1166 **BENJAMIN** FILM LABORATORIES LTD. 247 Richmond St. E., Tor., Ont. M5A 1P2
We believe every picture counts

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS
Speciālizējies kontaktlenšu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acu rāmji.
1538 Bloor St. W., Toronto, vienu bloku no Latviešu kreditsab. Dundas — Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

Andrejs M. Stikuts
B.A., LL.B.
ADVOKĀTS
17 Queen St. E., #701, Toronto, Ont. M5C 1P9. Tel. 364-6970

BROADVIEW DELIKATESU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 ***Ausma Miķelsone***

Plašā izvēlē
latviska un moderna keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņem pasūtījumus brokastu un pusdienu traukiem (Īpatnē ji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURŠEVSKIS — ZIGFRID ART POTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tel.536-8183.

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R.O.
OPTIĶI
Iepriekšēji pieteikšanās. Tālr. 921-3994
670 College St. (Pie Bathurst) Toronto M6G 1A8

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 924-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA
APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

Amber Printers and Publishers
spiestuvē nelielā skaitā vēl dabūjamas grāmatas:

Krišjānis Ozoliņš — Celies augšā, atmiņas —	$7.50
Anna Ozoliņa — Atmiņu ziedi, dzejas —	$6.00
Jānis Zariņš — Cepure ar zelta vārpu —	$6.00
Eduards Freimanis — Divas pasaules —	$3.75
Laiks, Telpa, Ļaudis — visas 3 daļas.	

Palīdziet atgūt Kristum komūnistu verdzībā iežņaugto Latviju! Mūsu nacionālie sabiedriskie darbinieki ir vienmēr modri, lai atgādinātu pasaulei Kremļa varmācīgo Latvijas okupāciju.

Pilsoņu karā...

(Turpinājums no 1 lp.)

vināt pašu Kārli Marksu. No Londonas kapsētas Maskavā iebraukušais Markss katrā ziņā vēlējies teikt runu visiem pasaules darba ļaudīm īpašā televīzijas un radio raidījumā. Partijas funkcionāri Marksu gan uzņēmuši ar kaviāru un vodku, bet aizbildinājušies, ka viss raidījumu laiks jau iepriekš aizrunāts ar Brežņeva vēstījumu par sociālisma uzvaru pasaulē. Nākamā dienā televīzija būšot pārslogota ar Suslova atskaiti par revolūcijas panākumiem un trešā dienā paredzēts Polijas jaunā diktātora Kanias publisks uzticības apliecinājums Pad. savienībai. Markss iebildis, ka viņa iecerētā runa nebūšot gaŗa un vai to nevarot ietilpināt kādā starpiņā. Beidzot Maskavas komūnistu funkcionāri bijuši ar mieru piešķirt Marksam trīs minūtes tūlīt pēc Kanias uzstāšanās. „Ar to man pilnīgi pietiek", Markss sajūsmā iesaucies. Pienākusi raidījuma diena, un Kārlis Markss, nostājies mikrofona priekšā, pateicis tikai vienu teikumu: „Visas pasaules proletārieši, lūdzu piedodiet, esmu jūs pievīlis!"

Politbirojs mēģina novērtēt komūnisma ideoloģisko bankrotu ar propagandu par kapitālistisko imperiālistu uzbrukuma draudiem Pad. savienībai. Patiesībā tas ir Brežņevs, kas vēl nav atteicies agresīvā veidā dominēt visā pasaulē.

Rietumu pasaulē izkļuvušais lietuviešu pretestības kustības aktīvists Vlada Šakalis ir viens no nedaudziem baltiešiem, kas nav izlaists, bet, pārvarot nāves briesmas, spējis izbēgt no komūnisma elles. Pagājušā nedēļā preses konferencē Toronto Šakalis pastāstīja, ka Pad. savienība patiešām jau gatavojoties karam. Pēkšņi tiekot ierikotas lielas pārtikas rezervju krātuves. KGB aģenti, pratinot pretestības kustībā pieķertos, apsūdz tos par sabotieriem, kas palīdzēšot ienaidniekam turpmākajā karā. Viņi atklāti runā par visu šādu sabotieŗu apšaušanu. Lietuvā, Latvijā un Igaunijā Maskava šī gada sākumā visām lielākām rūpnīcām paziņojusi, lai tās turpmāk savā produkcijā neparedzot ārzemju importa iespējas. Visās Pad. savienības republikās jau esot sastādīts politiski neuzticamo un deportējamo pilsoņu saraksts. Šogad pirmo reizi mobilizācijas manevros bez karaspēka vienībām bijuši iesaistīti arī čekistu un policijas spēki.

Pašā sarkanarmijā jau sākusies drudžaina apmācība uzbrukuma karam, pie tam padomju virsnieki kareivjiem neslēpj, ka šis uzbrukums netiek plānots Tālajos austrumos pret Ķīnu. Šī gada martā visā Pad. savienība notikuši lielākie civilās aizsardzības manevri, kādi jebkad bijuši. Kremļa invāzija Polijā pagaidām nav notikusi tikai tādēļ, lai noslēptu Pad. savienības gatavošanos lielā apmēra karam.

Mūs var interesēt dažas papildus ziņas par Vladi Šakali. Šis 34 g. vecais virs 14 gadus pavadījis cietumos un soda nometnēs. Pirmo reizi viņš arestēts 13 gadu vecumā Viļņā par skrejlapu izplatīšanu, kuŗās bijis rakstīts: „Krievi, ejiet labāk mājās!" Viņš ir viens no tiem 45 baltiešiem, kas pagājušā gadā izdabūja uz rietumiem Apv. Nācijām adresēto sūdzību. — Kā zināms šajā sūdzībā bija lūgta Apvienoto Nāciju palīdzība restaurēt Lietuvas, Igaunijas un Latvijas suverēnitāti. Kopš šī iesnieguma viens dokumenta parakstītājs nonāvēts slimnīcā uz operācijas galda, viens katoļu priesteris atrasts bez dzīvības, trīs iemesti cietumā, bet visus pārējos nepārtraukti pratina KGB aģenti.

Pagājušā nedēļā Šakalis Otavā lūdza Kanadas valdību izbeigt kluso diplomātiju un aktīvi iestāties par cilvēka tiesību respektēšanu aiz dzelzs aizkara. Kremlis to Helsinkos solījās ar savu parakstu, bet Madrides konferencē būs pierādījumu jūŗa, ka Pad. savienība Helsinku līgumu jau sen lauzusi. Diemžēl, Šakalis Otavā tālāk par atbildīgu liberāļu parlamentāro sekretāru nav ticis. Šis parlamentārais sekretārs Dēvids Collonette Šakalim norādījis, ka Kanadas valdība negribot iekrist (get trapped) jebkādās neskaidras akcijas atbalstīšanā.

Vladis Šakalis Otavā arī vairākkārt uzsvēris, ka Pad. savienība kaŗa gadījumā noteikti apdraudēs arī Kanadu. Diemžēl, Kanadas galvaspilsētā valdošie politiķi šīs briesmas vai nu negrib vai nespēj saskatīt.

Aleksandrs Ķegumnieks

KĀDĒĻ VIŅI AIZGĀJA?

(Turpinājums no 1. lp.)

ieradās nedz priekšsēde, nedz vietniece, iepriekš deklarējot, ka sēdes bez priekšsēdes nav pilntiesīgas. Neatrodot citas iespējas izteikt savu neapmierinātību, bijām spiesti no valdes izstāties.

Pilnsapulces ieteikums „morāli un financiāli atbalstīt" izdevumu Pēdējais Laiks nedeva tiesības priekšsēdei pašai, bez valdes ziņas, apsolīt Pēdējā Laika financēšanu, nedz izlemt atbalsta lielumu. 15. jūn. sēdes lēmums bija, ka valde samaksās iespiešanas izdevumus", bet tas tika pieņemts pēc gaŗām debatēm un pēc valdes vairākuma protesta par Jūsu patvarīgo rīcību šinī jautājumā!

K. Jansona uzstādīšanu par valdes vicepriekšsēdi: — Konstruēšanās sēdē priekšsēde uzstādīja Mieriņu, un citus kandidātus nepieņēma nedz ļāva par tiem balsot.

Bijušā valdes priekšsēža I. Purva nomināciju par LNJAK padomnieku: — divās sēdēs vispār nepieņēma viņa kandidatūras uzstādīšanu, tikai pēc lieliem ‚strīdiem' valdes vairākums panāca savu viedokļa ievērošanu.

Lai nāktonē nodrošinātu LNJAK valdes aktīvu un sekmīgu darbību, ierosinām, ka turpmāk LNJAK priekšsēdi ievēl nevis LNJAK pilnsapulce atsevišķi, bet valdē konstruējoties. Priekšsēdis tad baudītu valdes vairākuma uzticību.

Nobeigumā gribam paskaidrot, ka neesam savu atteikšanos motivējuši ar „vispārējiem apvainojošiem apgalvojumiem", bet gan ar nespēju darboties Jūsu nedemokratiskajā vadībā.

Ar šo izbeidzam jebkādas debates šinī jautājumā.

Bijušo valdes locekļu uzdevumā,

Ivars Melnbārdis

Ingrīda Mukāne arī turpmāk vadīs LNJAK

Latviešu nacionālās jaunatnes apvienības Kanadā 26. gadskārtējais kongress Kečkoma (Catchacom) salā pulcināja vairāk nekā 80 dalībnieku.. Par kongresa labu norisi daudz bija gādājusi rīcības komiteja ar priekšsēdi Ingu Upeslāci, kā to īpaši pasvītroja LNJAK valdes priekšsēde Ingrīda Mukāne kongresu atklājot sestdienas priekšpusdienā. Kongresu vadīja V. Zariņš ar A. Upeslāci, un tas iezīmējās ar diskusiju darba grupām. Vecākās paaudzes pārstāvis, LNAK padomes priekšsēdis V. Upeslācis referēja — Cik ilgi trimdot un kāpēc, koreferējot jaunās paaudzes pārstāvim Andrim Briedim. Redaktors Maksis Čulītis interesantā stāsījumā pakavējās pie laikrakstu problēmām: Latviešu prese trimdā. Dr. V. Gulēns vadīja diskusiju paneli, kongresa dalībniekiem aktīvi piedaloties diskusijās par latviešu zēnu un meiteņu attiecsmēm.

Kongresa dalībnieki vakaros nodevās deju priekiem un bija pateicīgi par garšīgajām maltītēm. Kongresa norisē tomēr bija vērojama negātīva noskaņa, sakarā ar 5 locekļu iziešanu no valdes tikai pāris nedēļu pirms kongresa un viņu presē publicēto vēstuli. Neviens no viņiem nebija kongresā ieradies.

Kongress pieņēma valdes amatpersonu ziņojumus, jaunajā valdē ievēlēja priekšsēdi līdzšinējo Ingrīdu Mukāni, vicepriekšsēdi Karinu Mjeriņu, kasieri P. Strazdiņu, sekretāri Andu Avenu, politiskās nozares vadītāju Aiju Abeni, sakarnieci Renātu Dindzāni, informācijas nozares vadītāju Balvi Rubesu. valdes loc. speciāliem uzdevumiem Taizeku (Winipega) un Guntāru Tanni.

Valdes loc. amatiem nekandidēja vairs Jānis Tikiņš, Ivars Melnbārdis, Sandra Bādere, Dace Pārupa un Pēteris Kusmanis, bet revīzijas komisijā A. Bramanis ar I. Puķīti. Revīzijas komisijā ievēlēja Ingu Upeslāci (līdzšinējā), Edgaru Šmitu un Ivaru Stārastu. Kongresā bija pārstāvēti dalībnieki arī no citiem centriem Kanadā un viesi no ASV. Kongresu ar rakstu sveica arī PBLA priekšsēdis Dr. I. Spilners.

O. K.

Nodibināts jauns saimniecisks pasākums

Par Toronto nodibināto privāto akciju sabiedrību „Rīga" architekts Aivars Vinters mums izteicās:

„Doma par sabiedrības dibināšanu radās jau šī gada sākumā, kad saimnieciskais darbinieks Brunis Rubess bija atgriezies no sava Venecuēlas apciemojuma, kur bija ticies ar turienes latviešu un venecuēliešu firmas atbildīgo darbinieku V. Vītolu.

Pēc divpadsmit apspriedēm š.g. septembrī, beidzot Toronto nodibināja privātu akciju sabiedrību „Riga Inc." Pasākuma dibinātāji ir B. Rubess, tautsaimnieks V. Liepiņš, architekts Uldis Grava, māc. J. Cālītis, advokāts V. Kānbergs, saimn. darbinieks R. Grigors un architekts Aivars Vinters. Jaunā akciju sabiedrība paredzējusi tuvākā laikā inkorporēties Ontario provincē Sabiedrības biedru skaits ierobežots ar 50 dalībniekiem, katras akcijas vērtība ir 5000 dol. Viens priekšnoteikums ir, ka „Riga Inc." akcionāriem ir jābūt arī Toronto Latviešu Centra biedriem. Balsojamās akcijas piedāvās tikai ieguldītājiem Kanadā, bet — priekšrocības akcijas Venecuēlā dzīvojošiem Latviešu Centra biedriem izplatīs V. Vītola ģimene.

Jaunās sabiedrības mērķi ir nodoties celtniecībai, kā arī citiem pasākumiem, lai vairotu tās dalībnieku kapitālu. Sabiedrība no savas peļņas paredzējusi ik gadus 10 proc. nodot latviešu sabiedrisko interešu atbalstīšanai. Dibinātāji ir pārliecināi, ka reizē ar materiālo labklājību aug arī latviešu politiskais un sabiedriskais svars. Akciju pieteikumus līdz š.g. 15. novembrim pieņem sabiedrības dibinātāji. B. Rubess līdz valdes ievēlēšanai apzinās ieguldītājus, ķet man (A. Vinteram) uzticēta „Rīgas" sab. priekšdarbu veikšaa."

Architekts A. Vinters intervijas beigās norādīja, ka Rigas darbība neaprobežosies tikai ar būvniecību vien, bet kādās citās nozarēs darbība ievirzīsies, viņš nevarēja vēl atklāt.

B. B.

Pieci...

(Turpinājums no 1. lp.)

Dace Šmite un Viesturs Zeriņš.

Nacionālās vienības kandidātu saraksta iesniedzējs skaitās A. Upeslācis kā pirmais no 15 parakstītājiem. Šajā sarakstā minēti 20 vārdi: Ēriks Bite, Pāvils Cakuls, Aleksis Dreimanis, Roberts Epners, Alfons Kalns, Jānis Koncis, Elma Miniate, Jānis Pētersons, Alfreds Rāviņš, Ernests Reinbergs, Žanis Šmits, Gunārs Šubiņš, Guntis Tannis, Viktors Upeslācis, Valdis Vāgners, Alfreds Vanags, Leopolds Vēveris, Arturs Voitkus, Klāvs Zichmanis un Edvīns Ziplāns.

Latviešu lauksaimniecības biedrības sarakstā tikai viens kandidāts — Žanis Bukovskis.

Kopskaitā no šiem 67 kandidātiem vēlētājiem LNAK padomē būs jāizrauga 35 locekļi.

Padomes vēlēšanas notiks pa pastu laikā no 10. novembŗa līdz 1. decembrim, bet balsu skaitīšana paredzēta 6. un 7. decembrī.

Vēlēšanu komisija vienojās nodot iespiešanai vēlēšanu materiālus, lai tos varētu pēc iespējas ātrāk izsūtīt LNAK pārstāvjiem un draudzēm, kas tos savukārt sadalīs vēlētājiem latviešu centros.

R. Norītis